

Budsjett 2025 og økonomi- og handlingsplan for 2025-2028

Saksbehandler: Thomas Haneborg

Saksnr.: Utvalg
41/24 STYRET I INDRE ØSTFOLD RENOVASJON

Møtedato
Xx.xx.2024

Vedlegg:

1. ALTERNATIV 1 Vedlegg til Økonomi- og handlingsplan 2025-2028
2. ALTERNATIV 1 IØR Driftsbudsjett 2025 m note
3. ALTERNATIV 1 Økonomi- og handlingsplan 2025-2028
4. ALTERNATIV 1 IØR bevilgningsoversikt 2025
5. ALTERNATIV 2 IØR Driftsbudsjett 2025 m note
6. ALTERNATIV 2 Økonomi- og handlingsplan 2025-2028
7. ALTERNATIV 2 IØR bevilgningsoversikt 2025
8. ALTERNATIV 3 IØR Driftsbudsjett 2025 m note
9. ALTERNATIV 3 Økonomi- og handlingsplan 2025-2028
10. ALTERNATIV 3 IØR bevilgningsoversikt 2025
11. ALTERNATIV 4 IØR Driftsbudsjett 2025 m note
12. ALTERNATIV 4 Økonomi- og handlingsplan 2025-2028
13. ALTERNATIV 4 IØR bevilgningsoversikt 2025
14. ALTERNATIV 5 IØR Driftsbudsjett 2025 m note
15. ALTERNATIV 5 Økonomi- og handlingsplan 2025-2028
16. ALTERNATIV 5 IØR bevilgningsoversikt 2025

Saken gjelder:

Vedtak av budsjett 2025 og økonomi- og handlingsplan 2025-2028 for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR).

Bakgrunn og saksopplysninger:

Grunnlaget for budsjettet for 2025 er Økonomi- og handlingsplan 2025 – 2028, og dagens økonomiske situasjon.

Styret godkjente budsjett og økonomi- og handlingsplanen i sak 41/24 DATO 2024 med følgende vedtak:

1. *Styret vedtar revidert budsjett for 2025 og ALTERNATIV 1 Økonomi- og Handlingsplan 2025-2028.*

Utviklingen så langt tilsier at refusjonsprisen bør økes med 21,5% til kr. 5.223 inkl. mva. for 2025 for å dekke opp økningen i driftskostnader og det fremførte underskuddet på kr. 14.249.229,- Refusjonsprisen for hytter/fritidsboliger settes til 75 % av ordinær

renovasjonsavgift. Med en slik økning fra 2024 til 2025 antas det at renovasjonsgebyret fortsatt vil være godt under landsgjennomsnittet. (KOSTRA for 2024 kr.4.818,- inkl. mva.)

I henhold til Forurensingsloven skal renovasjonsgebyrene dekke de totale utgifter IØR og kommunene har med husholdningsavfallet. Som en del av forvaltningsrevisjonens funn og påpekte avvik har IØR fra 2024 begynt med full fordeling av alle kostnader. Dette baserer seg på fordelingsnøklerne som ble benyttet i budsjettet for 2024, foruten lønnskostnader. Fordeling av disse håndteres via ansattøkler i forbindelse med etterkalkylearbeidet. IØR får bistand fra Momentum til selvkostberegning der kostnadene blir fordelt på nytt på aktiviteter knyttet til husholdningsavfall og næringsavfall. Dette skjer både ved etterkalkylearbeidet (årsavslutning) og budsjettarbeidet hvor det også utarbeides en prognose for inneværende år.

IØR har innen selvkost husholdning et underskudd på kr.14.249.229,- ved inngangen til 2024. På bakgrunn av resultat så langt i 2024 vil det fremførbare underskuddet øke med ca. 720.000,-. Det foreslåtte budsjettet for 2025 legges fram med et positivt resultat på ca. 7,7 mill. for husholdning. Det er en frist på 5 år dekke fremførbart underskudd og med det vedtatte overskuddet for 2025 vil det fortsatt være ca. 2MNOK som blir eldre enn 5 år i 2024 og ikke vil bli dekket inn i 2025. Så det er helt nødvendig at gebyret i 2025 settes så avviket lukkes så fort som mulig. I tillegg er det noen millionbeløp som bli eldre enn 5 år i 2025 og 2026.

Styret i IØR ønsker å fremlegge 4 stk alternative budsjetter for 2025 med tilhørende Økonomi- og Handlingsplaner for perioden 2025-2028 for representantskapet.

- ALTERNATIV 2
 - Forklaring og konsekvenser: Inneholder store kutt, fjernet investering i adm.bygg. Dette alternativet utløser store kostnader i vedlikehold av dagens eksisterende bygningsmasser. Miljøskole avvikles, miljøbilen avvikles, redusert åpningstid (kun langåpent mandag, aldri lørdagsåpent), Grensen gjenvinningsstasjon kun åpent 1 dag pr mnd, oppsigelser må påregnes, avvikle samfunnsnyttig samarbeid med mottak og mellomlagring av farlig avfall
- ALTERNATIV 3
 - Forklaring og konsekvenser: Alle de 3 ubesatte stillinger er fjernet, hele posten fra kommunikasjon er fjernet, investering i adm.bygget er beholdt som i alternativ 1.
- ALTERNATIV 4
 - Forklaring og konsekvenser: Investering i adm.bygg er beholdt, hele posten fra kommunikasjon og porto er fjernet fra budsjett, oppsigelser må påregnes, ingen innleie av personell (også avvikling av samarbeid med VIA3), minimalt vedlikehold, ellers som ALTERNATIV 2
- ALTERNATIV 5
 - Forklaring og konsekvenser: 1 av de ubesatte stillingene er beholdt og 0,5MNOK på kommunikasjon er beholdt, ellers som ALTERNATIV 3

Oversikt over budsjettalternativene

	Alternativ 1 Opprinnelig budsjettforslag	Alternativ 2	Alternativ 3	Alternativ 4	Alternativ 5
Endring i gebyrinntekter	21,5 %	17,9%	13,5%	11,6%	17,3%
Husholdning	2025 budsjett	2025 budsjett	2025 budsjett	2025 budsjett	2025 budsjett
Gebyrinntekter	107 924 741	102 867 092	98 983 508	97 377 768	102 347 308
3***** Øvrige salgsinntekter	7 431 199	7 431 199	7 431 199	7 431 199	7 431 199
Sum inntekter	115 355 940	110 298 291	106 414 707	104 808 967	109 778 507
4***** Varekostnad	59 047 550	59 047 550	59 047 550	59 047 550	59 047 550
5***** Lønnskostnad	20 748 115	16 856 859	17 920 540	16 856 859	17 920 540
6***** Annen driftskostnad	15 522 953	19 789 126	14 222 953	10 866 955	14 272 953
7***** Annen driftskostnad	3 480 794	1 480 794	1 480 794	1 480 794	1 980 794
Direkte kostnader	98 799 412	97 174 328	92 671 837	88 252 158	93 221 837
Direkte kapitalkostnader	8 851 328	8 851 328	8 851 328	8 851 328	8 851 328
Indirekte kostnader	0	0	0	0	0
Sum kostnader	107 650 740	106 025 656	101 523 165	97 103 486	102 073 165
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-7 705 200	-7 705 240	-7 705 356	-7 705 481	-7 705 341
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond		3 432 605	2 813 814		
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	92 514 341	94 229 235	89 200 424	81 966 806	86 936 625
Resultat	7 705 200	4 295 693	4 891 386	7 705 481	7 705 341
Selvkostdekningsgrad i %	107,2 %	104,0 %	104,8 %	107,9 %	107,5 %
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-14 969 478	-14 969 478	-14 969 478	-14 969 478
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	7 705 200	4 295 693	4 891 386	7 705 481	7 705 341
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-426 888	-492 351	-480 910	-426 883	-426 885
Selvkostfond 31.12	-7 691 166	-11 166 136	-10 559 002	-7 690 880	-7 691 022
Normalgebyr	2025	2025	2025	2025	2025
Gebyrinntekter (kr)	107 924 741	102 820 621	98 983 508	97 877 753	99 533 493
Antall varer (vektet)					
Normalgebyr (kr/vare)	4 178,00	4 053,00	3 903,00	3 836,00	4 033,00
Endring i normalgebyr fra året før (%)	21,5 %	17,9 %	13,5 %	11,6 %	17,3 %

Investeringer

IØR har lagt inn mye ressurser med arbeidet for å avklare hvordan de vedtatte investeringsprosjektene og investeringsrammene påvirker budsjettet.

Det spesifiseres at rentekostnader i budsjettforslaget ikke samsvarer med bankens betingelser. Rentekostnadene presentert i budsjettforslaget er basert på kravene i selvkostregelverket;

"Renten er bestemt i selvkostforskriften § 5, fjerde ledd, og skal være årets gjennomsnittlige femårige SWAP-rente tillagt ett halvt prosentpoeng. Kalkylerenten er for 2025 er anslått å bli 3,84 %."

1. Omlastningshall

Arbeidet med omlastningshallen er nesten ferdigstilt. Det er noe gjenstående arbeider med uteområdene som er tilknyttet hallen og tilkoblinga av strøm.

- Avskrivninger vil ikke gjøres gjeldende før 2024 etter ferdigstillelse og prøveperiode i overgangen 2024-2025.
- Prosjektet er nødvendig for å tilfredsstillе miljøkrav og øke kvaliteten på innsamlet avfall. Det vil også i svært stor grad begrense den lokale forurensningen på Stegen.

2. Gjenvinningsstasjon

Oppgradering av gjenvinningsstasjonen har vært på prosjektlisten i lang tid. Tidligere fremlagte planer for oppgradering av eksisterende gjenvinningsstasjon er ikke tilfredsstillende for å bidra til økt utsorteringsgrad, tilfredsstillе miljøkrav, brukervennlighet, HMS og arbeidsmiljø, trafikksikkerhet og arbeidsprosesser. Prosjektet sees nå i sammenheng med prosjekt Ny omlastningshall, hvor det sees store fordeler av flytting av gjenvinningsstasjonen istedenfor oppgradering. Det pågår i disse dager arbeid med kostnadsestimater, tegningsgrunnlag og alternativer. Ny gjenvinningsstasjon må sees i sammenheng med et nytt administrasjonsbygg for IØR.

3. Administrasjonsbygg (*Gjelder ikke ALTERNATIV 2)

Det er i økonomi- og handlingsplanen satt opp at det skal investeres i et nytt administrasjonsbygg. En investering til dette skal behandles særskilt, men styret har gitt klarsignal til at IØR kan gå videre med et forprosjekt til nytt bygg. Det er gjennomført bygg- og branntekniske tilstandsanalyser som konkluderer med et betydelig oppgraderingsbehov for å tilfredsstillе minimumskravene.

4. Sikring

For å tilfredsstillе krav om sikring av området rundt Stegen fra uvedkommende og ha en bedre kontroll på hele området må det investeres i nye gjerder der dette mangler og en ny port inn på området. Dette vil også inkludere en ny adgangskontroll som sikrer hvem som har tilgang til området.

5. Renovasjonssystemer

For å møte de fremtidige kravene ift hvordan tjenesten vår leveres ut til innbyggerne er det sterkt nødvendig å digitalisere tjenesten vår. Dette er viktig med tanke på kommunikasjonen med våre renovatører og på sikt kunne gi innbyggerne korrekte differensierte gebyrer (Pay As You Throw) hvor forurenser betaler.

6. Renseanlegg

Det vil komme krav til rensing av vann fra deponi i fremtiden. Det kan bety at dette er en investering som må gjøres i løpet av ny planperiode 2025-2028, men det er flere faktorer som vil påvirke prisbildet for denne typen investering.

	Investeringsbudsjett				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
*Nytt Administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000

Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

(*Gjelder ikke ALTERNATIV 2)

7. Minimumsavdrag:

Iht. Forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. skal IØR

fra 2025 beregne og betale et minimumsavdrag på lånegjelden. Dette gjøres med bakgrunn i veilederen til forskriften og skal gjøres årlig. Hensikten med forskriften er å følge det

finansielle ansvarsprinsipp, de som bærer nytte av investeringen må også bære utgiftene.

Fordi IØR følger regnskapsloven, vil ikke dette få noen konsekvenser i resultatregnskapet

eller budsjettet. Dette fordi IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot får dette stor

påvirkning på likviditeten fordi det er et ekstra avdrag som skal betales.

Indre Østfold Renovasjon IKS				
	Omlastingshall	Andre investeringer	Tomtekjøp	Sum lån
Avskrivninger	856,001	7,338,272		
Avskrivbare driftsmidler	17,120,027	41,053,762		
Lånegjeld	14,812,500	28,875,000	8,250,000	
Avskrivningstid år	20	15	50	
Gjeldsgrad %	87%	70%	0	
Beregnet minimumsavdrag	740,625	5,161,344	165,000	6,066,969
Maksimum løpetid, år	40	30	50	40
Dagens avdrag	375,000	1,450,000	500,000	2,325,000
Avvik minimumsavdrag	365,625	3,711,344	-335,000	3,741,969

Styrets vedtak og innstilling til representantskapet:

1. Indre Østfold Renovasjon IKSs årsbudsjett for 2025 vedtas i tråd med det som fremkommer av Driftsbudsjett, jf. §5-6 økonomisk oversikt, og økonomi- og handlingsplan for 2025-2028 (Alternativ 1).
2. Indre Østfold Renovasjon IKSs investeringsbudsjett for 2025 vedtas i tråd med oppstilling §5-5 Bevilgningsoversikt (2A) – investering i med en investeringsramme på kr. 8.200.000 (Alternativ 1).
3. Abonnementspris for 2025 fastsettes til kr. 5.223 inkl. mva og gebyret for renovasjon av hytte/fritidsbolig settes til 75 % av ordinært gebyr.

4. For Indre Østfold kommune tilkommer gebyr for grovinnsamling av avfall fra fritidsboliger pålydende kr. 175,- (eks. mva.) pr. fritidsboligabonnement i kommunen.
5. For Indre Østfold kommune tilkommer kostnader for transport på private veier i Trøgstad som relaterer seg til særavtalen i gamle Trøgstad kommune pålydende kr. 11,- (eks. mva.) pr. husholdningsabonnement i kommunen.



Økonomi- og handlingsplan 2025-2028

Notat fra styret til representantskapet

Oppdatert 28. november 2024

Innledning fra styret

I henhold til IKS-loven § 18 skal det hvert år fastsettes et årsbudsjett og en økonomi- og handlingsplan for IØR. Det representantskapet som treffer disse vedtakene, etter forslag fra styret.

I forberedelsen årets sak om budsjett og økonomiplan har styret stadig blitt klar over nye forutsetninger, og har i tillegg fått en del innspill fra eierkommunene. På sikt har selskapet en ambisjon om å presentere slike saker på en annen måte enn slik det nå er fremlagt i saksdokumentene. Styret ser samtidig behov for å supplere saksdokumentene på noen punkter, særlig av hensyn til å ivareta innspillene fra eierkommunene som er sendt inn under saksforberedelsen, som det ikke har vært naturlig å omtale i saksdokumentene.

Dette dokumentet fremlegges derfor av **styret til representantskapet**, og *supplerer informasjonen* som fremgår av saksdokumentene som tidligere er sendt ut.

Vi har synliggjort hvilke forhold som angår spørsmål som er stilt av eierne i notatet 17. oktober 2024. Samtidig har vi forsøkt å utforme dokumentet slik at det gir en fyllestgjørende gjennomgang av økonomi- og handlingsplanen, for å undersøke om eierne anser at dette formatet kan være hensiktsmessig for fremtidige budsjett- og økonomiplaner.

Som følge av representantskapets vedtak i møtet 6. november har styret og administrasjonen arbeidet med flere alternative forslag til årsbudsjett og økonomi- og handlingsplan, som tar hensyn til føringene i vedtaket. Arbeidet har synliggjort at det er påkrevet med en vesentlig økning i abonnementsgebyret for å ivareta selvkostforskriftens krav til dekning av tidligere års underskudd på selvkostområdet, og at eksisterende administrasjonsbygg må gjennomgå betydelige oppgraderinger dersom det ikke prosjekteres nytt bygg.

Styret har på denne bakgrunn valgt å fremlegge fem ulike alternativer for representantskapet. Styret fastholder at Alternativ 1, som sammenfaller med styrets innstilling til møtet 6. november, opprettholdes. Styret mener at dette alternativet vil sette selskapet best i stand til å oppfylle kravene til nedbetaling av tidligere års underskudd og samtidig gi rom for helt nødvendig utvikling av tjenesten. Dette alternativet vil også gi den mest stabile gebyrutviklingen over tid.

Styrets vurdering

Det er styrets vurdering at alternativ 1 vil sette selskapet best i stand til å ivareta våre forpliktelser etter selvkostforskriften, og samtidig gi grunnlag for en sunn utvikling av selskapets lovpålagte virksomhet. Innbyggerne i de tre kommunene har over mange år betalt for lave gebyrer sammenliknet med hva tjenesten faktisk har kostet, noe som har medført betydelige negative selvkostfond. Disse underskuddene er de forpliktet til å tilbakebetale innen 5 år. Med de omfattende krav selskapet har til utvikling av tjenesten, herunder økt utsortering og nye miljøkrav i tillegg til generell kostnadsutvikling i samfunnet, er det styrets oppfatning at alternativ 1 vil gi best forutsetninger for en sunn drift på sikt, og om mulig større nedbetaling av tidligere års underskudd enn hva budsjettet legger opp til.

Når det gjelder de andre alternativene, er det styrets oppfatning at det vil være uheldig å stanse prosjekteringen av nytt administrasjonsbygg. Vedlagte tilstandsanalyser og tilsynsrapporter viser at eksisterende bygningsmasse har akutte behov for omfattende renovering for å oppfylle krav til brannsikkerhet, universell utforming, HMS og annet. Disse utbedringskostnadene vil påløpe umiddelbart dersom selskapet ikke kan vise til pågående arbeid med å erstatte eksisterende bygg. Som det fremgår av strategisaken representantskapet har til behandling, er flytting av administrasjonsbygget og ny gjenvinningsstasjon i tillegg sentrale faktorer for den videre utviklingen av Stegen på kort sikt, herunder når det gjelder håndtering av farlig avfall og muligheter for transport i egenregi.

Styret anbefaler derfor at avsetningen til prosjektering av nytt administrasjonsbygg videreføres. Dette vil gi minimale utslag på gebyret sammenliknet med en omfattende rehabilitering (som ellers blir nødvendig) i 2025.

Styret vil videre advare mot å iverksette omfattende kutt og nedskjæringer, fordi dette vil gi et betydelig redusert tjenestetilbud, i tillegg til å påvirke organisasjonen svært negativt med oppsigelser og andre kutt. Dersom representantskapet ikke ønsker å gå for alternativ 1 i tråd med styrets innstilling, er det derfor vår anbefaling at representantskapet velger alternativ 5



Innhold

- Side 2: Formål og målsetninger for IØR
- Side 3: Strategi og status
- Side 4: Virksomhetens status og planer
- Side 9: Økonomi
- Side 13: Fremtidige investerings- og kompetansebehov
- Side 17: Økonomisk oversikt i planperioden

Formål og målsetninger for IØR

Økonomi- og handlingsplanen for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) er utarbeidet i henhold til IKS-lovens § 20 og danner grunnlaget for selskapets budsjett og planarbeid. Planen dekker de neste fire budsjettårene, med en realistisk oversikt over inntekter, utgifter, prioriterte oppgaver, investeringer og finansiering. Den inkluderer også selskapets gjeld og utgifter til renter og avdrag. Planen, som vedtas årlig av representantskapet, bygger på årsbudsjettet for 2024, regnskapet for 2023, eierstrategien og IØRs strategiplan, samt nye rammebetingelser og pålegg fra myndigheter.

En svært tidkrevende omorganisering pågår nå mellom IØR og Retura. Arbeidets konklusjon vil derfor være avgjørende for premisset om hvordan ting vil se ut neste år. På grunn av dette er det enkelte forespørsler vi har mottatt som vi ikke har anledning til å prioritere nå, da prosessene må ferdigstilles. Situasjonen kan også se helt annerledes ut når omorganiseringen er gjennomført.

Rammebetingelser og mål:

Rammebetingelsene for IØR er omfattende og inkluderer både lover om ansatte, arbeidsmiljø, HMS, økonomi og fagspesifikke reguleringer. Med samfunnets økte miljøfokus påvirkes IØRs drift stadig av nye krav til avfallshåndtering, utsortering, utslipp og miljøovervåking, som ofte er krevende å følge opp.

Endringer i forurensningsloven og avfallsforskriften, samt varslede lovendringer, stiller høyere krav til IØR som faginstans. Den nye renovasjonsforskriften og tilhørende veiledning skjerper kravene for både abonnenter og IØR. Saksbehandlingsrutiner er under forbedring, og med økt kompetanse innen arkiv og kundebehandling, samt innføring av et nytt saksbehandlingssystem i samarbeid med Indre Østfold kommune, vil IØR bedre håndtere økt saksmengde.

Kvalitetskravene for avfallsbehandling er viktige å oppfylle, både av hensyn til miljøet og fordi brudd kan føre til økonomiske konsekvenser, inkludert høyere CO2-avgifter. Uventede avgiftsøkninger, som forbrenningsavgiften for 2024, har allerede påvirket budsjettet negativt og vil trolig påvirke økonomien i planperioden.

Tillatelsen fra Statsforvalteren er grunnlaget for driften av IØR og datterselskapet Retura Østfold AS. Statsforvalteren har varslet strengere krav ved neste gjennomgang, forventet i 2025, inkludert mulige krav til renseanlegg som kan øke kostnadene ytterligere. IØRs ansvar for næringsavfall videreføres gjennom Retura Østfold AS, som skal tilpasses nye lovkrav etter forvaltningsrevisjonen i 2023.

Selskapsavtale

I henhold til ny selskapsavtale, gjeldende fra 01.01.2021, pkt. 1.4 er IØRs formål:

- Selskapet skal utføre offentlige tjenester for sine eiere herunder innsamling og behandling av husholdningsavfall hjemlet i Forurensingsloven §§ 29, 30 og 31, samt innsamling og behandling av avfall fra kommunale virksomheter.
- Enerett tildelt selskapet kan med representantskapets godkjenning delegeres videre innenfor rammen av kommunens tildelingsvedtak. Videre delegering kan skje til selskap som selskapet selv er medeier i.
- Selskapet kan eie/være medeier i andre selskap, under forutsetning av at dette er godkjent av representantskapet.
- Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere innenfor konkurranseregelverkets praksis om utvidet egenregi. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning bør skilles ut og utføres i egne selskaper.

Strategi og status

Eiernes forventninger til selskapet, samt hva selskapet kan forvente, er nedfelt i eierstrategien datert 4. november 2021. Økonomi- og handlingsplanen forholder seg til denne inntil ny strategi er utarbeidet.

Hovedpunkter i gjeldende eierstrategi og status:

Informasjons- og motivasjonsarbeid for å redusere avfallsmengden

Status: IØR har prioritert kommunikasjon om avfallsgenerering og vil intensivere dette arbeidet i planperioden.

Forbedring av miljøprofil

Status: IØR vil forbedre kommunikasjonen av sin miljøprofil som del av det overordnede kommunikasjonsarbeidet.

Alternativer for sentralsortering

Status: Eierkommunene har avsluttet samarbeidet med Østfold Avfallssortering IKS, og styret vil utrede nye løsninger i planperioden.

Retningslinjer for utbytte

Status: Styret arbeider med retningslinjer for utbetaling av utbytte fra RØ til morselskapet IØR. Konsernstrukturen påvirker dette arbeidet fremover.

Selvkostregnskap og servicelinjer

Status: En forvaltningsrevisjon har avdekket betydelige avvik i konsernøkonomien, og dette arbeidet fortsetter i neste planperiode.

Rammebetingelser

Utslippstillatelse: Den gjeldende tillatelsen fra desember 2008 regulerer IØRs aktiviteter, spesielt innen deponivirksomhet. En søknad om utvidede rammer er sendt, og hele tillatelsen skal revideres.

Visjon, verdier og hovedmål:

Visjon:

Sammen skaper vi fremtidens renovasjonsløsninger.

Verdier:

Profesjonell, serviceinnstilt, miljøbevisst.

Hovedmål:

- Bidra aktivt til eiernes miljø- og klimamål gjennom optimal utnyttelse av avfallsressurser.
- Fokusere på brukervennlige tjenester.
- Levere kostnadseffektive løsninger.

Virksomhetens status og planer

Virksomhetsområder

IØR gjennomfører benchmarking hvert annet år, og økonomi- og handlingsplanen deles inn i følgende områder:

1. Oppsamling
2. Innsamling
3. Gjenvinningsstasjoner
4. Intern håndtering
5. Behandling
6. Organisasjon/kundebehandling/service

Oppsamling

Status: Oppsamling inkluderer alt utstyr for innsamling av husholdnings- og kommunalt avfall, som beholdere, containere og poser. IØR jobber for økt bruk av fellesutstyr for å redusere kostnader, utslipp og øke trafikksikkerheten. Abonentene er registrert med utstyr, som danner grunnlaget for differensiert fakturering i Indre Østfold og Marker, og det er også lagt til rette for dette i Skiptvet.

Planer: IØR samarbeider med arkitekter og utbyggere om å bruke nedgravde beholdere, bunnømte containere og avfallssug, som utbygger eller huseier dekker etter IØRs retningslinjer. Bunnømte containere, som betjener rundt 25 boenheter per enhet, har vist seg effektive i både nye og eksisterende boligområder. Det kan være utfordrende å finne egnede plasser, og IØR er i dialog med grunneiere og kommuner om dette. Containere utstyres med sensorer for å optimalisere tømning, som reduserer utslipp og kostnader, samtidig som kapasiteten for abonnentene økes. IØR vurderer også justerte tømme frekvenser for å oppnå ytterligere besparelser.

Innsamling

Status: Innsamlingskontrakten koster årlig over 37,5 MNOK og utgjør en betydelig del av refusjonen fra eierkommunene. Kostnadene har økt mer enn prisstigningen, blant annet på grunn av tømning av nedgravde beholdere. Kontrakten varer til 2026.

Gjenvinningsstasjoner

Status: Stegen gjenvinningsstasjon hadde ca. 40.000 besøkende i 2023. Restavfallet levert på stasjonene ble redusert med 8,2% i 2023, i tråd med miljømålene. Innsamling av tekstilavfall starter 1. januar 2025 via bringeordning, og nye rutiner for dette forberedes. Grensen gjenvinningsstasjon fungerer godt, selv om den er lite lønnsom, men bidrar til utsorteringsmålene.

Planer: Dagens gjenvinningsstasjon er over 20 år gammel og ineffektiv. Alternativer som øker utsorteringen og reduserer kostnader vurderes, med kostnadsoverslag og prosjektering på vei. IØR tester nye metoder som mobile gjenvinningsstasjoner og miljøbil for grovavfall fra ytterområdene Kunderegistrering på stasjonene er snart klart for implementering.

Intern håndtering

Stegen Avfallsanlegg håndterer avfall fra både husholdninger og næringsliv, inkludert drift av deponi, bygg og anlegg. Ny tilkomstvei skiller privat- og næringskunder, noe som øker trafiksikkerheten.

Status og planer:

- Omlastningshallen er ferdig og klar til bruk i slutten av 2024. Alt husholdningsavfall omlastes før videretransport. Det skal investeres i nye maskiner med miljøvennlig teknologi for å optimalisere driften i omlastningshallen og gjenvinningsstasjonen.
- I samarbeid med Fortum Waste Management AS tar IØR imot og behandler farlig avfall. Det er behov for et nytt bygg for å håndtere økte mengder farlig avfall og EE-avfall. Nytt bygg for farlig avfall og EE-avfall skal bidra til bedre ressursutnyttelse.
- Deponidrift håndteres av RØ, som leier areal av IØR for deponering og mellomlagring av masser. Rutinene for internkontroll er forbedret for å hindre ulovlig avfall. Deponiet produserer mindre gass, som brukes til oppvarming av kontor og verksted. Gassoppvarming av bakken på gjenvinningsstasjonen er avvirket.
- IØR har kontroll over overvann og sigevann. En fordrøyningsdam på 3.000 m³ er etablert for å hindre oversvømmelse av sigevannssystemet ved store nedbørsmengder. - I forbindelse med utbygging av Stegen vil IØR prioritere bedre håndtering av overvann for å møte krav fra kommunen.

Behandling

IØR sørger for at alt innsamlet avfall fra husholdninger behandles iht gjeldende regelverk. Det være seg ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

Organisasjon og kundebehandling

IØR arbeider kontinuerlig for å bygge en organisasjon som tilfredsstillende de minimumskravene som er pålagt selskapet, samt for å imøtekomme dagens og fremtidige krav til tjenestene.

Per nå er administrasjonen underbemannet og overarbeidet, noe som gjør den sårbar for oppsigelser og langtidsfravær. Den høye snittalderen blant de ansatte krever grundig planlegging for nyansettelser og kompetanseoverføring, noe som også vil medføre økte lønnskostnader i planperioden.

Videre er arbeidet med forvaltningsrevisjonsrapporten og omorganiseringen av konsernet svært tidkrevende, og resultatene fra disse prosessene vil være avgjørende for hvordan organisasjonen vil fremstå i 2025 og årene som følger. Styret planlegger å presentere ressurs- og kompetansebehovet for selskapet for eierne som en egen sak tidlig i planperioden.

Kompetansebehov

Status:

I dag har IØR 26,7 årsverk, hvorav 10,8 er i administrative stillinger. De vedtatte økte lønnsrammene, inkludert tre nye stillinger i henhold til representantskaps sak 18/23, er foreløpig ikke implementert. Dette skyldes manglende kontorfasiliteter for de nye ressursene og en pågående omorganisering av konsernet som kan påvirke behovet for disse stillingene.

IØR har avsatt 3,5 millioner kroner til kompetanse innen digitalisering, renovasjon og administrasjon. Selv om behovet for disse stillingene fortsatt er til stede, vil de ikke bli besatt nå på grunn av den pågående konsernstrukturen og mangel på nødvendige fasiliteter.

Planer:

IØR foreslår å videreføre de ubesatte stillingene gjennom planperioden, uten å påvirke gebyrfastsattelsen i det fremlagte budsjettet. Ubenyttede lønnskostnader vil bli tilbakeført til det negative selvkostfondet.

I 2024 gjennomførte The Assessment Company en ressurs- og kompetansekartlegging som viste kompetansemangler innen digitalisering, renovasjon og kommunikasjon. Ved å tilføre den nødvendige kompetansen kan IØR redusere behovet for innleide og eksterne tjenester, samtidig som kostnadene på sikt vil bli lavere gjennom økt effektivitet.

Bransjens raske digitale utvikling stiller høyere krav, og IØR vil derfor prioritere riktig kompetanse og systemer for å møte disse kravene. Styret planlegger å fremlegge en sak om ressurs- og kompetansebehovet for representantskapet tidlig i planperioden, i tråd med konklusjonen fra eiermøtet 29. januar.



Tiltak i forrige planperiode:

I forrige planperiode styrket IØR kompetansen innen forvaltning og renovasjon, men dette dekker bare delvis dagens ressursbehov. I tillegg ble et nytt økonomisystem innført, som vil tas i bruk fra starten av denne planperioden. De eksisterende systemene er imidlertid ikke tilpasset integrasjon med de nye løsningene, noe som avdekker et betydelig behov for modernisering og endrede prosesser. De nye økonomisystemene forventes å kunne redusere behovet for ytterligere økonomipersonell på sikt.

Behov for ny stilling:

Etter at IØR overtok utfaktureringen fra IØK, ser selskapet behov for en administrativ stilling for å håndtere kommunalt næringsavfall og sikre samhandling mellom økonomi- og renovasjonssystemene. Denne stillingen vil også avlaste fremtidige oppgaver, særlig dersom Skiptvet kommune overfører ansvaret for utfakturering til IØR.

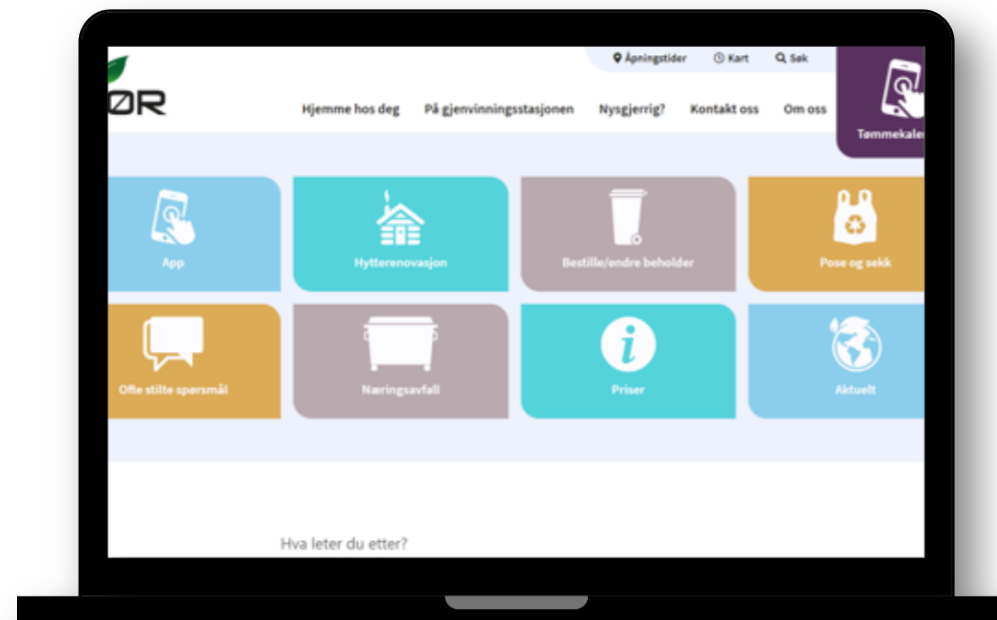
Kundeavdeling

Status:

IØR har innhentet ekstern kompetanse for å oppfylle minimumskravene til kommunikasjon. Per i dag mangler vi kommunikasjonskompetanse utover drift av nettsiden og den eksisterende applikasjonen. Et nytt saksbehandlingssystem er anskaffet, og det er innført saksbehandlingsrutiner som sikrer etterlevelse av forvaltningslovens krav. Opplæring av saksbehandlere er også gjennomført.

Planer:

- Vi jobber med å utvikle en kommunikasjonsstrategi basert på tilgjengelige ressurser. Denne strategien vil bidra til å styrke vår evne til å nå ut til innbyggerne, noe som er nødvendig for å oppfylle utsorteringskravene.
- For å redusere kostnader og effektivisere tjenestene på lang sikt, er det planlagt å samle inn relevante data som kan støtte informert beslutningstaking og forbedre tjenestetilbudet.
- Den nye applikasjonen som er utviklet for å muliggjøre kommunikasjon med abonnenter, har ennå ikke blitt tatt i bruk. Implementeringen er forsinket på grunn av ressursmangel. Vi planlegger å sette den i drift så snart nødvendige ressurser er tilgjengelige.
- Det nye saksbehandlingssystemet åpner for muligheter til masseutsendelser av kommunikasjon, noe som vil bli tatt i bruk for å bedre nå våre abonnenter.

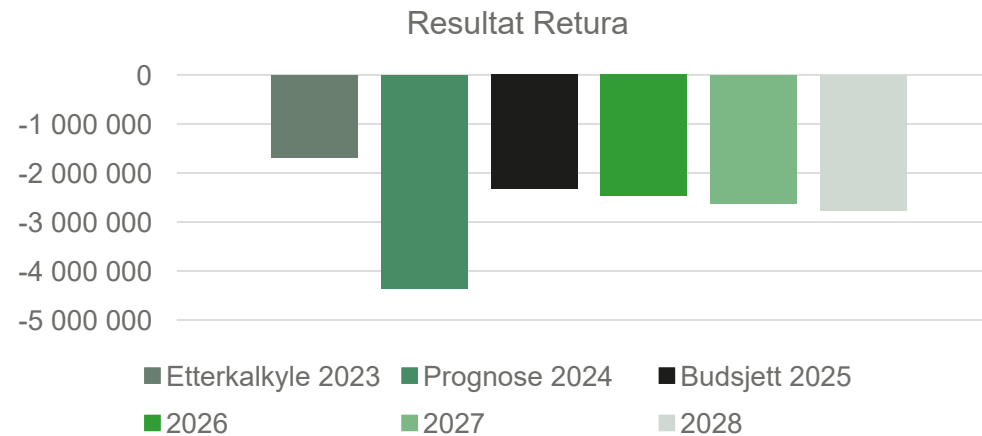


Økonomi

Ved starten av inneværende planperiode er den økonomiske situasjonen til IØR svært anstrengt.

Underskuddene har over tid medført at den løpende driften i IØR delvis har blitt finansiert av lånte midler og avsetninger til etterdriftsfond.

I planperioden arbeider IØR for å lukke avvikene som er påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten så tidlig som mulig, og for å sikre at driften skjer i samsvar med konkurranselovgivningen.



Tall fra Momentum. Negativt resultat vises her som minus

- Grafen viser at virksomhetsområdet Retura hadde et underskudd på 1 684 336 kroner i 2023.
- I 2024 forventes det et underskudd på 4 357 966 kroner. Det gir kostnadsdekning på 54,0 %.
- Det er budsjettert med et underskudd på 2 327 100 kroner i 2025. I budsjettet er prisene for mottak av avfall til deponi, justert opp til antatt markedspris.

Husholdning:

Over tid har for lave gebyrer ført til økende negative selvkostfond, noe som betyr at IØR «låner ut» penger til innbyggerne. Dette reflekteres i regnskapet som store fordringer (negative selvkostfond).

Likviditeten i selskapet er tidvis svært anstrengt, spesielt etter at IØR overtok faktureringen fra IØK, noe som har medført store svingninger i kontantstrømmen. I budsjettåret 2025 og fremover er det derfor tatt hensyn til dette for å stabilisere gebyrøkningen og dekke inn fremførbare underskudd fra tidligere år.

Kommunalt næringsavfall:

Manglende avtaler for tjenester som ikke leveres til markedsmessige priser fører til negative resultater innen dette tjenesteområdet.

Tidlig i planperioden må eierne ta stilling til om IØR skal fortsette med denne tjenesten eller om den skal settes ut på anbud. Dersom IØR fortsetter å levere tjenesten, må selskapet sikres tilstrekkelige ressurser for å kunne levere en best mulig tjeneste til markedspriser.

Næringsavfall:

Dette tjenesteområdet preges av betydelige underskudd.

Forvaltningsrevisjonsrapporten påpeker flere forhold, inkludert manglende utbetaling av utbytte i henhold til vedtak, ufullstendige faktureringer og betalinger av tidligere års selvkostavregninger, samt at innkjøpsprisene ikke er markedsmessige. I tillegg er det manglende påslag på leverte tjenester fra IØR og et uklart avtaleverk mellom selskapene.

Aktivitetseendringer

Andre driftskostnader er økt fra budsjett 2024 til budsjett 2025 som følge av aktivitetseendringer innen enkelte kostnadsområder.

Tabellen til høyre viser de største endringene i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, relatert til økt aktivitet. Disse endringene representerer ikke den totale endringen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, da mindre kostnadsposter som har gått ned, ikke er medregnet i denne summen.

Andre driftskostnader	
Budsjett 2024	74 098 503
Budsjett 2025	88 096 561
Endring fra 2024 til 2025	13 998 058

Type aktivitetseendring	2024	2025	Endring	Kommentar
Nedstrømsbehandling	19 707 623	24 445 000	4 737 377	Økte mengder avfall til utsortering gir høyere kostnader. Økt forbruk av poser og sekker
Leie av programvare	1 523 871	3 340 351	1 816 480	Økte lisenskostnader til bl.a. saksbehandlingsprogramvare
Driftsmateriell og arbeidsklær	307 329	829 500	522 171	Økt forbruk grunnet økt arbeidsmengde og slitasje
Vedlikehold bygg, utstyr og anlegg	2 963 017	4 960 000	1 996 983	Økt behov for vedlikehold av maskiner, bygg og anlegg grunnet alder og slitasje
Konsulenter	1 537 819	2 957 739	1 419 920	Økt behov for konsulentbistand ifm. De ulike prosessene som er igangsatt
Innleid personell	739 631	1 456 333	716 702	Budsjettall i 2024 for lavt, budsjett 2025 lavere enn 2024 prognose grunnet ansettelse av en tidligere innleid
IT kostnader	476 912	771 750	294 838	Økte lisenspriser, overgang til nytt ERP-system
Porto	7 774	1 300 000	1 292 226	Økte kostnader til utsending av fellesinfo til innbyggerne
Reklame- og annonsekostnad	950 000	2 000 000	1 050 000	Produksjon av fellesmateriale til innbyggerne
Avsetning etterdrift	500 000	544 731	44 731	Ny beregning av etterdriftskostnad deponi
Miljøskolen	0	168 000	168 000	IØR dekker reisekostnader for skolene t/r Stegen
Sum aktivitetseendring			14 059 428	Dette viser de største endringene som kan gjenspeiles i endret aktivitet

Gebyrfastsettelse

Renovasjonsgebyret fastsettes av kommunestyrene etter representantskapets godkjenning av IØRs forslag. Gebyret bygger på selvkostprinsippet og dekker kostnader som transport, lønn, drifts- og behandlingskostnader m.m., fordelt på antall abonnenter.

Tidligere fakturerte IØR en refusjonspris direkte til eierkommunene per abonnent. Kommunestyrene kunne deretter velge om gebyret skulle justeres, enten ved å legge på kommunale behandlingskostnader eller regulere opp/ned basert på behov. Dersom selvkostfondet gikk i underskudd eller overskudd, var det opp til kommunene å justere neste års gebyr tilsvarende, i henhold til eget regelverk.

Inntektene fra renovasjonstjenesten justeres etter kostnadsnivået og selvkostfondets saldo. Selvkostkalkylen skal sikre at årsresultatene overføres tilbake til abonnentene innen en femårsperiode, slik at tjenestens samlede økonomi over tid balanserer.

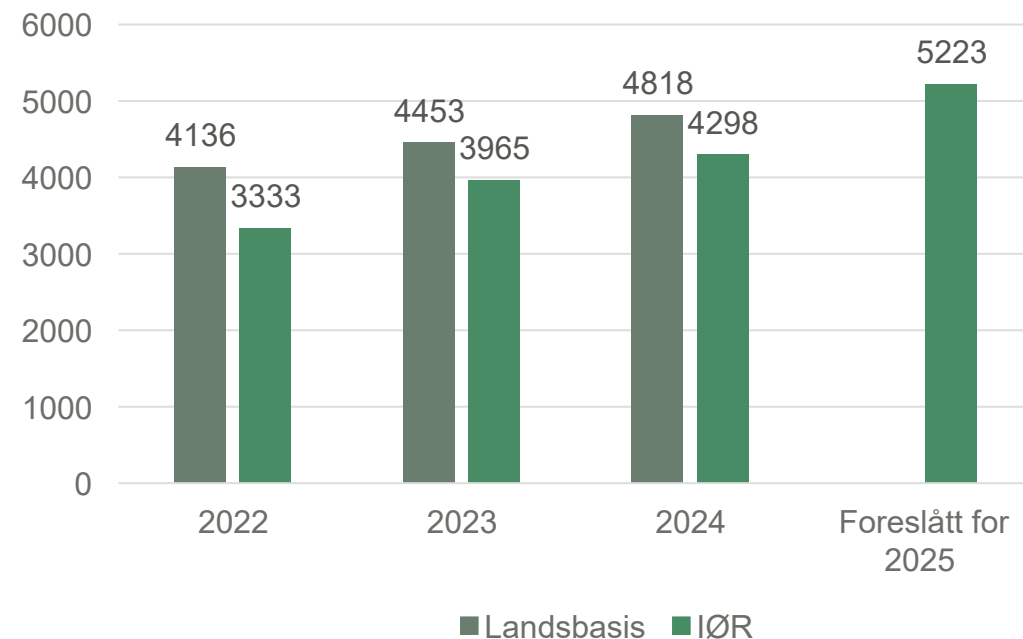
Refusjon

Konsulentselskapet Momentum har gjennomgått selvkostregnskapet for 2024, som viser et underskudd på kr. 14 969 478,- for husholdningsavfall. I sitt budsjettforslag for 2024 anbefalte Momentum en økning av refusjonsprisen til kr. 4 298,-, og det foreslås nå en ytterligere økning på 21,5 %, til kr. 5 223,- i 2025. Dette er et nødvendig tiltak for å redusere det negative selvkostfondet frem mot 2028. Begrunnelsen er at selvkostfondet ved inngangen til 2025 vil ha omtrent 2,2 millioner kroner som er eldre enn fem år, og som fortsatt ikke vil være dekket. Se tabellene på neste side detaljert forklaring av endringer i selvkostfondet fra 2015–2023.

Selv om prisveksten har avtatt, er kostnadene for innsamling og kjøp av varer og tjenester fortsatt høye, i tillegg til høye rentekostnader på lån IØR har tatt opp. IØRs prognose for 2024 viser et økt negativt selvkostfond på ca. 14,9 millioner kroner, og budsjettet for 2025 setter refusjonsprisen til kr. 5 223,- (inkl. mva), en økning på 21,5 % fra 2024.

Renovasjonsgebyret i våre eierkommuner hadde i 2024 en gjennomsnittspris på kr. 4 298,- (inkl. mva), som er 12 % lavere enn landsgjennomsnittet på kr. 4 818,- (inkl. mva). Dette gir våre abonnenter en besparelse på kr. 520,- (inkl. mva).

Utvikling i gebyr sett mot landsgjennomsnitt (inkl. mva)



Fakturering

I dag fakturerer vi kundene direkte både i Indre Østfold og Marker. Styret antar at det er naturlig at IØR på sikt også overtar faktureringen for Skiptvet, slik at alle abonnenter hos IØR får et likt tilbud og tilsvarende kostnadsnivå. Dette er det imidlertid opp til kommunen å avgjøre.

Utvikling selvkostfond per eierkommune

	2023	2024	2025
Indre Østfold	-12 232 896	-12 594 673	-6 955 500
Marker	-960 979	-1 215 729	-628 545
Skiptvet	-1 055 354	-1 159 076	-107 121
Totalt	-14 249 229	-14 969 478	-7 691 166

SELVKOSTFOND (Tall fra Momentum)	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-7 691 166	-3 414 613	-951 765
-/+ bruk av/avsetning til selvkostfond	7 705 200	4 484 698	2 545 734	798 308
+/- Kalkulert renteinntekt / rentekostnad selvkostfond	-426 888	-208 145	-82 886	-21 607
Selvkostfond 31.12	-7 691 166	-3 414 613	-951 765	-175 064

Renovasjon for fritidsboliger

Avfallshåndtering for rundt 2 300 fritidsboliger er satt til 75 % av ordinær renovasjonsavgift. Bruken av fritidsboliger har imidlertid endret seg markant, spesielt siden 2020, med økt behov for avfallshåndtering gjennom hele året, ikke bare i sommersesongen (vår, sommer og høst).

Overtakelsen fra IØK har også medført ekstra kostnader knyttet til innsamling av grovavfall fra fritidsboliger innenfor IØKs ansvarsområde, som må dekkes gjennom gebyret for fritidsboligrenovasjon.

Det pågår arbeid for å etablere forbedrede fellesløsninger som kan redusere innsamlingskostnadene for fritidsboliger

Særlig om utviklingen av selvkostfondet

Nedenstående tabell viser *endringen* i selvkostfondet fra 2015 til 2023:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1,539,303	1,877,312	-330,700	-372,771	-450,718	1,540,915	3,533,350	4,767,185	-2,145,353

Nedenstående tabell viser *beholdningen* på selvkostfondet det enkelte år i samme periode:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1,539,304	3,416,616	3,085,916	2,713,145	2,262,427	3,803,341	7,336,691	12,103,876	14,249,229

Fremtidige investerings- og kompetansebehov

Dette kapitlet omhandler langtidsinvesteringer både i og utenfor planperioden. Disse investeringene er avgjørende for å kunne:

- oppfylle miljø- og generelle lovkrav
- redusere driftskostnader
- hjelpe eierkommunene med å nå samfunnets mål for miljø og avfallssortering
- styrke IØRs posisjon som en profesjonell og pålitelig aktør

Gjenstående investeringsrammer

Selskapsavtalen gir IØR en låneramme på 100 millioner kroner, men for å oppfylle dagens og fremtidige krav vurderer IØR at denne rammen må utvides i planperioden.

Per 1. september 2024 er restlånet på 51,94 millioner kroner. Investeringene fra 2020 til nå har vært finansiert gjennom godkjent låneopptak (Representantskapsak 6/20), og i 2024 ble det tatt opp lån innenfor dette vedtaket for å fullføre ny omlastningshall.

Som nevnt på side 10 skulle kostnader knyttet til miljøtiltak finansieres gjennom utbytte fra datterselskaper, markedsmessige priser på avfallsmengder, pålagte deponiavgifter og innbetaling fra selvkostmodellen. Disse kostnadene har imidlertid blitt dekket av opplånte midler tiltenkt planlagte investeringer.

Eksempelvis har IØR i perioden 2019–2020 brukt avsatte midler til etterdrift av deponiet på 19 millioner kroner til miljøtiltak og drift.

Foruten låneopptaket til omlastningshallen vil det også være behov for ytterligere lån til å finansiere en ny gjenvinningsstasjon. I forrige planperiode ble det bevilget 15 millioner kroner til oppgradering av den eksisterende gjenvinningsstasjonen, men denne planen er nå endret til etablering av en ny stasjon (se punkt om gjenvinningsstasjon og investeringsbudsjett).

Eierkommunenes hovedstrategi har vært å holde renovasjonsavgiften under landsgjennomsnittet og oppnå høy kundetilfredshet. Imidlertid viser benchmarking fra 2024, basert på tall fra 2023, at denne strategien nå er utfordrende å gjennomføre.

Selv om investeringene vil påvirke driftskostnadene, antas det at effektivisering og forbedrede prosesser vil kunne redusere kostnadene på **sikt**.

Nytt administrasjonsbygg

For at IØR skal kunne utvikle nye tjenestetilbud for service, renovasjon og avfallsbehandling, samt å sikre en kostnadseffektiv og miljøvennlig innsamling og behandling av husholdningsavfall for innbyggerne er det et påtrengende behov for å investere i et nytt administrasjonsbygg.

Eierkommunene skal kunne bruke IØR effektivt til å oppfylle miljøkrav, optimalisere drift, og sikre nødvendig kompetanse for et renovasjonsselskap, dette er pr dags dato ikke mulig å gjennomføre uten å få tilført ny kompetanse.

Det anses som en absolutt nødvendighet å vedta investeringen i et nytt administrasjonsbygg i sammenheng med ny gjenvinningsstasjon i det fremlagte budsjettet.

Dagens administrasjonsbygg

Med dagens administrasjonsbygg bryter IØR daglig lovpålagte krav til arbeidsmiljø og universell utforming. Som offentlig virksomhet kan ikke IØR i dag verken ansette eller ta imot kunder med bevegelsesutfordringer. Det er underdimensjonerte garderobe- og sanitærforhold for de ansatte, samt at ventilasjon i bygningsmassen ikke tilfredsstillende krav til et godt arbeidsmiljø.

Brannteknisk vurdering beskriver manglende brannceller, rømningsveier, varslingsystem, ledesystem mv.

I 2024 ble det utført uavhengige bygg- og branntekniske analyser, som konkluderte med betydelige oppgraderingsbehov for å møte minimumskravene.

De uavhengige rapportene anslår at en rehabilitering for å tilfredsstille minimumskrav vil beløpe seg til 7,8MNOK, dette omhandler ikke forhold knyttet til grunnforhold.

Konsekvenser av å ikke bygge nytt administrasjonsbygg:

- Ingen utviklingsmulighet av renovasjonsfaget
- Redusert mulighet for kostnadsreduksjon på sikt
- Reduserte muligheter til å utsorteringskrav
- Redusert mulighet for miljøutslipp på sikt
- Stans av drift
- Redusert tjenestetilbud
- Negativ omtale
- Lite attraktiv arbeidsplass
- Lovbrudd
- Økte gebyrer på både kort og lang sikt
- Ikke nå de strategiske målene for Stegen avfallsanlegg
- Avvikle samfunnsnyttige avtaler som bidrar til reduserte kostnader
 - Mottak og mellomlagring av farlig avfall
 - Arbeidsmarkedtiltak

«Det vil derfor være behov for store tiltak for å bringe bygningene opp til godkjent standard (TEK 17). Men tiltak og reparasjoner alene forandrer ikke kapasiteten. Det er i dag ikke kapasitet til flere ansatte enn de som allerede jobber der i dag.»*

«Bygget har satt seg i flere retninger og det er grunn til å tro at setningene er pågående/aktiv.»*

*Teknisk vurdering av Vammaveien 207. Komplette taksering AS. 2023

Ny gjenvinningsstasjon

En ny gjenvinningsstasjon vil bidra til økt utsortering og til å nå de pålagte målene for eierkommunene. En mer oversiktlig og brukervennlig stasjon vil gjøre avfallslevering enklere, forbedre utsorteringen og kunne bidra til lavere driftskostnader, samtidig som mottakskontroll og trafikkisikkerhet styrkes.

Den nye gjenvinningsstasjonen vil også forbedre prosessene for etterbehandling og omlasting av avfall. Ved å detaljplanlegge omlastningsprosessen kan IØR redusere maskin- og personellkostnader. Overgangen fra hjullasterbasert omlastning til bruk av større containere tilpasset lastebiler med krok, vil gi en betydelig reduksjon i driftskostnader og personellbehov. Samtidig vil den oppgraderte maskinparken føre til en markant reduksjon i CO₂-utslipp.

Det vurderes også å bygge den nye gjenvinningsstasjonen i kombinasjon med et nytt administrasjonsbygg, noe som vil redusere både tids- og kostnadsbruk i prosjekterings- og byggefasen. Det er tidligere utarbeidet tegninger og grove kostnadsoverslag for disse prosjektene.

Som et ledd i strategien for Stegen er dagens område tiltenkt for renovasjonskjøretøy i egenregi og område for verksted og vaskehall

Investeringsbudsjett					
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Nytt administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000*
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden.

Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes. Summen er hentet fra sammenlignbart bygg som ble oppført i 2021/2022 med grunnlag for en beregnet pris pr m². på tiltenkt bygg for IØR

Konsekvenser av å ikke bygge ny gjenvinningsstasjon:

- Redusert mulighet for kostnadsreduksjon på sikt
- Redusert mulighet for miljøutslipp på sikt
- Reduserte muligheter for å nå utsorteringskravene
- Redusert tjenestetilbud
- Ikke nå de strategiske målene for Stegen avfallsanlegg

Gjenvinningsstasjonene samler inn ca 1/3 av avfallsmengden som IØR behandler. Dette omfatter høykvalitetsavfall med høy utsorteringsgrad.

Hvorfor står samme tabell to steder- ref forrige side?

Investeringsbudsjett					
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Nytt administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000*
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden. Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes. Summen er hentet fra sammenlignbart bygg som ble oppført i 2021/2022 med grunnlag for en beregnet pris pr m2. på tiltenkt bygg for IØR

Overskrift her?

- **Nytt administrasjonsbygg**
 - Redusere vedlikeholdskostnader
 - Utvikle tjenesten
 - Stabilisere gebyrutviklingen
- **Ny gjenvinningsstasjon**
 - Bedret tjenestetilbud
 - Kostnadsreduksjon
- **Sikring**
 - Tilfredsstill sentrale krav til:
 - Inngjerding av anleggsområdet
 - Adgangskontroll/port
 - Kameraovervåking
- **Renovasjonssystemer**
 - Effektivisering av tjenesten
 - Kostnadsreduksjon på sikt
- **Renseanlegg**
 - Tilfredsstill kommende og varslede miljøkrav
 - Statsforvalter
 - Indre Østfold kommune

Digital utvikling

I forrige planperiode er det igangsatt tiltak innenfor de vedtatte rammene for nytt økonomisystem. Dette systemet skal bidra til å effektivisere og automatisere prosesser, oppfylle lovkrav, samt gi IØR bedre oversikt og styring over selskapets økonomi.

Renovasjon

Videre er det satt i gang utvikling av nye renovasjonssystemer for å ivareta flere funksjoner:

- **Avvikshåndtering:** Effektiv behandling og oppfølging av avvik i tjenesteleveransen.
- **Feltverktøy:** Verktøy for registrering og kartlegging av utstyr og leveranser hos abonnentene, noe som sikrer korrekt gebyrsetting og planlegging.
- **Differensiert gebyrsystem:** Systemer som legger til rette for en mer detaljert og rettferdig differensiering av gebyrer.

Finansiering

Gebyrøkning

For å dekke investerings- og ressursbehovene vurderes en økning av gebyrene.

Hvis gebyret heves til landsgjennomsnittet, vil dette med utgangspunkt i 2024-tallene innebære en økning på 416 kroner per abonnent. For 25 000 abonnenter vil dette utgjøre en årlig økning på 10,4 millioner kroner.

IØR anbefaler en ekstern gjennomgang og detaljanalyse av investeringsbehovene for å identifisere usikkerhet og risiko

Endret betalingsløsning for gjenvinningsstasjoner

En endring av betalingsløsningen for besøkende ved gjenvinningsstasjonen, inspirert av modeller fra andre interkommunale selskap, kan øke inntektene betydelig. Ved å innføre en betalingsordning som varierer med kjøretøytype, basert på modeller fra FolloRen, er det anslått at inntektene kan økes med mellom 50-75%. Den nåværende betalingsordningen ved Stegen er pr. kilo levert avfall, noe som inkluderer gratis levering av visse avfallstyper, hvor etterbehandlingskostnadene dekkes av renovasjonsgebyret. Med en ny betalingsløsning vil disse kostnadene bli dekket av inngangsprisen. Dette er i tråd med prinsippet om at forurenseren betaler og vil oppleves som mer rettferdig.

Per i dag genererer gjenvinningsstasjonen inntekter på omtrent 3,4 millioner kroner med cirka 40 000 besøkende. Den foreslåtte endringen, basert på fordelingsnøkler fra FolloRen og de samme 40 000 besøkene, vil kunne resultere i en inntektsøkning på cirka 2,2 millioner kroner, med en gjennomsnittlig pris på 130 kroner per besøkende.

Det bør vedtas en ny prismodell for brukerbetaling ved gjenvinningsstasjonene i planperioden.

Lån

Utbetalingsbudsjett

Investeringene vil bli gjennomført på ulike tidspunkter i planperioden, og det vil derfor være mest hensiktsmessig å utbetale lånene i takt med fremdriften av prosjektene. Dette vil bidra til å unngå unødvendige renteutgifter på betydelig opplånt kapital og hindre at lånte midler brukes til løpende driftskostnader.

Minimumsavdrag

I henhold til forskriften om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner, vil IØR fra 2025 være forpliktet til å beregne og betale et minimumsavdrag på sin lånegjeld. Dette baseres på veilederen til forskriften, og avdragene vil bli beregnet og betalt årlig. Formålet med forskriften er å sikre at de som nyter godt av investeringene også bidrar til å dekke kostnadene. Siden IØR følger regnskapsloven, vil dette ikke påvirke resultatregnskapet eller budsjettet, ettersom IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot vil dette få en betydelig innvirkning på likviditeten, ettersom det innebærer et ekstra avdrag som må betales.

Oversikt over samlet gjeldsbyrde i planperioden samt renter og avdrag

For å gjennomføre de planlagte investeringene må det tas opp lån. Dersom låneopptakene fordeles over byggeperioden, vil vi se en spesifikk lånesituasjon i planperioden. Den øverste tabellen viser den nåværende situasjonen, mens den nederste tabellen viser den nåværende lånesituasjonen kombinert med opplåning til nye investeringer, basert på dagens lånebetingelser. I tillegg vil det årlig forekomme beregning og betaling av minimumsavdrag.

Lånekostnader i perioden				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	49 012 500	46 687 500	44 362 500
Sum avdrag	2 325 000	2 325 000	2 325 000	2 325 000
UB lånesaldo	49 012 500	46 687 500	44 362 500	42 037 500
Renter	1 681 269	1 595 965	1 508 965	1 423 718

Opplåning til investeringer				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	56 987 500	79 987 500	102 987 500
Ny opplåning	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000
Sum avdrag	2 550 000	3 130 000	3 705 000	4 180 000
UB lånesaldo	56 987 500	79 987 500	102 987 500	121 987 500
Renter	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757

Særlig om næring og forholdet til Retura Østfold AS

Det pågår for tiden et arbeid med å splitte opp konsernet slik at eierkommunene skal overta IØRs aksjer i Retura Østfold AS, jf. representantskapets vedtak 15. april 2024. Arbeidet med oppsplittingen preger virksomheten, og vil i en periode medføre en del usikkerhet omkring en del forutsetninger for IØRs virksomhet. Ettersom selskapene fortsatt er organisert som et konsern og det foreløpig ikke er truffet endelige vedtak om oppsplitting, er budsjett- og økonomiplanforslagene utarbeidet med dagens organisering som utgangspunkt. Senere budsjetter og økonomiplaner vil hensynta den løsning som blir vedtatt.

I forslaget er det budsjettert med et underskudd på næringsområdet for 2025. Forslaget gir etter selskapets syn uttrykk for hva det er realistisk å anta for kommende år, og økonomiplanen viderefører dette gjennom planperioden. Det videre arbeidet med oppsplitting av konsernet, oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten og inngåelse av nye avtaler mellom selskapene vil imidlertid kunne endre dette vesentlig.

Utover Retura Østfold AS er det i dag liten næringsvirksomhet i IØR. Selskapet håndterer næringsavfall fra kommunale bygg. Det er ikke foretatt særskilte effektiviseringsgrep på næringsområdet, og selskapet antar at potensialet for dette er relativt lite. Styret har imidlertid stor oppmerksomhet på effektiv drift og kostnadsbesparelser, og vil følge opp dette i 2025.

Særlig om avsetninger til etterdriftsfond

Regelverket krever at deponiavgiften hentes inn fra dem som leverer avfallet via mottaker, jf. avfallsforskriften § 9-10:

«Ethvert deponi skal ha tilfredsstillende finansiell sikkerhet eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsproseduren som kreves etter § 9-15, kan oppfylles.

Samtlige kostnader til anlegg og drift av et deponi skal dekkes ved den prisen som den driftsansvarlige krever for deponering av avfall på deponiet. Dette gjelder også kostnaden ved sikkerheten som nevnt i første ledd og anslåtte kostnader ved avslutning og etterdrift av deponiet i en periode på minst 30 år.»

Utrekning av etterdrift må settes opp mot antatt levetid på deponiet, og skal være realistisk. Etterdriften på deponiet på Stegen er i samarbeid med Momentum beregnet til å ha en levetid på 10 år. Restkapasiteten er satt opp imot antatte investeringskostnader, anleggsarbeid og drift på ca 35,4MNOK (2034 kroner) over 30 år.

Selskapet antar at etterdriftskostnadene fordeler seg slik:

• Avslutning av deponiet og start av etterdriften	2,285,000
• Årlige kostnader i 30 år	32,760,000
• Avslutning av etterdriftsperioden	350,000
Totale kostnader	35,395,000

Ut fra gjenstående potensiale på deponiet, er det beregnet en deponiavgift på ca 29,6,- pr m3 (dette regnes om til tonn). Dersom levetiden på deponiet forlenges, vil dette kunne forholde seg annerledes.

I budsjettforslaget er det budsjettert kr. 545.000,- til avsetning til etterdriftsfond. Forslaget er basert på innkjørte mengder i 2023. Dette vil avsettes på øremerket konto for å gjenoppbygge et fond som skal ivareta selskapets etterdriftsforpliktelser. Basert på vektlogger vil næringssselskapet bli fakturert dette.

Tilleggsavtale om renovasjonstjeneste i tidligere Trøgstad kommune

Tidligere Trøgstad kommune hadde en særavtale om utvidet renovasjonstjeneste for en del husstander i kommunen. Avtalen var inngått mellom kommunen og renovatøren direkte, og medføre at det ble hentet avfall på en del adresser som ellers hadde måtte anbringe avfallet til oppsamlingsplasser lenger unna husstanden.

Tilleggsavtalen ble inngått tidlig på 1990-tallet. I forbindelse med kommunesammenslåingen vedtok Indre Østfold kommune å avvikle avtalen, for å sikre likt tjenestestandard i den nye kommunen.

Avviklingen av avtalen har som privatrettslig konsekvens at renovatøren ikke lenger skal få betalt for utvidet renovasjonstjeneste. Rent offentligrettslig har imidlertid ikke kommunens vedtak umiddelbare konsekvenser, ettersom vedtaket om å si opp avtalen ikke automatisk medførte at abonnentene som var omfattet av avtalen fikk endret sin rettsstilling. For å følge opp avtaleavviklingen, må IØR treffe forvaltningsvedtak om endret oppsamlingspunkt for de abonnentene dette gjelder. Inntil dette er gjennomført, må IØR betale renovatøren for å fortsette å hente avfallet på adressene dette gjelder.

Som representantskapet er godt kjent med, har IØR siden avviklingsvedtaket ble truffet arbeidet med å identifisere hvilke adresser som har fått et utvidet tilbud i kraft av avtalen, og å treffe avgjørelser om endret oppsamlingspunkt for disse. Dette har vist seg å være krevende, og klagenemnda har behandlet saker om temaet. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Inntil dette arbeidet er ferdigstilt og vedtak er truffet for adressene det gjelder, har disse krav på å få hentet avfall som tidligere, og dette må IØR betale for. Selskapet har avtale med renovatøren om at dette skjer på samme premisser som etter tilleggsavtalen som Trøgstad kommune betalte for. Denne er en kostnad som må dekkes inn gjennom abonnementsgebyret fra innbyggerne i Indre Østfold kommune, og ikke i Marker og Skiptvet.

Økonomisk oversikt i planperioden

Tabellen på side 27 gir en helhetlig oversikt over regnskapet per utgangen av juni 2024, budsjettet for 2024/2025, samt en økonomisk plan for perioden 2026-2028. Denne oppstillingen oppsummerer innholdet i den foreliggende planen. **Her har vi tatt utgangspunkt i alternativ 1 for gebyrsatser, som presenteres på side 26.**

Budsjettet for 2024 er i samsvar med det vedtatte budsjettet.

Økonomi- og handlingsplanen for 2026-2028 inneholder prognoser for planperioden, med tall hentet fra selvkostmodellen. Disse tallene er slått sammen for å gi et samlet bilde av driften til IØR, inkludert husholdninger, næringsvirksomhet (som omfatter RØ og annen næringsvirksomhet) og offentlige bygg. For å gi et mest mulig korrekt bilde av nødvendige investeringer i perioden, er både inntekts- og kostnadssiden tilpasset behovene for investeringer og deres finansiering.

Salgsinntektene forutsetter en generell prisøkning, samt at avdragene på nye lån må dekkes for å kunne realisere investeringene. Flere inntektsområder har blitt justert i budsjettet for 2025 for å sikre korrekt markedspris på næringsavfall som leveres. Andre driftsinntekter inkluderer også avregninger relatert til RØ og nødvendige justeringer.

Finanskostnadene omfatter rentekostnader på lån som IØR må ta opp for å finansiere investeringene. Disse kostnadene representerer en kombinasjon av eksisterende lån og nye lån.

Anbefalt gebyr er basert på beregninger av fremtidige investeringer i selvkostmodellen, inkludert estimer for hvor mye avdragene på nye lån vil utgjøre. Dette vil resultere i en betydelig økning i gebyret det første året av perioden, etterfulgt av mer moderate justeringer i de påfølgende årene. Denne gebyrfastsettelsen vil også bidra til å redusere det negative selvkostfondet. Justeringen vil skje over flere år, men den store økningen i 2025 er nødvendig for å dekke så mye som mulig av det forventede underskuddet over de neste fem årene. I de etterfølgende årene vil økningen være minimal, samtidig som det akkumulerte underskuddet reduseres.

Med dette oppsettet vil IØR kunne vise til resultater som indikerer en sunn drift innen tjenesteområdet husholdning. Det er imidlertid betydelig usikkerhet knyttet til tjenesteområdet næring, da det er ulike oppfatninger om utbetaling av utbytte og innbetaling av avregninger i henhold til selvkostmodellen. Dette vil påvirke handlingsrommet for miljøtiltak, sikre innskudd til etterdriftsfondet og håndtere avslutningskostnader for deponier, blant annet.

Oversikt over budsjettalternativene

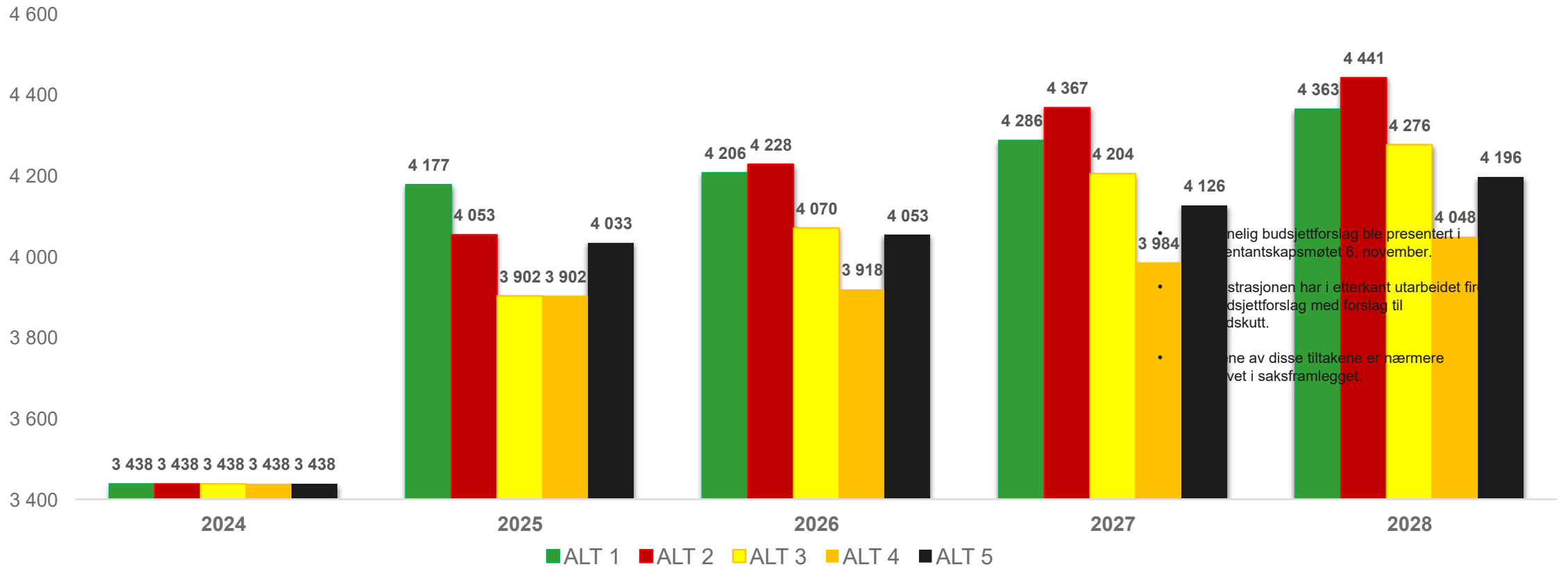
	Alternativ 1 Opprinnelig budsjettforslag	Alternativ 2	Alternativ 3	Alternativ 4	Alternativ 5
<i>Endring i gebyrinntekter</i>	21,5 %	17,9 %	13,5 %	11,6 %	17,3 %
Husholdning	2025 budsjett	2025 budsjett	2025 budsjett	2025 budsjett	2025 budsjett
Gebyrinntekter	107 924 741	102 867 092	98 983 508	97 377 768	102 347 308
3***** Øvrige salgsinntekter	7 431 199	7 431 199	7 431 199	7 431 199	7 431 199
Sum inntekter	115 355 940	110 298 291	106 414 707	104 808 967	109 778 507
4***** Varekostnad	59 047 550	59 047 550	59 047 550	59 047 550	59 047 550
5***** Lønnskostnad	20 748 115	16 856 859	17 920 540	16 856 859	17 920 540
6***** Annen driftskostnad	15 522 953	19 789 126	14 222 953	10 866 955	14 272 953
7***** Annen driftskostnad	3 480 794	1 480 794	1 480 794	1 480 794	1 980 794
Direkte kostnader	98 799 412	97 174 328	92 671 837	88 252 158	93 221 837
Direkte kapitalkostnader	8 851 328	8 851 328	8 851 328	8 851 328	8 851 328
Indirekte kostnader	0	0	0	0	0
Sum kostnader	107 650 740	106 025 656	101 523 165	97 103 486	102 073 165
+/- Bruk av/avsetning til bundne fond	-7 705 200	-7 705 240	-7 705 356	-7 705 481	-7 705 341
+/- Overstyring bruk av/avsetning til selvkostfond		3 432 605	2 813 814		
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	92 514 341	94 229 235	89 200 424	81 966 806	86 936 625
Resultat	7 705 200	4 295 693	4 891 386	7 705 481	7 705 341
Selvkostdekningsgrad i %	107,2 %	104,0 %	104,8 %	107,9 %	107,5 %
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-14 969 478	-14 969 478	-14 969 478	-14 969 478
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	7 705 200	4 295 693	4 891 386	7 705 481	7 705 341
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-426 888	-492 351	-480 910	-426 883	-426 885
Selvkostfond 31.12	-7 691 166	-11 166 136	-10 559 002	-7 690 880	-7 691 022
Normalgebyr	2025	2025	2025	2025	2025
Gebyrinntekter (kr)	107 924 741	102 820 621	98 983 508	97 877 753	99 533 493
Antall varer (vektet)					
Normalgebyr (kr/vare)	4 178,00	4 053,00	3 903,00	3 836,00	4 033,00
Endring i normalgebyr fra året før (%)	21,5 %	17,9 %	13,5 %	11,6 %	17,3 %

- Opprinnelig budsjettforslag ble presentert i representantskapsmøtet 6. november.
- Administrasjonen har i etterkant utarbeidet fire nye budsjettforslag med forslag til kostnadskutt.
- Effektene av disse tiltakene er nærmere beskrevet i saksframlegget.

			Alt 2	Alt 3	Alt 4	Alt 5
Kuttforslag	Budsjett 2025	Reduksjon budsjett 2025	Utgjør på gebyr i 2025			
Fjerne investering nytt adm bygg	2.000.000	75.000	0	-3	-3	-3
3 ubesatte stillinger	2.500.000	2.500.000	-100	-100	-100	-33
Miljøskolen	354.900	354.900	-14	0	-14	-14
Miljøbilen	273.000	273.000	-11	0	-11	-11
Kommunikasjon	3.300.000	3.300.000	-132	-132	-132	-132
Reduksjon åpningstid	709.800	709.800	-28	0	-28	-28
Vedlikehold	2.600.000	2.600.000	0	0	-101	0
Innleid personell	1.288.000	1.288.000	0	0	-50	0
		7.212.700	-286	-235	-439	-222
(Økte driftskostnader i 2025)			302			
Reell gebyrpåvirkning fra alt 1			17	-144	-340	-144

- Tabellen viser hva de forskjellige kuttene utgjør på gebyret i forhold til alternativ 1
- Tabellen baserer seg på en grov utregning for å vise de små utslagene de forskjellige alternativene utgjør
- Den reelle gebyrpåvirkningen tar inn over seg kostnadsreduksjonen og modellen kompenserer med redusert inntekt, derfor vil tallene aldri være lik konkrete kuttforslagene

Gebyrutvikling per alternativ



• Den felles budsjettforslag ble presentert i sentantskapsmøtet 6. november.

• Strategien har i etterkant utarbeidet fire budsjettforslag med forslag til diskutt.

• En av disse tiltakene er nærmere vet i saksframlegget.

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk. plan 2026	Øk. plan 2027	Øk. plan 2028
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-121 856 564	-121 856 564	-121 856 564	-121 856 564
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-129 287 763	-129 287 763	-129 287 763	-129 287 763
DRIFTSKOSTNADER						
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	26 092 806	26 092 806	26 092 806	26 092 806
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	88 096 561	88 096 561	88 096 561	88 096 561
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	121 589 367	121 589 367	121 589 367	121 589 367
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-7 698 396	-7 698 396	-7 698 396	-7 698 396
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER						
Finansinntekt	0	-135 144	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-4 499 333	-3 368 977	-2 236 481	-1 311 639
Skattekostnad på ordinært resultat						
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-4 499 333	-3 368 977	-2 236 481	-1 311 639
Anbefalt gebyrsats		4 298	5 223	5 261	5 361	5 458
Endring foregående år i %		8,4%	19,6 %	0,7 %	1,9 %	1,8 %

Indre Østfold Renovasjon IKS

	Regnskap 2024 pr 30.06	Budsjett 2024 pr 30.06	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
DRIFTSINNTEKTER							
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-105 750 072	-119 991 154	-119 991 154	-119 991 154	-119 991 154
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-3 269 206	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-109 019 278	-127 422 353	-127 422 353	-127 422 353	-127 422 353
DRIFTSKOSTNADER							
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	24 880 570	26 092 806	26 092 806	26 092 806	26 092 806
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 618 346	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	74 098 503	88 096 561	88 096 561	88 096 561	88 096 561
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	106 597 419	121 589 367	121 589 367	121 589 367	121 589 367
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-2 421 859	-5 832 986	-5 832 986	-5 832 986	-5 832 986
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER							
Finansinntekt	0	-135 144	-270 289	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	1 708 618	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	1 438 329	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-983 530	-2 633 923	-1 503 567	-371 071	553 771
Skattekostnad på ordinært resultat	0	0	0	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-983 530	-2 633 923	-1 503 567	-371 071	553 771

Gebysrats husholdning inkl. mva			4 298	5 223	5 261	5 361	5 458
Endring fra forrige år i %			8,4 %	21,5 %	0,7 %	1,9 %	1,8 %

Note:

Driftsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i tallene som er utarbeidet i selvkostkalkylene. Budsjettet for 2025 viser de totale inntektene og kostnadene for IØR for alle tjenesteområdene. Med bakgrunn i regnskapstall pr 30.06 og prognoser for hele 2024 har vi kommet frem til et refusjonsgebyr for husholdning som ligger noe over tidligere anslag for budsjettåret. Gebysraten for 2025, basert på budsjettallene, blir kr. 5 223,- inkl. mva som er en økning på 21,5% fra 2024. I budsjettet er det tatt høyde for investeringer som er spesifisert i økonomi- og handlingsplanen og opsjoner i kontrakten med renovatør.

Gitt refusjonsprisen for 2025 vil IØR kunne gjøre nødvendige investeringer samtidig som det fremførbare underskuddet i selvkostfondet blir redusert.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsutgifter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Bruk av lån	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsinntekter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bygninger						
Ny omlastningshall	0	15,000,000	0	0	0	0
Nytt administrasjonsbygg			2,000,000	18,700,000	18,700,000	16,700,000
Ny gjenvinningsstasjon			2,000,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum bygninger	0	15,000,000	4,000,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sikring						
Port og gjerde	0	0	3,000,000	0	0	0
Sum sikring	0	0	3,000,000	0	0	0
Renovasjonssystemer						
Renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0
Sum renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0



Økonomi- og handlingsplan 2025-2028

INDRE ØSTFOLD RENOVASJON IKS

1. Innledning-----	2
1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten-----	2
1.2 Selskapsavtale-----	3
2. Strategi -----	3
2.1 Rammebetingelser -----	5
3. Virksomhetsområder-----	5
3.1 Oppsamling -----	5
3.2 Innsamling-----	6
3.3 Gjenvinningsstasjoner-----	6
3.4 Intern håndtering -----	7
3.5 Behandling-----	8
3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service -----	8
4. Økonomi -----	9
4.1 Økonomisk situasjon -----	9
4.2 Aktivitetsendringer -----	10
4.3 Gebyrfastsettelse -----	11
4.4 Refusjon-----	11
4.5 Fakturering-----	12
4.6 Fritidsboligrenovasjon-----	12
5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov-----	12
5.1 Gjenstående investeringsrammer-----	13
5.2 Kompetansebehov -----	15
5.3 Digital utvikling-----	15
5.4 Finansiering -----	15
5.5 Lån -----	16
6. Økonomisk oversikt i planperioden -----	17

1. Innledning

Økonomi- og handlingsplan for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) er utarbeidet iht. IKS lovens § 20 og skal danne grunnlaget for selskapets budsjett- og øvrige planarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden. Økonomi- og handlingsplanen skal årlig vedtas av representantskapet i ordinært representantskapsmøte på høsten før planperioden.

Økonomi- og handlingsplanen er utarbeidet på grunnlag av IØRs vedtatte årsbudsjett for 2024, regnskap for 2023, den generelle samfunnsutviklingen, gjeldende eierstrategi for IØR 2021-2024 og IØRs strategiplan 2023-2035. Økonomi- og handlingsplanen inneholder videreførte investeringsplaner fra tidligere vedtatte økonomi- og handlingsplaner, nye rammebetingelser som endring i lovverk, pålegg fra myndigheter og vedtak i styrende organer.

Økonomi- og handlingsplanen vil synliggjøre behovet for fremtidige kompetanse- og investeringsbehov som er nødvendige for å tilfredsstille nåværende og kommende krav og pålegg, eller som er nødvendige for å redusere kostnader på lang sikt.

1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten

Rammebetingelsene som regulerer IØR sin virksomhet, er omfattende og mange. Grunnleggende lover som regulerer ansatte, arbeidsmiljø, HMS og økonomi skal tilfredsstilles i tillegg til de mer fagorienterte lover. Krav som omfatter kjernevirksomhetene, er med bakgrunn i samfunnets miljøfokus i stadig endring og påvirker IØR sin drift og økonomi. Nye miljøkrav, krav til utsortering og- behandling av avfall, utslippskrav og miljøovervåking er til tider uoversiktlig og ressurskrevende å følge opp.

Endringer i forurensningsloven og avfallsforskriften, og varslede endringer i samme regelverk, krever mer av IØR som faginstans for å tilfredsstille.

Ny renovasjonsforskrift, og ny veileder til denne, stiller skjerpede krav til etterlevelse av kravene både overfor abonnentene og for IØR. Manglende etterlevelse av krav til saksbehandling og manglende saksbehandlingsrutiner er under kontinuerlig forbedring. Det er tilført kompetanse innen arkiv og kundebehandling og dette har avhjulpet arbeidet. IØR, i samarbeid med Indre Østfold kommune, vil innføre nytt saksbehandlingssystem og opplæring av saksbehandlere for ytterligere kunne møte en økt saksmengde. **IØR vil i planperioden styrke kompetansen innen saksbehandling for å redusere antall mulige klagesaker ytterligere. Nytt saksbehandlingssystem vil bidra til bedre oppfølging av kundefølgende og intern kontroll slik at forvaltningsoppgavene blir ivaretatt.**

Kvalitetskrav for viderebehandling av avfall er vesentlig for IØR å tilfredsstille, da de økonomiske konsekvenser ved avkortning og økte CO2 avgifter vil påvirke økonomien negativt. Etter at budsjettet for 2024 ble vedtatt ble bransjen overrasket av en kraftig økning av forbrenningsavgiften for 2024, dette har påvirket kostnadene negativt. Slike ikke varslede avgjørelser må forventes å påvirke oss i planperioden.

Tillatelsen fra Statsforvalteren er grunnlaget for IØR, og datterselskapet Retura Østfold AS (RØ), sin drift. Statsforvalteren har varslet generelt at slike tillatelser skal gjennomgås og at de vil stille sterkere og mer spesifikke krav enn dagens tillatelse fra 2008. Det ble varslet en ny tillatelse i 2024, dette er ikke gjennomført. Det må forventes en gjennomgang av tillatelsen i 2025. Det er nevnt tidligere fra Statsforvalterne at krav til eget renseanlegg vil komme. Dette vil påvirke kostnadsbildet i planperioden.

IØR sitt ansvar for næringsavfall skal videreføres ved at datterselskapet RØ sin drift og utvikling tilrettelegges innenfor gjeldende lovverk og etter rapport fra forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført i 2023.

1.2 Selskapsavtale

I henhold til ny selskapsavtale, gjeldende fra 01.01.2021, §1.4 er IØRs formål:

- Selskapet skal utføre offentlige tjenester for sine eiere herunder innsamling og behandling av husholdningsavfall hjemlet i Forurensingsloven §§ 29, 30 og 31, samt innsamling og behandling av avfall fra kommunale virksomheter.
- Enerett tildelt selskapet kan med representantskapets godkjenning delegeres videre innenfor rammen av kommunens tildelingsvedtak. Videre delegering kan skje til selskap som selskapet selv er medeier i.
- Selskapet kan eie/være medeier i andre selskap, under forutsetning av at dette er godkjent av representantskapet.
- Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere innenfor konkurranseregelverkets praksis om utvidet egenregi. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning bør skilles ut og utføres i egne selskaper.

2. Strategi

Eierstrategi

Eiernes forventninger til selskapet og hva selskapet kan forvente skal gjenspeiles i gjeldende eierstrategi datert 04. november 2021. Økonomi- og handlingsplanen forholder seg denne til ny strategi er utarbeidet.

Vedtatt hovedpunkter i gjeldende eierstrategi og status på disse:

- Prioritere informasjons- og motivasjonsarbeid overfor brukerne om avfallsgenerering generelt og spesielt avfallsmengden

- IØR har i forrige planperiode prioritert arbeidet med kommunikasjon og vil i planperioden intensivere dette arbeidet.
- Legge en plan for bedre miljøprofil
 - IØR vil kommunisere sin miljøprofil på en bredere og bedre måte. Dette inngår i kommunikasjonsarbeidet
- I løpet av planperioden vil styret utrede ulike alternativer for sentralsortering.
 - Eierkommunene har i forrige planperiode avsluttet samarbeidet med Østfold Avfallssortering IKS.
 - Styret har i påvente av avklaring vedrørende representantskapssak 3/24 kulepunkt 7 ikke utredet dette på grunn av pågående arbeider med konsernstruktur, og hvordan selskapene sammen skal kunne bidra til å nå utsorteringsmålene.
- Styret utarbeider og foreslår retningslinjer for utbetaling av utbytte fra RØ
 - De vedtatte retningslinjene for utbetaling av utbytte fra RØ til morselskapet IØR er ikke gjennomført utover uttak av utbytte direkte til eierkommunene. Det pågår arbeid med avklaring av konsernstruktur som vil påvirke dette inn i ny planperiode.
- Kommunene vil foreta en gjennomgang av selvkostregnskapet med tanke på direkte og indirekte kostnader, beregne samfaktureringsgevinst og beskrive servicelinjer.
 - Det er i forrige planperiode gjennomført en forvaltningsrevisjon hvor det påpekes flere og grove avvik i forbindelse med konsernøkonomi. Dette arbeidet er ikke avsluttet og vil pågå videre i planperioden.

Styret har vedtatt følgende visjon, verdier og hovedmål:

Visjon:

- Sammen skaper vi renovasjonsløsninger for framtiden

Verdier:

- Profesjonell
- Serviceinnstilt
- Miljøbevisst

Hovedmål:

- IØR skal være en aktiv bidragsyter til at eierens miljø- og klimamål oppnås ved optimal utnyttelse av avfallsressurser
- IØR setter kundene i fokus ved å tilby brukervennlige tjenester
- IØR skal levere kostnadseffektive løsninger

2.1 Rammebetingelser

Utslippstillatelse

Gjeldende tillatelse er fra desember 2008 med senere revideringer. Tillatelsen regulerer mye av IØRs aktiviteter og spesielt innen deponivirksomhet. Forbud mot å deponere organisk materiale er en del av utslippstillatelsen. Vi har sendt inn søknad om utvidede rammer og har i den forbindelse fått signaler om at hele tillatelsen skal revideres.

3. Virksomhetsområder

IØR gjennomfører hvert annet år benchmarking hvor ulike områder innen virksomheten blir analysert. Det synes naturlig at økonomi- og handlingsplanen i denne delen deles inn tilsvarende områder som benchmarkingen og hvor ulike tiltak i virksomhetsstrategien innarbeides.

I henhold til ovenstående får vi disse virksomhetsområder.

1. Oppsamling
2. Innsamling
3. Gjenvinningsstasjoner
4. Intern håndtering
5. Behandling
6. Organisasjon/kundebehandling/service

3.1 Oppsamling

3.1.1 Status

- Med oppsamling menes alt utstyr som benyttes til innsamling av både husholdningsavfall og avfall fra kommunale virksomheter. Dette omfatter avfallsbeholdere, containere og poser. Som et ledd i kostnadsreduksjon har IØR som mål at flest mulig skal benytte fellesutstyr. Dette innebærer en kontinuerlig investering i utstyr som igjen vil på sikt redusere kostnader ved tømning. Økt bruk av fellesutstyr vil på sikt også redusere utslipp fra kjøring, samt økt trafikksikkerhet.
- Alle abonnenter er registrert med utstyr og dette er grunnlaget for den differensierte faktureringen i Indre Østfold- og Marker kommune. For Skiptvet kommune er det lagt til rette for differensiert fakturering til alle abonnenter.

3.1.2 Planer

- IØR jobber med arkitekter og utbyggere om å benytte nedgravd- og bunntømt utstyr, samt løsninger for avfallssug. Utbygger/huseier som må bekoste utstyret innenfor de rammer IØRs styre har vedtatt.

- Bunnstømte containere for å håndtere avfallet fra ca. 25 boenheter pr. enhet blir plassert ut som erstatning for hver abonnents avfallsbeholdere. Dette har vist seg å være en god løsning for både nye og eksisterende boligområder. Det er til tider vanskelig for IØR å finne egnede plasser for utstyret, og vi er i dialog med grunneiere og eierkommuner om dette.
- Bunnstømte fellesløsninger utstyres med sensor for å kunne optimalisere tømmefrekvenser og på sikt redusere kostnader og utslipp.
- Færre enkeltbeholdere og sensorer vil medføre
 - Utslippsreduksjon
 - Kostnadsreduksjon
 - Økning av kapasitet for den enkelte abonnent
 - IØR vil i planperioden vurdere endrede tømmefrekvenser på enkelte avfallsfraksjoner for å redusere kostnader og utslipp.

3.2 Innsamling

Innsamlingskontrakten har en årlig utgift på over 37,5MNOK kroner og utgjør en vesentlig del av renovasjonsgebyret. Utgiftene har økt mer enn prisstigningene siste år, bla. grunnet økte kostnader for flere fellesløsninger og ekstra tømminger på grunn av vær- og føreforhold. Dagens innsamlingskontrakt er gjeldende ut 2026. Kostnadsreduksjonen ved utstrakt bruk av fellesløsninger og sensorteknologi vil synliggjøres i neste kontraktsperiode. I planperioden bør det vurderes om innsamling skal gjøres i egenregi.

3.3 Gjenvinningsstasjoner

3.3.1 Status

Gjenvinningsstasjonen på Stegen hadde i 2023 ca. 40.000 besøkende.

Et av våre miljømål er å redusere andelen restavfall levert på gjenvinningsstasjonene, i 2023 var reduksjonen på 8,2%.

Krav i planperioden om innsamling av tekstilavfall vil gi økte kostnader av ukjent omfang, da det er usikkerhet rundt behandlingkostnader. Innsamling av tekstilavfall vil inntil videre skje som bringeordning.

Gjenvinningsstasjonen på Grensen fungerer greit i forhold til antall besøkende og er et populært tiltak for Markers befolkning. Økonomisk er driften lite lønnsom, men tiltaket bidrar til å nå utsorteringsmålene.

3.3.2 Planer

Gjenvinningsstasjonen er et viktig verktøy for å nå utsorteringsmålene. Dagens gjenvinningsstasjon er over 20 år gammel og bidrar ikke til optimal drift for å nå utsorteringskravene. Det er tidligere beskrevet alternative løsninger som vil bidra til økt

utsortering, reduserte kostnader og effektive løsninger. Det jobbes med kostnadsoverslag og prosjektering som beslutningsgrunnlag for en investeringsavgjørelse.

IØR vurderer nye metoder for å få inn grovavfall fra ytterområdene i våre eierkommuner. Utstrakt bruk av miljøbilen og mobile gjenvinningsstasjoner er alternativer som skal testes ut.

Kunderegistering ved gjenvinningsstasjonene vil bli innført i planperioden. Dette vil gi muligheter for bedre økonomistyring, datainnsamling og kundetilfredshet.

3.4 Intern håndtering

Med dette menes all virksomhet forbundet med håndtering av avfall på Stegen Avfallsanlegg inkludert drift av infrastrukturen. Kapittelet omfatter mottak og kontroll av diverse avfallsfraksjoner og drift av bygg og anlegg inkludert deponi. Det er etablert ny tilkomstvei til deponiområdene for å skille privat- fra næringskunder og for å øke trafikksikkerheten på Stegen. Omlastningshallen er ferdigstilles i overgang mellom forrige og gjeldende planperiode.

- **Omlasting.** Alt innsamlet husholdningsavfall blir omlastet i egnede containere før videretransport nedstrøms. For å optimalisere driften i omlastingshallen og på gjenvinningsstasjonen i planperioden vil det tas i bruk nye maskiner med mer miljøvennlig drivlinje.
- **Farlig avfall/EE-avfall.** IØR samarbeider med Fortum Waste Management AS om mottak og behandling av farlig avfall. For å ta hånd om økte mengder er det påkrevet med nytt bygg for mottak og mellomlagring av farlig avfall. Et slikt bygg kan kombineres med mottak av EE-avfall. Ved å samle disse mottakene får vi en bedre samordning av ressursene.
- **Deponidrift.** RØ leier deponiareal av IØR og deponerer og mellomlagrer både rene og lettforurensede masser på Stegen. Det tas imot og deponeres ordinært inert avfall fra både husholdning og næring. IØR skal hindre at ulovlig avfall blir deponert og har derfor endret rutine for internkontroll. RØ drifter deponi med bakgrunn i IØRs tillatelse og skal følge IØRs internkontrollsystem og regelverk for deponi.
- **Deponigass.** Deponiet utvikler mindre gass av allerede deponert avfall. Gassen benyttes til intern oppvarming av kontor/verksted. Tidligere bruk av gass til oppvarming av bakken på gjenvinningsstasjonen er avvirket på grunn av betydelig investeringsbehov for vedlikehold.
- **Overvann/sigevann.** IØR er forpliktet til å ha kontroll over sigevannsmengder som føres til Indre Østfold kommunes renseanlegg. IØR har anlagt overvannsledninger for å ta hånd om overflatevannet fra tette flater på avfallsanlegget. Problemet er ved store nedbørmengder (ekstremvær) er at overvannssystemet ikke har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere overvann og dette føres dermed over i sigevannet. I forbindelse med utbygging av Stegen vil omorganisering av overvann fra sigevann ha høy prioritert.

3.5 Behandling

IØR sørger for at alt innsamlet avfall fra husholdninger behandles iht gjeldende regelverk. Det være seg ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service

Kapitlet omfatter organisering av selskapet og omfatter personalressurser, samt innkjøpte tjenester. Mål i virksomhetsstrategien er relatert til dette kapitlet.

3.6.1. Organisasjon

IØR jobber kontinuerlig med å bygge en organisasjon som skal tilfredsstillе de minimumskravene selskapet er satt til å gjennomføre, og for å møte dagens og fremtidig varslede krav til tjenesten. Administrasjonen er fortsatt underbemannet og overarbeidet og er meget sårbar over for oppsigelser og langtidsfravær. Høy snittalder gjør at det må planlegges for nyansettelser og kompetanseplanlegging, og det må påregnes økte lønnskostnader i forbindelse med kompetanseoverføring i planperioden. **Styret vil tidlig i planperioden presentere ressurs- og kompetansebehovet i selskapet for eierne som egen representantskapssak.**

Den digitale utviklingen innen bransjen går raskt og IØR jobber for å tilføre rett kompetanse og systemer for å nå de skjerpede kravene.

IØR har i forrige planperiode tilført kompetanse innen forvaltning og renovasjon. Dette viser seg kun å delvis dekke dagens ressursbehov.

I forrige planperiode er det innført nytt økonomisystem som tas i bruk i oppstarten av denne planperioden. Dagens systemer møter ikke behovet for samhandling med nye systemer og mangel på kompetanse og ressurser innen fagfeltet viser et stort behov for modernisering og endrede prosesser. Det er trolig at nye økonomisystemer vil kunne begrense behovet for ytterligere personell innenfor økonomi.

Etter overtakelse av utfaktureringen fra IØK ser vi behov for en administrativ stilling som skal ivareta håndtering av kommunalt næringsavfall og knytningen mellom økonomi- og renovasjonssystem. Denne stillingen vil avlaste for fremtidige oppgaver hvis Skiptvet kommune også overlater ansvaret for utfakturering til IØR.

3.6.2 Kundeavdeling

Det er innhentet ekstern kompetanse for å kunne tilfredsstillе minimumskravene IØR er pålagt for kommunikasjon. IØR har ikke kommunikasjonskompetanse utover drift av hjemmeside og dagens appløsning.

- Det jobbes med utvikling av en kommunikasjonsstrategi som baserer seg på de ressurser vi har. Dette er ikke tilfredsstillende for å nå ut til innbyggerne slik at vi kan bidra til å nå utsorteringskravene. Det vil stilles høye krav til innsamling av data for på sikt å kunne redusere kostnader og effektivisere tjenesten.
- Ny appløsning med mulighet for kommunikasjon med abonnenter er ennå ikke tatt i bruk p.g.a. manglende ressurser til å iverksette dette. Nytt saksbehandlingssystem vil kunne benyttes til masseutsending av kommunikasjon.
- Det er i forrige planperiode innført nye saksbehandlingsrutiner for å tilfredsstillende krav til saksbehandling iht. forvaltningsloven. IØR har anskaffet nytt saksbehandlingssystem og gjennomført opplæring av saksbehandlere.

4. Økonomi

4.1 Økonomisk situasjon

Ved starten av inneværende planperiode er den økonomiske situasjonen til IØR svært anstrengt. Dette skyldes flere faktorer:

- Husholdning: Grunnet for lave gebyrer over tid er de negative selvkostfondene økende. Det betyr at IØR «låner ut» penger til innbyggerne. Dette synliggjøres i regnskapet som store fordringer (negative selvkostfond). Likviditeten til selskapet er tidvis svært anstrengt etter at IØR tok over fakturering fra IØK som gir store svingninger i kontantstrømmen. I budsjettåret 2025 og videre har man tatt hensyn til dette for å stabilisere gebyrøkningen og dekke inn fremførbare underskudd fra tidligere år.
- Kommunalt næringsavfall: Manglende avtaler for tjenester til som ikke leveres til markedsmessige korrekte priser gjør at inntektene på dette tjenesteområde går med negativt resultat. Tidlig i planperioden må eierne ta et valg på om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten eller om den skal ut på anbud. Om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten må IØR settes i stand til å levere en best mulig tjeneste til markedspriser.
- Næringsavfall: Et tjenesteområde med store underskudd. Dette påpekes blant annet i forvaltningsrevisjonsrapporten hvor det nevnes blant annet: Manglende utbetaling av utbytte i henhold til vedtak, manglende faktureringer og betalinger av tidligere års selvkostavregninger, ikke markedspriser på innkjørte avfallsmengder, manglende påslag på leverte tjenester fra IØR og uklart avtaleverk mellom selskapene.

Disse underskuddene har over tid medført at løpende drift i IØR har i noe grad vært finansiert av lånte midler og avsetninger til etterdriftsfond. I planperioden jobber IØR for at man så tidlig som mulig skal kunne lukke de avvikene som er påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten og drive i samsvar med konkurranselovgivningen.

4.2 Aktivitetsendringer

Andre driftskostnader er økt fra budsjett 2024 til budsjett 2025.

Dette kommer som følge av aktivitetsendringer innenfor noen kostnadsområder.

Tabellen under viser endringer i andre driftskostnader fra 2024 til 2025.

Summen av aktivitetsendringene gjenspeiler ikke den totale endringen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, men viser de største endringene som medfører en aktivitetsendring. Denne summen er noe større fordi den ikke tar hensyn til de mindre endringene som går andre vei, altså hvor 2024 var høyere enn 2025

Andre driftskostnader

Budsjett 2024	74 098 503
Budsjett 2025	88 096 561
Endring fra 2024 til 2025	13 998 058

Type aktivitetsendring	2024	2025	Endring	Kommentar
Nedstrømsbehandling	19 707 623	24 445 000	4 737 377	Økte mengder avfall til utsortering gir høyere kostnader. Økt forbruk av poser og sekker
Leie av programvare	1 523 871	3 340 351	1 816 480	Økte lisenskostnader til bl.a. saksbehandlingsprogramvare
Driftsmateriell og arbeidsklær	307 329	829 500	522 171	Økt forbruk grunnet økt arbeidsmengde og slitasje
Vedlikehold bygg, utstyr og anlegg	2 963 017	4 960 000	1 996 983	Økt behov for vedlikehold av maskiner, bygg og anlegg grunnet alder og slitasje
Konsulenter	1 537 819	2 957 739	1 419 920	Økt behov for konsulentbistand ifm. De ulike prosessene som er igangsatt
Innleid personell	739 631	1 456 333	716 702	Budsjettall i 2024 for lavt, budsjett 2025 lavere enn 2024 prognose grunnet ansettelse av en tidligere innleid
IT kostnader	476 912	771 750	294 838	Økte lisenspriser, overgang til nytt ERP-system
Porto	7 774	1 300 000	1 292 226	Økte kostnader til utsending av fellesinfo til innbyggerne
Reklame- og annonsekostnad	950 000	2 000 000	1 050 000	Produksjon av fellesmateriale til innbyggerne
Avsetning etterdrift	500 000	544 731	44 731	Ny beregning av etterdriftskostnad deponi
Miljøskolen	0	168 000	168 000	IØR dekker reisekostnader for skolene t/r Stegen
Sum aktivitetsendring			14 059 428	Dette viser de største endringene som kan gjenspeiles i endret aktivitet

4.3 Gebyrfastsettelse

Renovasjonsgebyret vedtas av kommunestyrene, etter at representantskapet har vedtatt forslag lagt fram av IØR. Kostnadene som ligger til grunn for renovasjonsgebyret omhandler blant annet transporttjenester, lønnskostnader, driftskostnader, behandlingkostnader mv.

Basert på selvkostprinsippet fordeles disse kostnadene på antall abonnenter og utgjør til sammen renovasjonsgebyret. Dette omtales som refusjonspris, og var tidligere den summen IØR fakturerte direkte til sine eierkommuner pr abonnent. Kommunestyret valgte deretter å vedta om gebyret skulle ha påslag for kommunale behandlingstjenester, økes eller reduseres ift. refusjonsprisen. I begge tilfeller var det tidligere kommunene som opparbeidet et positivt eller negativt selvkostfond. Dette fondet var det opp til kommunene å ivareta etter eget regelverk, dvs. øke neste års gebyr for å dekke inn negativt fond eller redusere neste års gebyr for å redusere et positivt fond.

Inntektene på tjenesteområdet er tilpasset kostnadsnivået og hensiktsmessig disponering av selvkostfondet. Selvkostkalkylen tar sikte på å tilbakeføre årsresultat til abonnentene i løpet av 5 år for å overholde det overordnede kravet om at et selvkostresultat på tjenesten som helhet må være disponert innen fem år.

4.4 Refusjon

Konsulentselskapet Momentum har vurdert regnskapet for 2024 som innebærer et underskudd på kr. 14 969 478,- for husholdningsavfall i vårt selvkostregnskap. Momentum anbefalte en økning i refusjonsprisen i budsjettforslaget for 2024 til 4 298,-. Det foreslås å øke den med 21,5% til kr. 5 223,- for 2025 for gradvis å kunne redusere det negative selvkostfondet frem til 2028. Dette begrunnes med at i 2025 vil det fortsatt være ca. 2,2MNOK i selvkostfondet som er eldre enn 5 år og som da fortsatt ikke vil være dekket inn. Selv om prisoppgangen i samfunnet har blitt lavere er det fortsatt høye kostnader knyttet til innsamling og ulike vare- og tjenestekjøp. I tillegg kommer høye rentekostnader på lånene til IØR.

IØR har i prognose for 2024 økt det negative selvkostfondet til ca. 14,9MNOK og i budsjettet for 2025 er refusjonspris satt til kr. 5 223,- (inkl. Mva.) som er en økning på 21,5% fra 2024.

Snittprisen for renovasjonsgebyret i våre eierkommuner var i 2024 kr 4 298,- (inkl. Mva) noe som er 12% lavere enn landsgjennomsnittet på kr. 4 818,- (inkl. mva). Dette utgjør en differanse på 520,- (inkl. Mva) i positiv favør for våre abonnenter.

Utvikling i gebyr sett mot landsgjennomsnitt (inkl. Mva)

2022	% økning	2023	% økning	2024	
4136	7,66	4453	8,20	4818	Landsbasis
3333	18,96	3965	8,40	4298	IØR
-803		-488		-520	Differanse

4.5 Fakturering

Vi fakturerer i dag kundene både i Indre Østfold og Marker direkte. Det ligger i sakens natur at IØR på sikt overtar faktureringen for Skiptvet, da dette vil gi likt tilbud og like kostnader til alle abonnenter hos IØR.

Utvikling Selvkostfond pr eierkommune

	2023	2024	2025
Indre Østfold	-12 232 896	-12 594 673	-6 955 500
Marker	-960 979	-1 215 729	-628 545
Skiptvet	-1 055 354	-1 159 076	-107 121
Totalt	-14 249 229	-14 969 478	-7 691 166

Selvkostfond (Tall fra Momentum)				
	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-7 691 166	-3 414 613	-951 765
-/+ bruk av/avsetning til selvkostfond	7 705 200	4 484 698	2 545 734	798 308
+/- Kalkulert renteinntekt / rentekostnad selvkostfond	-426 888	-208 145	-82 886	-21 607
Selvkostfond 31.12	-7 691 166	-3 414 613	-951 765	-175 064

4.6 Fritidsboligrenovasjon

Innsamling av avfall fra ca. 2.300 fritidsboliger er priset til 75% av ordinær renovasjonsavgift.

Vi ser nå en helt annen bruk av fritidsboliger, spesielt i fra 2020. Tidligere ble avfallet innsamlet i sommersesongen (vår, sommer og høst), nå er det etter behov også for resten av året.

Overtakelsen fra IØK har medført ytterligere kostnader med innsamling av grovavfall fra fritidsboliger i IØK som må dekkes inn i sammenheng med gebyret til fritidsboliger.

Det jobbes med å legge til rette for forbedrede fellesløsninger og reduserte innhentingskostnader for fritidsboliger.

5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov

Dette kapittelet omfatter langtidsinvesteringer i og utover planperioden. Investeringene er nødvendige for å på sikt å kunne;

- Tilfredsstillende miljø- og generelle lovkrav
- Redusere driftskostnader
- Bidra til at eierkommunene oppnår samfunnets krav innen miljø- og utsorteringsmål
- Løfte IØR til en profesjonell og troverdig aktør

5.1 Gjenstående investeringsrammer

I selskapsavtalen er det bevilget en låneramme på 100MNOK. For å tilfredsstille dagens og fremtidige krav antar IØR at lånerammen må økes i planperioden.

IØR har pr 01.09.2024 et restlån på kr. 51.937.500,-. Investeringer fra 2020 og frem til i dag er finansiert av vedtatt låneopptak (Representantskapssak 6/20). IØR tok i 2024 opp lån innenfor gitt vedtak for å ferdigstille ny omlastningshall.

Som nevnt i punkt 4.1 er kostnadene for å tilfredsstille blant annet miljøtiltak midler som skulle tilkommet IØR i form av utbytte fra datterselskap, riktig markedsmessig prising av innkjørte avfallsmengder, pålagte deponiavgifter og innbetaling av avregninger fra selvkostmodellen. Disse kostnadene er dekket av opplånte midler tiltenkt vedtatte investeringer.

Som eksempel har IØR i perioden 2019-2020 benyttet de avsatte midlene til pålagte forpliktelser for etterdrift av deponiet på 19 MNOK til miljøtiltak og drift.

Dette innebærer at i tillegg til låneopptak for ny omlastningshall må det tas opp ytterligere lån for å finansiere ny gjenvinningsstasjon. For å fullføre vedtatte investeringer må IØR i planperioden ta opp lån for 15MNOK. Dette vil utgjøre et totalt lån på 67MNOK som sammen med låneforpliktelsene til etterdriftsfondet binder opp den vedtatte lånerammen til IØR med 86MNOK.

På grunnlag av tidligere års vedtak kan følgende settes opp og videreføres i ny Økonomi- og Handlingsplan:

Vedtatte gjenværende investeringer 2025 - 2028	Budsjett				Sum 2025-2028
	2025	2026	2027	2028	
Gjenvinningsstasjon oppgradering	5 000 000	5 000 000	5 000 000	0	15 000 000
Sum investeringer i anleggsmidler	5 000 000	5 000 000	5 000 000	0	15 000 000

Det er antatt at investeringer i omlastningshall og gjenvinningsstasjon gir økte driftsutgifter anslått til 2,5 mill. fra 2024. Dette er usikkert, men det må uansett forventes at refusjonsprisen vil måtte øke. Eierkommunene har hatt som hovedstrategi at renovasjonsavgiften skal være under landsgjennomsnitt og vi skal ligge i toppskiktet mht. til kundetilfredshet. Benchmarking utført i 2024 med tall fra 2023 viser at denne strategien ikke er mulig å oppnå.

Investeringene vil påvirke driftsutgiftene, men ved endrede prosesser vil det antas at driftsutgiftene kan reduseres i motsetning til å økes.

Administrasjonsbygg

For at eierkommunene skal kunne utnytte IØR til å nå miljøkravene, optimalisere drift, og ha den kompetansen et renovasjonsselskap minimum bør inneha er det et absolutt behov for å kunne investere i nytt administrasjonsbygg.

Dagens bygningsmasse har ikke tilstrekkelige kontorplasser til dagens ansatte eller det fremtidige personellbehovet. Administrasjonsbygget oppfyller heller ikke lovkravene til arbeidsmiljø eller universell utforming. IØR er pr definisjon en offentlig virksomhet og kan pr i dag ikke verken ansette eller ta imot kunder med bevegelsesutfordringer.

Utover dette tilfredsstillende dagens bygningsmasse ikke kravene til garderobe og sanitærforhold for konsernet. Det er i 2024 gjennomført bygg- og branntekniske tilstandsanalyser som konkluderer med et betydelig oppgraderingsbehov for å tilfredsstillende minimumskravene.

Nytt administrasjonsbygg kan også ivareta RØ sitt behov for kontorlokaler, samt kommunenes ansvar for ombruk og gjenbruk i form av en gjenbruksbutikk.

Det ansees som første prioritet å vedta investering til nytt administrasjonsbygg sammen med ny gjenvinningsstasjon.

Styret vil fremlegge sak for representantskapet tidlig i planperioden om resultat av forprosjektet

Ny gjenvinningsstasjon

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bidra til økt utsortering og til å nå målene eierkommunene er pålagt. En mer oversiktlig og gjennomtenkt gjenvinningsstasjon vil forenkle levering av avfall, forbedre utsorteringen og kunne bidra til reduserte driftskostnader. I tillegg til forbedret mottakskontroll og økt trafiksikkerhet.

Videre vil en ny gjenvinningsstasjon endre prosessene for etterbehandling og omlastning av avfallet. Ved å detaljplanlegge omlastning av avfallet vil IØR kunne redusere driftskostnader til maskiner og personell. Ved å gå over fra omlastning med hjullaster til nye større containere tilpasset lastebil med krok vil kostnadene til drift og personell reduseres kraftig. Endringer i maskinparken vil redusere CO2 utslipp drastisk.

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bygges sammen med nytt administrasjonsbygg og med dette redusere både tid og kostnader i prosjekterings- og byggeperioden. Det er utarbeidet tegninger og grove kostnadsoverslag for disse prosjektene. **Det er satt av 2 MNOK for både nytt adm.bygg og til ny gjenvinningsstasjon i 2025 til forprosjekt. Dette omfatter oppdaterte kostnadsoverslag, usikkerhetsmomenter, skisseprosjekt, for tiltenkt bygg og planverk. Vil ikke startes før OPS er ferdig utredet og avgjort. Konsekvensen av denne avgjørelsen vil være av betydning for prosjektet.**

Ny gjenvinningsstasjon bør bygges samtidig med administrasjonsbygg og anses som første prioritet.

	Investeringsbudsjett				
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Nytt Administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000*
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden. Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes.

5.2 Kompetansebehov

De allerede vedtatte økte lønnsrammene er ikke iverksatt da det ikke er tilstrekkelige kontorfasiliteter til tiltenkte ressurser.

5.3 Digital utvikling

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nytt økonomisystem iverksatt for å effektivisere, automatisere, oppfylle lovkrav og styrke IØRs oversikt og styring av selskapet økonomi.

5.3.1 Renovasjon

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nye renovasjonssystemer iverksatt for å ivareta:

- Avvikshåndtering
- Feltverktøy for registrering og kartlegging av utstyr og leveranser hos abonnentene, for korrekt gebyrsetting og planlegging av tjenesten.
- System for å tilrettelegge for utvidet differensiering av gebyr.

5.4 Finansiering

5.4.1 Gebyrøkning

Investerings- og ressursbehovene kan dekkes inn ved gebyrøkning.

Ved å øke gebyret til landsgjennomsnittet vil dette basert på 2024 tall utgjøre en økning på gebyret med 416,- kroner pr abonnent. Dette vil ved 25000 abonnenter utgjøre en årlig økning på 10,4MNOK.

IØR anbefaler en ekstern gjennomgang og detaljanalyse av investeringsbehovene for å identifisere usikkerhet og risiko.

5.4.2 Endret betalingsløsning for gjenvinningsstasjoner

Endring i betalingsløsninger for besøkende på gjenvinningsstasjonen etter modell fra andre IKS vil kunne øke inntektene. Ved å ta betalt pr besøk differensiert pr kjøretøytype vil utregninger basert på modell fra FolloRen øke inntektene med mellom 50-75%. Dagens betalingsløsning på Stegen er pr. kilo levert prissatt avfall. Det tas imot avfallstyper som skal være gratis å levere, men hvor etterbehandlingen pr i dag dekkes av renovasjonsgebyret. Ved å innføre ny løsning vil behandlingkostnaden bli dekket av inngangsprisen. Dette samsvarer med praksisen om at forurenser betaler og vil oppleves mer rettferdig.

Dagens inntekter fra gjenvinningsstasjonen beløper seg på ca. 3,4 MNOK med ca. 40000 besøkende. Endring som beskrevet, basert på fordelingsnøkler fra FolloRen og 40000 besøkende, vil gi en økning i inntektene på ca. 2,2 MNOK med en gjennomsnittspris på kr 130-, pr besøkende

Det bør vedtas en ny prismodell for brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene **i planperioden.**

5.5 Lån

5.5.1 Utbetalingsbudsjett

Investeringene kommer på forskjellige tidspunkt i perioden og det vil være mest hensiktsmessig å få utbetalt lånene etter hvert som prosjektene drives fremover. Dette for å ikke betale renter av en betydelig opplånt kapital og for å unngå at opplånte midler går til andre løpende driftskostnader.

5.5.2 Minimumsavdrag

Iht. Forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. skal IØR fra 2025 beregne og betale et minimumsavdrag på lånegjelden. Dette gjøres med bakgrunn i veilederen til forskriften og skal gjøres årlig. Hensikten med forskriften er å følge det finansielle ansvarsprinsipp, de som bærer nytte av investeringen må også bære utgiftene. Fordi IØR følger regnskapsloven, vil ikke dette få noen konsekvenser i resultatregnskapet eller budsjettet. Dette fordi IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot får dette stor påvirkning på likviditeten fordi det er et ekstra avdrag som skal betales.

5.5.3 Oversikt over samlet gjeldsbyrde i planperioden og utgifter til renter og avdrag

For å kunne gjennomføre de store investeringene må det foretas låneopptak. Hvis låneopptakene fordeles utover byggeperioden vil vi få denne lånesituasjonen i planperioden. Den øverste tabellen viser dagens situasjon, den nederste viser dagens lånesituasjon sammen med opplåning til nye investeringer med dagens lånebetingelser. I tillegg vil det komme beregning og betaling av minimumsavdrag årlig.

Lånekostnader i perioden				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	49 012 500	46 687 500	44 362 500
Sum avdrag	2 325 000	2 325 000	2 325 000	2 325 000
UB lånesaldo	49 012 500	46 687 500	44 362 500	42 037 500
Renter	1 681 269	1 595 965	1 508 965	1 423 718

Opplåning til investeringer				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	56 987 500	79 987 500	102 987 500
Ny opplåning	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000
Sum avdrag	2 550 000	3 130 000	3 705 000	4 180 000
UB lånesaldo	56 987 500	79 987 500	102 987 500	121 987 500
Renter	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757

6. Økonomisk oversikt i planperioden

Tabellen under viser en samlet oversikt over regnskapet ved utgangen av juni 2024, budsjett for 2024/2025 og en økonomisk plan for perioden 2026-2028. Denne tabellen er en samlet oppstilling over innholdet i denne planen.

Budsjett 2024 er i henhold til vedtatt budsjett.

Når det gjelder Økonomi- og handlingsplan 2026 til 2028 er dette prognoser for planperioden. Dette henter tall fra selvkostmodellen, men slått sammen til å vise hele driften for IØR. Dette gjelder da husholdning, næring (består av RØ og annen næring) og offentlige bygg. For å vise et så korrekt bilde som mulig basert på hvilke investeringer IØR ser som nødvendige i perioden er inntektssiden og kostnadssiden tilpasset behovet for investeringer og finansieringen av dette.

Salgsinntektene baserer seg på en generell prisøkning i tillegg til at avdrag på nye låneopptak må betales for å kunne investere. Noen inntektsområder har økt i budsjettet for 2025 for å sørge for korrekt markedsmessig prising på næringsavfall som leveres inn på området. Andre driftsinntekter inneholder også avregninger som gjelder RØ og korrigeringer av disse.

Finanskostnadene er her rentekostnader på lån som IØR trenger å ta opp for å finansiere investeringene. Disse rentekostnadene er en sammenslåing av eksisterende lån og nye lån.

Anbefalt gebyr er basert på beregninger av fremtidige investeringer i selvkostmodellen og hvor mye avdrag på nye lån vil utgjøre. Dette vil gi en forholdsvis stor økning første året i perioden, men relativt små i de påfølgende årene. Denne gebyrfastsettingen vil også bidra til å redusere det negative selvkostfondet. Dette vil bli gjort over flere år, men den forholdsvis store økningen for 2025 er nødvendig for å dekke inn så mye som mulig av underskuddet som vil være over 5 år i 2025. De påfølgende årene i planperioden vil økningen være minimal, samtidig som det fremførte underskuddet blir redusert.

Basert på dette oppsettet vil IØR kunne levere resultater som viser en sunn drift innen tjenesteområdet husholdning. Det er knyttet stor usikkerhet innen tjenesteområdet næring da det er ulik oppfatning av utbetaling av utbytte og innbetaling av avregninger etter selvkostmodellen. Dette påvirker handlingsrommet i forhold til miljøltiltak, sikre innskudd til etterdriftsfondet og avslutningskostnader for deponi mv.

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk. Plan 2026	Øk. Plan 2027	Øk. Plan 2028
DRIFTSINNEKTER						
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-119 991 154	-119 991 154	-119 991 154	-119 991 154
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-127 422 353	-127 422 353	-127 422 353	-127 422 353
DRIFTSKOSTNADER						
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	26 092 806	26 092 806	26 092 806	26 092 806
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	88 096 561	88 096 561	88 096 561	88 096 561
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	121 589 367	121 589 367	121 589 367	121 589 367
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-5 832 986	-5 832 986	-5 832 986	-5 832 986
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER						
Finansinntekt	0	-135 144	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-2 633 923	-1 503 567	-371 071	553 771
Skattekostnad på ordinært resultat						
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-2 633 923	-1 503 567	-371 071	553 771
Anbefalt gebyrsats		4 298	5 223	5 261	5 361	5 458
Endring foregående år i %		8,4%	19,6%	0,7%	1,9%	1,8%

Indre Østfold Renovasjon IKS

	Regnskap 2024 pr 30.06	Budsjett 2024 pr 30.06	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
DRIFTSINNTEKTER							
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-105 750 072	-116 895 966	-116 895 966	-116 895 966	-116 895 966
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-3 269 206	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-109 019 278	-124 327 165	-124 327 165	-124 327 165	-124 327 165
DRIFTSKOSTNADER							
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	24 880 570	21 199 176	21 199 176	21 199 176	21 199 176
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 618 346	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	74 098 503	91 796 561	91 796 561	91 796 561	91 796 561
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	106 597 419	120 395 737	120 395 737	120 395 737	120 395 737
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-2 421 859	-3 931 428	-3 931 428	-3 931 428	-3 931 428
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER							
Finansinntekt	0	-135 144	-270 289	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	1 708 618	2 452 607	2 561 641	2 662 040	2 647 393
Netto finansposter	827 109	719 165	1 438 329	2 452 607	2 561 641	2 662 040	2 647 393
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-983 530	-1 478 821	-1 369 787	-1 269 388	-1 284 035
Skattekostnad på ordinært resultat	0	0	0	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-983 530	-1 478 821	-1 369 787	-1 269 388	-1 284 035

Gebysats husholdning inkl. mva			4 298	5 067	5 249	5 375	5 429
Endring fra forrige år i %			8,4 %	17,9 %	3,6 %	2,4 %	1,0 %
Gebysats husholdning eks. mva			3 438	4 053	4 199	4 300	4 343

Note:

Driftsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i tallene som er utarbeidet i selvkostkalkylene. Budsjettet for 2025 viser de totale inntektene og kostnadene for IØR for alle tjenesteområdene. Med bakgrunn i regnskapstall pr 30.06 og prognoser for hele 2024 har vi kommet frem til et refusjonsgebyr for husholdning som ligger noe over tidligere anslag for budsjettåret. Gebysatsen for 2025, basert på budsjettallene, blir kr. 5 067,- inkl. mva som er en økning på 17,9% fra 2024. I budsjettet er det tatt høyde for investeringer som er spesifisert i økonomi- og handlingsplanen og opsjoner i kontrakten med renovatør.

Gitt refusjonsprisen for 2025 vil IØR kunne gjøre nødvendige investeringer samtidig som det fremførbare underskuddet i selvkostfondet blir redusert. Vedlagt budsjett rapport viser ytterligere detaljer i selvkostregnskapet, utviklingen i selvkostfondet og gebysatsen i den kommende planperioden.



Økonomi- og handlingsplan 2025-2028

INDRE ØSTFOLD RENOVASJON IKS

1. Innledning -----	2
1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten -----	2
1.2 Selskapsavtale -----	3
2. Strategi -----	4
2.1 Rammebetingelser -----	5
3. Virksomhetsområder -----	5
3.1 Oppsamling -----	5
3.2 Innsamling -----	6
3.3 Gjenvinningsstasjoner -----	6
3.4 Intern håndtering -----	7
3.5 Behandling -----	8
3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service -----	8
4. Økonomi -----	10
4.1 Økonomisk situasjon -----	10
4.2 Aktivitetsendringer -----	10
4.3 Gebyrfastsettelse -----	11
4.4 Refusjon -----	11
4.5 Fakturering -----	12
4.6 Fritidsboligrenovasjon -----	13
5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov -----	13
5.1 Gjenstående investeringsrammer -----	13
5.2 Digital utvikling -----	15
5.3 Finansiering -----	15
5.4 Lån -----	15
6. Økonomisk oversikt i planperioden -----	16

1. Innledning

Økonomi- og handlingsplan for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) er utarbeidet iht. IKS lovens § 20 og skal danne grunnlaget for selskapets budsjett- og øvrige planarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden. Økonomi- og handlingsplanen skal årlig vedtas av representantskapet i ordinært representantskapsmøte på høsten før planperioden.

Økonomi- og handlingsplanen er utarbeidet på grunnlag av IØRs vedtatte årsbudsjett for 2024, regnskap for 2023, den generelle samfunnsutviklingen, gjeldende eierstrategi for IØR 2021-2024 og IØRs strategiplan 2023-2035. Økonomi- og handlingsplanen inneholder videreførte investeringsplaner fra tidligere vedtatte økonomi- og handlingsplaner, nye rammebetingelser som endring i lovverk, pålegg fra myndigheter og vedtak i styrende organer.

Økonomi- og handlingsplanen vil synliggjøre behovet for fremtidige kompetanse- og investeringsbehov som er nødvendige for å tilfredsstille nåværende og kommende krav og pålegg, eller som er nødvendige for å redusere kostnader på lang sikt.

1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten

Rammebetingelsene som regulerer IØR sin virksomhet, er omfattende og mange. Grunnleggende lover som regulerer ansatte, arbeidsmiljø, HMS og økonomi skal tilfredsstilles i tillegg til de mer fagorienterte lover. Krav som omfatter kjernevirksomhetene, er med bakgrunn i samfunnets miljøfokus i stadig endring og påvirker IØR sin drift og økonomi. Nye miljøkrav, krav til utsortering og- behandling av avfall, utslippskrav og miljøovervåking er til tider uoversiktlig og ressurskrevende å følge opp.

Endringer i forurensningsloven og avfallsforskriften, og varslede endringer i samme regelverk, krever mer av IØR som faginstans for å tilfredsstille.

Ny renovasjonsforskrift, og ny veileder til denne, stiller skjerpede krav til etterlevelse av kravene både overfor abonnentene og for IØR. Manglende etterlevelse av krav til saksbehandling og manglende saksbehandlingsrutiner er under kontinuerlig forbedring. Det er tilført kompetanse innen arkiv og kundebehandling og dette har avhjulpet arbeidet. IØR, i samarbeid med Indre Østfold kommune, vil innføre nytt saksbehandlingssystem og opplæring av saksbehandlere for

ytterligere kunne møte en økt saksmengde. IØR vil i planperioden styrke kompetansen innen saksbehandling for å redusere antall mulige klagesaker ytterligere. Nytt saksbehandlingssystem vil bidra til bedre oppfølging av kundefølgende og intern kontroll slik at forvaltningsoppgavene blir ivaretatt.

Kvalitetskrav for viderebehandling av avfall er vesentlig for IØR å tilfredsstille, da de økonomiske konsekvenser ved avkortning og økte CO2 avgifter vil påvirke økonomien negativt. Etter at budsjettet for 2024 ble vedtatt ble bransjen overrasket av en kraftig økning av forbrenningsavgiften for 2024, dette har påvirket kostnadene negativt. Slike ikke varslede avgjørelser må forventes å påvirke oss i planperioden.

Tillatelsen fra Statsforvalteren er grunnlaget for IØR, og datterselskapet Retura Østfold AS (RØ), sin drift. Statsforvalteren har varslet generelt at slike tillatelser skal gjennomgås og at de vil stille sterkere og mer spesifikke krav enn dagens tillatelse fra 2008. Det ble varslet en ny tillatelse i 2024, dette er ikke gjennomført. Det må forventes en gjennomgang av tillatelsen i 2025. Det er nevnt tidligere fra Statsforvalterne at krav til eget renseanlegg vil komme. Dette vil påvirke kostnadsbildet i planperioden.

IØR sitt ansvar for næringsavfall skal videreføres ved at datterselskapet RØ sin drift og utvikling tilrettelegges innenfor gjeldende lovverk og etter rapport fra forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført i 2023.

1.2 Selskapsavtale

I henhold til ny selskapsavtale, gjeldende fra 01.01.2021, §1.4 er IØRs formål:

- Selskapet skal utføre offentlige tjenester for sine eiere herunder innsamling og behandling av husholdningsavfall hjemlet i Forurensingsloven §§ 29, 30 og 31, samt innsamling og behandling av avfall fra kommunale virksomheter.
- Enerett tildelt selskapet kan med representantskapets godkjenning delegeres videre innenfor rammen av kommunens tildelingsvedtak. Videre delegering kan skje til selskap som selskapet selv er medeier i.
- Selskapet kan eie/være medeier i andre selskap, under forutsetning av at dette er godkjent av representantskapet.
- Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere innenfor konkurransereguleringens praksis om utvidet egenregi. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning bør skilles ut og utføres i egne selskaper.

2. Strategi

Eierstrategi

Eiernes forventninger til selskapet og hva selskapet kan forvente skal gjenspeiles i gjeldende eierstrategi datert 04. november 2021. Økonomi- og handlingsplanen forholder seg denne til ny strategi er utarbeidet.

Vedtatt hovedpunkter i gjeldende eierstrategi og status på disse:

- Prioritere informasjons- og motivasjonsarbeid overfor brukerne om avfallsgenerering generelt og spesielt avfallsmengden
- IØR har i forrige planperiode prioritert arbeidet med kommunikasjon og vil i planperioden intensivere dette arbeidet.
 - o Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
- Legge en plan for bedre miljøprofil
 - IØR vil kommunisere sin miljøprofil på en bredere og bedre måte.
 - o Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
- I løpet av planperioden vil styret utrede ulike alternativer for sentralsortering.
 - Eierkommunene har i forrige planperiode avsluttet samarbeidet med Østfold Avfallssortering IKS.
 - Styret har i påvente av avklaring vedrørende representantskaps sak 3/24 kulepunkt 7 ikke utredet dette på grunn av pågående arbeider med konsernstruktur, og hvordan selskapene sammen skal kunne bidra til å nå utsorteringsmålene.
- Styret utarbeider og foreslår retningslinjer for utbetaling av utbytte fra RØ
 - De vedtatte retningslinjene for utbetaling av utbytte fra RØ til morselskapet IØR er ikke gjennomført utover uttak av utbytte direkte til eierkommunene. Det pågår arbeid med avklaring av konsernstruktur som vil påvirke dette inn i ny planperiode.
- Kommunene vil foreta en gjennomgang av selvkostregnskapet med tanke på direkte og indirekte kostnader, beregne samfaktureringsgevinst og beskrive servicelinjer.
 - Det er i forrige planperiode gjennomført en forvaltningsrevisjon hvor det påpekes flere og grove avvik i forbindelse med konsernøkonomi. Dette arbeidet er ikke avsluttet og vil pågå videre i planperioden.

Styret har vedtatt følgende visjon, verdier og hovedmål:

Visjon:

- Sammen skaper vi renovasjonsløsninger for fremtiden

Verdier:

- Profesjonell
- Serviceinnstilt
- Miljøbevisst

Hovedmål:

- IØR skal være en aktiv bidragsyter til at eierens miljø- og klimamål oppnås ved optimal utnyttelse av avfallsressurser
- IØR setter kundene i fokus ved å tilby brukervennlige tjenester
- IØR skal levere kostnadseffektive løsninger

2.1 Rammebetingelser

Utslippstillatelse

Gjeldende tillatelse er fra desember 2008 med senere revideringer. Tillatelsen regulerer mye av IØRs aktiviteter og spesielt innen deponivirksomhet. Forbud mot å deponere organisk materiale er en del av utslippstillatelsen. Vi har sendt inn søknad om utvidede rammer og har i den forbindelse fått signaler om at hele tillatelsen skal revideres.

3. Virksomhetsområder

IØR gjennomfører hvert annet år benchmarking hvor ulike områder innen virksomheten blir analysert. Det synes naturlig at økonomi- og handlingsplanen i denne delen deles inn tilsvarende områder som benchmarkingen og hvor ulike tiltak i virksomhetsstrategien innarbeides.

I henhold til ovenstående får vi disse virksomhetsområder.

1. Oppsamling
2. Innsamling
3. Gjenvinningsstasjoner
4. Intern håndtering
5. Behandling
6. Organisasjon/kundebehandling/service

3.1 Oppsamling

3.1.1 Status

- Med oppsamling menes alt utstyr som benyttes til innsamling av både husholdningsavfall og avfall fra kommunale virksomheter. Dette omfatter avfallsbeholdere, containere og poser. Som et ledd i kostnadsreduksjon har IØR som mål at flest mulig skal benytte fellesutstyr. Dette innebærer en kontinuerlig investering i utstyr som igjen vil på sikt redusere kostnader ved tømning. Økt bruk av fellesutstyr vil på sikt også redusere utslipp fra kjøring, samt økt trafiksikkerhet.
 - Prioritering av dette arbeidet må nedjusteres i planperioden.

- Alle abonnenter er registrert med utstyr og dette er grunnlaget for den differensierte faktureringen i Indre Østfold- og Marker kommune. For Skiptvet kommune er det lagt til rette for differensiert fakturering til alle abonnenter.

3.1.2 Planer

- IØR ønsker å jobbe med arkitekter og utbyggere om å benytte nedgravd- og bunntømt utstyr, samt løsninger for avfallssug. Utbygger/huseier som må bekoste utstyret innenfor de rammer IØRs styre har vedtatt.
 - Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
- Bunntømte containere for å håndtere avfallet fra ca. 25 boenheter pr. enhet blir plassert ut som erstatning for hver abonnents avfallsbeholdere. Dette har vist seg å være en god løsning for både nye og eksisterende boligområder. Det er til tider vanskelig for IØR å finne egnede plasser for utstyret, og vi er i dialog med grunneiere og eierkommuner om dette.
- Bunntømte fellesløsninger utstyres med sensor for å kunne optimalisere tømmefrekvenser og på sikt redusere kostnader og utslipp.
- Færre enkeltbeholdere og sensorer vil medføre
 - Utslippsreduksjon
 - Kostnadsreduksjon
 - Økning av kapasitet for den enkelte abonnent
 - IØR vil i planperioden vurdere endrede tømmefrekvenser på enkelte avfallsfraksjoner for å redusere kostnader og utslipp.

3.2 Innsamling

Innsamlingskontrakten har en årlig utgift på over 37,5MNOK kroner og utgjør en vesentlig del av renovasjonsgebyret. Utgiftene har økt mer enn prisstigningene siste år, bla. grunnet økte kostnader for flere fellesløsninger og ekstra tømminger på grunn av vær- og føreforhold. Dagens innsamlingskontrakt er gjeldende ut 2026. Kostnadsreduksjonen ved utstrakt bruk av fellesløsninger og sensortechnologi vil synliggjøres i neste kontraktsperiode. I planperioden bør det vurderes om innsamling skal gjøres i egenregi.

3.3 Gjenvinningsstasjoner

3.3.1 Status

Gjenvinningsstasjonen på Stegen hadde i 2023 ca. 40.000 besøkende.

Et av våre miljømål er å redusere andelen restavfall levert på gjenvinningsstasjonene, i 2023 var reduksjonen på 8,2%.

Krav i planperioden om innsamling av tekstilavfall vil gi økte kostnader av ukjent omfang, da det er usikkerhet rundt behandlingkostnader. Innsamling av tekstilavfall vil inntil videre skje som bringeordning.

Gjenvinningsstasjonen på Grensen fungerer greit i forhold til antall besøkende og er et populært tiltak for Markers befolkning. Økonomisk er driften lite lønnsom, men tiltaket bidrar til å nå utsorteringsmålene.

3.3.2 Planer

Gjenvinningsstasjonen er et viktig verktøy for å nå utsorteringsmålene. Dagens gjenvinningsstasjon er over 20 år gammel og bidrar ikke til optimal drift for å nå utsorteringskravene. Det er tidligere beskrevet alternative løsninger som vil bidra til økt utsortering, reduserte kostnader og effektive løsninger. Det jobbes med kostnadsoverslag og prosjektering som beslutningsgrunnlag for en investeringsavgjørelse.

3.4 Intern håndtering

Med dette menes all virksomhet forbundet med håndtering av avfall på Stegen Avfallsanlegg inkludert drift av infrastrukturen. Kapittelet omfatter mottak og kontroll av diverse avfallsfraksjoner og drift av bygg og anlegg inkludert deponi. Det er etablert ny tilkomstvei til deponiområdene for å skille privat- fra næringskunder og for å øke trafikksikkerheten på Stegen. Omlastningshallen er ferdigstilles i overgang mellom forrige og gjeldende planperiode.

- **Omlasting.** Alt innsamlet husholdningsavfall blir omlastet i egnede containere før videretransport nedstrøms. For å optimalisere driften i omlastingshallen og på gjenvinningsstasjonen i planperioden vil det tas i bruk nye maskiner med mer miljøvennlig drivlinje.
- **Farlig avfall/EE-avfall.** IØR samarbeider med Fortum Waste Management AS om mottak og behandling av farlig avfall. For å ta hånd om økte mengder er det påkrevet med nytt bygg for mottak og mellomlagring av farlig avfall. Et slikt bygg kan kombineres med mottak av EE-avfall. Ved å samle disse mottakene får vi en bedre samordning av ressursene.
 - Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
 - Samarbeid med Fortum Waste Management AS avsluttes
- **Deponidrift.** RØ leier deponiareal av IØR og deponerer og mellomlagrer både rene og lettforurensede masser på Stegen. Det tas imot og deponeres ordinært inert avfall fra både husholdning og næring. IØR skal hindre at ulovlig avfall blir deponert og har derfor endret rutinene for internkontroll. RØ drifter deponi med bakgrunn i IØRs tillatelse og skal følge IØRs internkontrollsystem og regelverk for deponi.

- **Deponigass.** Deponiet utvikler mindre gass av allerede deponert avfall. Gassen benyttes til intern oppvarming av kontor/verksted. Tidligere bruk av gass til oppvarming av bakken på gjenvinningsstasjonen er avvirket på grunn av betydelig investeringsbehov for vedlikehold.
- **Overvann/sigevann.** IØR er forpliktet til å ha kontroll over sigevannsmengder som føres til Indre Østfold kommunes renseanlegg. IØR har anlagt overvannsledninger for å ta hånd om overflatevannet fra tette flater på avfallsanlegget. Problemet ved store nedbørsmengder er at overvannssystemet ikke har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere overvann og dette føres dermed over i sigevannet. I forbindelse med utbygging av Stegen vil omdirigering av overvann fra sigevann ha høy prioritert.
 - o Nytt renseanlegg vil ikke kunne prioriteres i planperioden.

3.5 Behandling

IØR sørger for at alt innsamlet avfall fra husholdninger behandles iht gjeldende regelverk. Det være seg ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service

Kapitlet omfatter organisering av selskapet og omfatter personalressurser, samt innkjøpte tjenester. Mål i virksomhetsstrategien er relatert til dette kapitlet.

3.6.1. Organisasjon

IØR jobber kontinuerlig med å bygge en organisasjon som skal tilfredsstillе de minimumskravene selskapet er satt til å gjennomføre, og for å møte dagens og fremtidig varslede krav til tjenesten. Administrasjonen er fortsatt underbemannet og overarbeidet og er meget sårbar over for oppsigelser og langtidsfravær. Høy snittalder gjør at det må planlegges for nyansettelser og kompetanseplanlegging, og det må påregnes økte lønnskostnader i forbindelse med kompetanseoverføring i planperioden. Forvaltningsrevisjonsrapporten og arbeid med omorganisering av konsernet er ekstremt tidkrevende, og konklusjonen av disse prosessene er avgjørende for hvordan organisasjonen ser ut i 2025 og fremover. Styret vil tidlig i planperioden presentere ressurs- og kompetansebehovet i selskapet for eierne som egen representantskapssak.

Kompetansebehov

IØR har pr i dag 26,7 årsverk hvorav 10,8 i administrative stillinger.

Det er i 2024 ferdigstilt arbeid med ressurs - og kompetanse kartlegging av The Assessment Company. Rapporten viser at IØR har store kompetansegap innen områdene digitalisering, renovasjon og kommunikasjon.

Tilførsel av overnevnte kompetanse vil redusere behovet for innleide og kjøpte tjenester samt redusere kostnader på sikt ved at tjenesten blir effektivisert.

- Dette arbeidet vil ikke prioriteres i planperioden.

Den digitale utviklingen innen bransjen går raskt og IØR ønsker å jobbe for å tilføre rett kompetanse og systemer for å nå de skjærpede kravene.

- Dette arbeidet vil ikke prioriteres i planperioden.

IØR har i forrige planperiode tilført kompetanse innen forvaltning og renovasjon. Dette viser seg kun å delvis dekke dagens ressursbehov.

I forrige planperiode er det innført nytt økonomisystem som tas i bruk i oppstarten av denne planperioden. Dagens systemer møter ikke behovet for samhandling med nye systemer og mangel på kompetanse og ressurser innen fagfeltet viser et stort behov for modernisering og endrede prosesser. Det er trolig at nye økonomisystemer vil kunne begrense behovet for ytterligere personell innenfor økonomi.

Etter overtakelse av utfaktureringen fra IØK ser vi behov for en administrativ stilling som skal ivareta håndtering av kommunalt næringsavfall og knytningen mellom økonomi- og renovasjonssystem. Denne stillingen vil avlaste for fremtidige oppgaver hvis Skiptvet kommune også overlater ansvaret for utfakturering til IØR.

3.6.2 Kundeavdeling

IØR har ikke kommunikasjonskompetanse utover drift av innhold på hjemmeside og dagens appløsning.

- Mangel på ressurser innen kommunikasjon medfører at IØR ikke vil kunne nå utsorteringskravene kommunene er pålagt. Det vil i tillegg stilles høye krav til innsamling av data for på sikt å kunne redusere kostnader og effektivisere tjenesten.
- Ny appløsning med mulighet for kommunikasjon med abonnenter er ennå ikke tatt i bruk p.g.a. manglende ressurser til å iverksette dette.
 - Dette arbeidet vil ikke prioriteres i planperioden.
- Det er i forrige planperiode innført nye saksbehandlingsrutiner for å tilfredsstille krav til saksbehandling iht. forvaltningsloven. IØR har anskaffet nytt saksbehandlingssystem og gjennomført opplæring av saksbehandlere.

4. Økonomi

4.1 Økonomisk situasjon

Ved starten av inneværende planperiode er den økonomiske situasjonen til IØR svært anstrengt.

Dette skyldes flere faktorer:

- Husholdning: Grunnet for lave gebyrer over tid er de negative selvkostfondene økende. Det betyr at IØR «låner ut» penger til innbyggerne. Dette synliggjøres i regnskapet som store fordringer (negative selvkostfond). Likviditeten til selskapet er tidvis svært anstrengt etter at IØR tok over fakturering fra IØK som gir store svingninger i kontantstrømmen. I budsjettåret 2025 og videre i planperioden er det knyttet store usikkerheter rundt stabilisering av gebyrøkningen og inndekning av fremførbare underskudd fra tidligere år.
- Kommunalt næringsavfall: Manglende avtaler for tjenester til som ikke leveres til markedsmessige korrekte priser gjør at inntektene på dette tjenesteområde går med negativt resultat. Tidlig i planperioden må eierne ta et valg på om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten eller om den skal ut på anbud. Om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten må IØR settes i stand til å levere en best mulig tjeneste til markedspriser.
 - o IØR vil i planperioden ikke være i stand til å levere denne tjenesten iht til krav, ønsker og behov fra eierkommunene.
- Næringsavfall: Et tjenesteområde med store underskudd. Dette påpekes blant annet i forvaltningsrevisjonsrapporten hvor det nevnes blant annet: Manglende utbetaling av utbytte i henhold til vedtak, manglende faktureringer og betalinger av tidligere års selvkostavregninger, ikke markedspriser på innkjørte avfallsmengder, manglende påslag på leverte tjenester fra IØR og uklart avtaleverk mellom selskapene.

Disse underskuddene har over tid medført at løpende drift i IØR har i noe grad vært finansiert av lånte midler og avsetninger til etterdriftsfond. I planperioden jobber IØR for at man så tidlig som mulig skal kunne lukke de avvikene som er påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten og drive i samsvar med konkurranselovgivningen.

4.2 Aktivitetsendringer

Andre driftskostnader er økt fra budsjett 2024 til budsjett 2025.

Dette kommer som følge av aktivitetsendringer innenfor noen kostnadsområder.

Tabellen under viser endringer i andre driftskostnader fra 2024 til 2025.

Summen av aktivitetsendringene gjenspeiler ikke den totale endringen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, men viser de største endringene som

medfører en aktivitetsendring. Denne summen er noe større fordi den ikke tar hensyn til de mindre endringene som går andre vei, altså hvor 2024 var høyere enn 2025

Andre driftskostnader

Budsjett 2024	74 098 503
Budsjett 2025	91 796 561
Endring fra 2024 til 2025	17 698 058

Type aktivitetsendring	2024	2025	Endring	Kommentar
Nedstrømsbehandling	19 707 623	24 445 000	4 737 377	Økte mengder avfall til utsortering gir høyere kostnader. Økt forbruk av poser og sekker
Leie av programvare	1 523 871	3 340 351	1 816 480	Økte lisenskostnader til bl.a. saksbehandlingsprogramvare
Vedlikehold bygg, utstyr og anlegg	2 963 017	11 960 000	8 996 983	Økt behov for vedlikehold av maskiner og anlegg grunnet alder og slitasje. Adm.bygg og FA-bygg krever oppgradering, både brannteknisk og byggtknisk
Konsulenter	1 537 819	2 957 739	1 419 920	Økt behov for konsulentbistand ifm. De ulike prosessene som er igangsatt
Innleid personell	739 631	1 456 333	716 702	Budsjettall i 2024 for lavt, budsjett 2025 lavere enn 2024 prognose grunnet ansettelse av en tidligere innleid
IT kostnader	476 912	771 750	294 838	Økte lisenspriser, overgang til nytt ERP-system
Sum aktivitetsendring			17 687 462	Dette viser de største endringene som kan gjenspeiles i endret aktivitet

4.3 Gebyrfastsettelse

Renovasjonsgebyret vedtas av kommunestyrene, etter at representantskapet har vedtatt forslag lagt fram av IØR. Kostnadene som ligger til grunn for renovasjonsgebyret omhandler blant annet transporttjenester, lønnskostnader, driftskostnader, behandlingkostnader mv.

Basert på selvkostprinsippet fordeles disse kostnadene på antall abonnenter og utgjør til sammen renovasjonsgebyret. Dette omtales som refusjonspris, og var tidligere den summen IØR fakturerte direkte til sine eierkommuner pr abonnent. Kommunestyret valgte deretter å vedta om gebyret skulle ha påslag for kommunale behandlingstjenester, økes eller reduseres ift. refusjonsprisen. I begge tilfeller var det tidligere kommunene som opparbeidet et positivt eller negativt selvkostfond. Dette fondet var det opp til kommunene å ivareta etter eget regelverk, dvs. øke neste års gebyr for å dekke inn negativt fond eller redusere neste års gebyr for å redusere et positivt fond.

Inntektene på tjenesteområdet er tilpasset kostnadsnivået og hensiktsmessig disponering av selvkostfondet. Selvkostkalkylen tar sikte på å tilbakeføre årsresultat til abonnentene i løpet av 5 år for å overholde det overordnede kravet om at et selvkostresultat på tjenesten som helhet må være disponert innen fem år.

4.4 Refusjon

Konsulentselskapet Momentum har vurdert regnskapet for 2024 som innebærer et underskudd på kr. 14 969 478,- for husholdningsavfall i vårt selvkostregnskap. Momentum anbefalte en økning i refusjonsprisen i budsjettforslaget for 2024 til 4 298,-. Det foreslås å øke den med 17,9% til kr. 5 067,- for 2025 for gradvis å kunne redusere det negative selvkostfondet frem til 2028. Dette

begrunnes med at i 2025 vil det fortsatt være ca. 2,2MNOK i selvkostfondet som er eldre enn 5 år og som da fortsatt ikke vil være dekket inn. Selv om prisoppgangen i samfunnet har blitt lavere er det fortsatt høye kostnader knyttet til innsamling og ulike vare- og tjenestekjøp. I tillegg kommer høye rentekostnader på lånene til IØR.

IØR har i prognose for 2024 økt det negative selvkostfondet til ca. 14,9MNOK og i budsjettet for 2025 er refusjonspris satt til kr. 5 067,- (inkl. Mva.) som er en økning på 17,9% fra 2024.

Snittprisen for renovasjonsgebyret i våre eierkommuner var i 2024 kr 4 298,- (inkl. Mva) noe som er 12% lavere enn landsgjennomsnittet på kr. 4 818,- (inkl.mva). Dette utgjør en differanse på 520,- (inkl. Mva) i positiv favør for våre abonnenter.

Utvikling i gebyr sett mot landsgjennomsnitt (inkl. Mva)

2022	% økning	2023	% økning	2024	
4136	7,66	4453	8,20	4818	Landsbasis
3333	18,96	3965	8,40	4298	IØR
-803		-488		-520	Differanse

4.5 Fakturering

Vi fakturerer i dag kundene både i Indre Østfold og Marker direkte. Det ligger i sakens natur at IØR på sikt overtar faktureringen for Skiptvet, da dette vil gi likt tilbud og like kostnader til alle abonnenter hos IØR.

Utvikling Selvkostfond pr eierkommune

	2023	2024	2025
Indre Østfold	-12 212 725	-12 600 987	-9 343 192
Marker	-967 704	-1 212 354	-964 634
Skiptvet	-1 068 801	-1 156 137	-858 311
Totalt	-14 249 230	-14 969 478	-11 166 137

Selvkostfond (Tall fra Momentum)				
	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-11 166 136	-6 767 842	-2 652 669
-/+ bruk av/avsetning til selvkostfond	4 295 693	4 734 413	4 294 000	2 521 325
+/- Kalkulert renteinntekt / rentekostnad selvkostfond	-492 351	-336 119	-178 827	-54 427
Selvkostfond 31.12	-11 166 136	-6 767 842	-2 652 669	-185 771

4.6 Fritidsboligrenovasjon

Innsamling av avfall fra ca. 2.300 fritidsboliger er priset til 75% av ordinær renovasjonsavgift. Vi ser nå en helt annen bruk av fritidsboliger, spesielt i fra 2020. Tidligere ble avfallet innsamlet i sommersesongen (vår, sommer og høst), nå er det etter behov også for resten av året.

Overtakelsen fra IØK har medført ytterligere kostnader med innsamling av grovavfall fra fritidsboliger i IØK som må dekkes inn i sammenheng med gebyret til fritidsboliger. Det jobbes med å legge til rette for forbedrede fellesløsninger og reduserte innhentingskostnader for fritidsboliger.

5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov

Dette kapittelet omfatter langtidsinvesteringer i og utover planperioden.

5.1 Gjenstående investeringsrammer

I selskapsavtalen er det bevilget en låneramme på 100MNOK. For å tilfredsstille dagens og fremtidige krav antar IØR at lånerammen må økes i planperioden.

IØR har pr 01.09.2024 et restlån på kr. 51.937.500,-. Investeringer fra 2020 og frem til i dag er finansiert av vedtatt låneopptak (Representantskapsak 6/20). IØR tok i 2024 opp lån innenfor gitt vedtak for å ferdigstille ny omlastningshall.

Som nevnt i punkt 4.1 er kostnadene for å tilfredsstille blant annet miljøtiltak midler som skulle tilkommet IØR i form av utbytte fra datterselskap, riktig markedsmessig prising av innkjørte avfallsmengder, pålagte deponiavgifter og innbetaling av avregninger fra selvkostmodellen. Disse kostnadene er dekket av opplånte midler tiltenkt vedtatte investeringer.

Som eksempel har IØR i perioden 2019-2020 benyttet de avsatte midlene til pålagte forpliktelser for etterdrift av deponiet på 19 MNOK til miljøtiltak og drift.

Dette innebærer at i tillegg til låneopptak for ny omlastningshall må det tas opp ytterligere lån for å finansiere ny gjenvinningsstasjon. Det er i tidligere planperiode vedtatt en investering knyttet til oppgradering av eksisterende gjenvinningsstasjon på 15MNOK. Dette vil påvirke den helhetlige strategien for Stegen avfallsanlegg utarbeidet av IØR og Retura Østfold AS negativt.

Eierkommunene har hatt som hovedstrategi at renovasjonsavgiften skal være under landsgjennomsnitt og vi skal ligge i toppskiktet mht. til kundetilfredshet. Benchmarking utført i 2024 med tall fra 2023 viser at denne strategien ikke er mulig å oppnå.

Administrasjonsbygg

Dagens bygningsmasse har ikke tilstrekkelige kontorplasser til dagens ansatte eller det fremtidige personellbehovet. Administrasjonsbygget oppfyller heller ikke lovkravene til arbeidsmiljø eller universell utforming. IØR er pr definisjon en offentlig virksomhet og kan pr i dag ikke verken ansette eller ta imot kunder med bevegelsesutfordringer.

Utover dette tilfredsstiller dagens bygningsmasse ikke kravene til garderobe og sanitærforhold for konsernet. Det er i 2024 gjennomført bygg- og branntekniske tilstandsanalyser som konkluderer med et betydelig oppgraderingsbehov for å tilfredsstille minimumskravene. Disse tilsier at det er behov for omfattende og kostbare utbedringer, kun for å få eksisterende bygningsmasse opp til en minimumstandard. Ved kostnadsoverslag og usikkerhetsmargin anslås disse kostnader til ca 7,8MNOK. Alle tall knyttet til disse utbedringene er høyst usikre da det kun er gjort overfladiske undersøkelser før kostnadsoverslag er gitt. Kostnadene til disse utbedringen kan bli vesentlig høyere om større avvik oppdages ved utbedring.

Gjenvinningsstasjon Stegen

Oppgraderes iht vedtak

Det er satt av 2 MNOK til forprosjekter for oppgradering av gjenvinningsstasjon i 2025. Dette omfatter innhenting av oppdaterte kostnadsoverslag, identifisering av usikkerhetsmomenter, utarbeidelse av til skisseprosjekt for tiltenkt bygg og planverk. Dette forprosjekt vil i utgangspunktet ikke igangsettes før OPS er ferdig utredet og avgjort, ettersom konsekvensen av denne avgjørelsen vil være av betydning for strategien for Stegen avfallsanlegg. Investeringsprosjektet skal ikke igangsettes før det er fattet vedtak i representantskapet, ref. sak 18/23 pkt 2.

	Investeringsbudsjett				
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Sum investeringer i anleggsmidler	6 200 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	17 100 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden. Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes.

5.2 Digital utvikling

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nytt økonomisystem iverksatt for å effektivisere, automatisere, oppfylle lovkrav og styrke IØRs oversikt og styring av selskapet økonomi.

5.2.1 Renovasjon

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nye renovasjonssystemer iverksatt for å ivareta:

- Avvikshåndtering
- Feltverktøy for registrering og kartlegging av utstyr og leveranser hos abonnentene, for korrekt gebyrsetting og planlegging av tjenesten.
- System for å tilrettelegge for utvidet differensiering av gebyr.

5.3 Finansiering

5.3.1 Gebyrøking

Investerings- og ressursbehovene kan dekket inn ved gebyrøking.

IØR anbefaler en ekstern gjennomgang og detaljanalyse av investeringsbehovene for å identifisere usikkerhet og risiko.

5.3.2 Endret betalingsløsning for gjenvinningsstasjoner

Endring i betalingsløsninger for besøkende på gjenvinningsstasjonen etter modell fra andre IKS vil kunne øke inntektene. Ved å ta betalt pr besøk differensiert pr kjøretøytype vil utregninger basert på modell fra FolloRen øke inntektene med mellom 50-75%. Dagens betalingsløsning på Stegen er pr. kilo levert prissatt avfall. Det tas imot avfallstyper som skal være gratis å levere, men hvor etterbehandlingen pr i dag dekkes av renovasjonsgebyret. Ved å innføre ny løsning vil behandlingkostnaden bli dekket av inngangsprisen. Dette samsvarer med praksisen om at forurenser betaler og vil oppleves mer rettferdig.

Dagens inntekter fra gjenvinningsstasjonen beløper seg på ca. 3,4 MNOK med ca. 40000 besøkende. Endring som beskrevet, basert på fordelingsnøkler fra FolloRen og 40000 besøkende, vil gi en økning i inntektene på ca. 2,2 MNOK med en gjennomsnittspris på kr 130-, pr besøkende

Det bør vedtas en ny prismodell for brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene i planperioden.

5.4 Lån

5.4.1 Utbetalingsbudsjett

Investeringene kommer på forskjellige tidspunkt i perioden og det vil være mest hensiktsmessig å få utbetalt lånene etter hvert som prosjektene drives fremover. Dette for å ikke betale renter av en betydelig opplånt kapital og for å unngå at opplånte midler går til andre løpende driftskostnader.

5.4.2 Minimumsavdrag

Iht. Forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. skal IØR fra 2025 beregne og betale et minimumsavdrag på lånegjelden. Dette gjøres med bakgrunn i veilederen til forskriften og skal gjøres årlig. Hensikten med forskriften er å følge det finansielle ansvarsprinsipp, de som bærer nytte av investeringen må også bære utgiftene. Fordi IØR følger regnskapsloven, vil ikke dette få noen konsekvenser i resultatregnskapet eller budsjettet. Dette fordi IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot får dette stor påvirkning på likviditeten fordi det er et ekstra avdrag som skal betales.

5.4.3 Oversikt over samlet gjeldsbyrde i planperioden og utgifter til renter og avdrag

For å kunne gjennomføre de store investeringene må det foretas låneopptak. Hvis låneopptakene fordeles utover byggeperioden vil vi få denne lånesituasjonen i planperioden. Den øverste tabellen viser dagens situasjon, den nederste viser dagens lånesituasjon sammen med opplåning til nye investeringer med dagens lånebetingelser. I tillegg vil det komme beregning og betaling av minimumsavdrag årlig.

Lånekostnader i perioden				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	49 012 500	46 687 500	44 362 500
Sum avdrag	2 325 000	2 325 000	2 325 000	2 325 000
UB lånesaldo	49 012 500	46 687 500	44 362 500	42 037 500
Renter	1 681 269	1 595 965	1 508 965	1 423 718

Opplåning til investeringer				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	62 472 500	63 583 500	64 652 000
Ny opplåning	14 200 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000
Sum avdrag	3 065 000	3 189 000	3 231 500	3 420 000
UB lånesaldo	62 472 500	63 583 500	64 652 000	63 532 000
Renter	2 452 607	2 561 641	2 662 040	2 647 393

6. Økonomisk oversikt i planperioden

Tabellen under viser en samlet oversikt over regnskapet ved utgangen av juni 2024, budsjett for 2024/2025 og en økonomisk plan for perioden 2026-2028. Denne tabellen er en samlet oppstilling over innholdet i denne planen.

Budsjett 2024 er i henhold til vedtatt budsjett.

Når det gjelder Økonomi- og handlingsplan 2026 til 2028 er dette prognoser for planperioden. Dette henter tall fra selvkostmodellen, men slått sammen til å vise hele driften for IØR. Dette gjelder da husholdning, næring (består av RØ og annen næring) og offentlige bygg. For å vise et så

korrekt bilde som mulig basert på hvilke investeringer IØR ser som nødvendige i perioden er inntektsiden og kostnadssiden tilpasset behovet for investeringer og finansieringen av dette.

Salgsinntektene baserer seg på en generell prisøkning i tillegg til at avdrag på nye låneopptak må betales for å kunne investere. Noen inntektsområder har økt i budsjettet for 2025 for å sørge for korrekt markedsmessig prising på næringsavfall som leveres inn på området. Andre driftsinntekter inneholder også avregninger som gjelder RØ og korrigeringer av disse.

Finanskostnadene er her rentekostnader på lån som IØR trenger å ta opp for å finansiere investeringene. Disse rentekostnadene er en sammenslåing av eksisterende lån og nye lån.

Anbefalt gebyr er basert på beregninger av fremtidige investeringer i selvkostmodellen og hvor mye avdrag på nye lån vil utgjøre. Dette vil gi en forholdsvis stor økning første året i perioden, men relativt små i de påfølgende årene. Denne gebyrfastsettingen vil også bidra til å redusere det negative selvkostfondet. Dette vil bli gjort over flere år, men den forholdsvis store økningen for 2025 er nødvendig for å dekke inn så mye som mulig av underskuddet som vil være over 5 år i 2025. De påfølgende årene i planperioden vil økningen være minimal, samtidig som det fremførte underskuddet blir redusert.

Basert på dette oppsettet vil IØR kunne levere resultater som viser en sunn drift innen tjenesteområdet husholdning. Det er knyttet stor usikkerhet innen tjenesteområdet næring da det er ulik oppfatning av utbetaling av utbytte og innbetaling av avregninger etter selvkostmodellen. Dette påvirker handlingsrommet i forhold til miljøtiltak, sikre innskudd til etterdriftsfondet og avslutningskostnader for deponi mv.

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk. Plan 2026	Øk. Plan 2027	Øk. Plan 2028
DRIFTSINTEKTER						
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-116 895 966	-116 895 966	-116 895 966	-116 895 966
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-124 327 165	-124 327 165	-124 327 165	-124 327 165
DRIFTSKOSTNADER						
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	21 199 176	21 199 176	21 199 176	21 199 176
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	91 796 561	91 796 561	91 796 561	91 796 561
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	120 395 737	120 395 737	120 395 737	120 395 737
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-3 931 428	-3 931 428	-3 931 428	-3 931 428

**FINANSINTEKTER OG
FINANSKOSTNADER**

Finansinntekt	0	-135 144	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109		2 452 607	2 561 641	2 662 040	2 647 393

854 309

Netto finansposter	827 109	719 165	2 452 607	2 561 641	2 662 040	2 647 393
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-1 478 821	-1 369 787	-1 269 388	-1 284 035
Skattekostnad på ordinært resultat						
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-1 478 821	-1 369 787	-1 269 388	-1 284 035
Anbefalt gebyrsats		4 298	5 067	5 249	5 375	5 429
Endring foregående år i %		8,4%	17,9 %	3,6 %	2,4 %	1,0 %

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	15,000,000	6,200,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum investeringsutgifter	0	15,000,000	6,200,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Bruk av lån	0	15,000,000	6,200,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum investeringsinntekter	0	15,000,000	6,200,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bygninger						
Ny omlastningshall	0	15,000,000	0	0	0	0
Ny gjenvinningsstasjon			2,000,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum bygninger	0	15,000,000	2,000,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sikring						
Port og gjerde	0	0	3,000,000	0	0	0
Sum sikring	0	0	3,000,000	0	0	0
Renovasjonssystemer						
Renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0
Sum renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0

Indre Østfold Renovasjon IKS

	Regnskap 2024 pr 30.06	Budsjett 2024 pr 30.06	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
DRIFTSINNTEKTER							
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-105 750 072	-115 481 927	-115 481 927	-115 481 927	-115 481 927
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-3 269 206	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-109 019 278	-122 913 126	-122 913 126	-122 913 126	-122 913 126
DRIFTSKOSTNADER							
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	24 880 570	22 536 964	22 536 964	22 536 964	22 536 964
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 618 346	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	74 098 503	84 796 565	84 796 565	84 796 565	84 796 565
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	106 597 419	114 733 529	114 733 529	114 733 529	114 733 529
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-2 421 859	-8 179 597	-8 179 597	-8 179 597	-8 179 597
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER							
Finansinntekt	0	-135 144	-270 289	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	1 708 618	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	1 438 329	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-983 530	-4 980 534	-3 850 178	-2 717 682	-1 792 840
Skattekostnad på ordinært resultat	0	0	0	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-983 530	-4 980 534	-3 850 178	-2 717 682	-1 792 840

Gebysrats husholdning inkl. mva			4 298	4 926	4 953	5 040	5 125
Endring fra forrige år i %			8,4 %	14,6 %	0,5 %	1,8 %	1,7 %
Gebysrats husholdning eks. mva			3 438	3 941	3 962	4 032	4 100

Note:

Driftsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i tallene som er utarbeidet i selvkostkalkylene. Budsjettet for 2025 viser de totale inntektene og kostnadene for IØR for alle tjenesteområdene. Med bakgrunn i regnskapstall pr 30.06 og prognoser for hele 2024 har vi kommet frem til et refusjonsgebyr for husholdning som ligger noe over tidligere anslag for budsjettåret. Gebysraten for 2025, basert på budsjettallene, blir kr. 4 926,- inkl. mva som er en økning på 14,6% fra 2024. I budsjettet er det tatt høyde for investeringer som er spesifisert i økonomi- og handlingsplanen og opsjoner i kontrakten med renovatør.

Gitt refusjonsprisen for 2025 vil IØR kunne gjøre nødvendige investeringer samtidig som det fremførbare underskuddet i selvkostfondet blir redusert.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsutgifter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Bruk av lån	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsinntekter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bygninger						
Ny omlastningshall	0	15,000,000	0	0	0	0
Nytt administrasjonsbygg			2,000,000	18,700,000	18,700,000	16,700,000
Ny gjenvinningsstasjon			2,000,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum bygninger	0	15,000,000	4,000,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sikring						
Port og gjerde	0	0	3,000,000	0	0	0
Sum sikring	0	0	3,000,000	0	0	0
Renovasjonssystemer						
Renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0
Sum renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0



Økonomi- og handlingsplan 2025-2028

INDRE ØSTFOLD RENOVASJON IKS

1. Innledning -----	2
1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten-----	2
1.2 Selskapsavtale-----	3
2. Strategi -----	3
2.1 Rammebetingelser -----	4
3. Virksomhetsområder-----	5
3.1 Oppsamling -----	5
3.2 Innsamling-----	6
3.3 Gjenvinningsstasjoner-----	6
3.4 Intern håndtering -----	7
3.5 Behandling-----	7
3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service -----	7
4. Økonomi -----	9
4.1 Økonomisk situasjon -----	9
4.2 Aktivitetsendringer -----	9
4.3 Gebyrfastsettelse -----	10
4.4 Refusjon-----	11
4.5 Fakturering-----	11
4.6 Fritidsboligrenovasjon-----	12
5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov-----	12
5.1 Gjenstående investeringsrammer-----	12
5.2 Digital utvikling-----	15
5.3 Finansiering -----	15
5.4 Lån -----	15
6. Økonomisk oversikt i planperioden -----	16

1. Innledning

Økonomi- og handlingsplan for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) er utarbeidet iht. IKS lovens § 20 og skal danne grunnlaget for selskapets budsjett- og øvrige planarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden. Økonomi- og handlingsplanen skal årlig vedtas av representantskapet i ordinært representantskapsmøte på høsten før planperioden.

Økonomi- og handlingsplanen er utarbeidet på grunnlag av IØRs vedtatte årsbudsjett for 2024, regnskap for 2023, den generelle samfunnsutviklingen, gjeldende eierstrategi for IØR 2021-2024 og IØRs strategiplan 2023-2035. Økonomi- og handlingsplanen inneholder videreførte investeringsplaner fra tidligere vedtatte økonomi- og handlingsplaner, nye rammebetingelser som endring i lovverk, pålegg fra myndigheter og vedtak i styrende organer.

Økonomi- og handlingsplanen vil synliggjøre behovet for fremtidige kompetanse- og investeringsbehov som er nødvendige for å tilfredsstille nåværende og kommende krav og pålegg, eller som er nødvendige for å redusere kostnader på lang sikt.

1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten

Rammebetingelsene som regulerer IØR sin virksomhet, er omfattende og mange. Grunnleggende lover som regulerer ansatte, arbeidsmiljø, HMS og økonomi skal tilfredsstilles i tillegg til de mer fagorienterte lover. Krav som omfatter kjernevirksomhetene, er med bakgrunn i samfunnets miljøfokus i stadig endring og påvirker IØR sin drift og økonomi. Nye miljøkrav, krav til utsortering og- behandling av avfall, utslippskrav og miljøovervåking er til tider uoversiktlig og ressurskrevende å følge opp.

Endringer i forurensningsloven og avfallsforskriften, og varslede endringer i samme regelverk, krever mer av IØR som faginstans for å tilfredsstille.

Ny renovasjonsforskrift, og ny veileder til denne, stiller skjerpede krav til etterlevelse av kravene både overfor abonnentene og for IØR. Manglende etterlevelse av krav til saksbehandling og manglende saksbehandlingsrutiner er under kontinuerlig forbedring. Det er tilført kompetanse innen arkiv og kundebehandling og dette har avhjulpet arbeidet. IØR, i samarbeid med Indre Østfold kommune, vil innføre nytt saksbehandlingssystem og opplæring av saksbehandlere for ytterligere kunne møte en økt saksmengde. IØR vil i planperioden styrke kompetansen innen saksbehandling for å redusere antall mulige klagesaker ytterligere. Nytt saksbehandlingssystem vil bidra til bedre oppfølging av kundefølgende og intern kontroll slik at forvaltningsoppgavene blir ivaretatt.

Kvalitetskrav for viderebehandling av avfall er vesentlig for IØR å tilfredsstille, da de økonomiske konsekvenser ved avkortning og økte CO2 avgifter vil påvirke økonomien negativt. Etter at budsjettet for 2024 ble vedtatt ble bransjen overrasket av en kraftig økning av forbrenningsavgiften for 2024, dette har påvirket kostnadene negativt. Slike ikke varslede avgjørelser må forventes å påvirke oss i planperioden.

Tillatelsen fra Statsforvalteren er grunnlaget for IØR, og datterselskapet Retura Østfold AS (RØ), sin drift. Statsforvalteren har varslet generelt at slike tillatelser skal gjennomgås og at de vil stille sterkere og mer spesifikke krav enn dagens tillatelse fra 2008. Det ble varslet en ny tillatelse i 2024, dette er ikke gjennomført. Det må forventes en gjennomgang av tillatelsen i 2025. Det er nevnt tidligere fra Statsforvalterne at krav til eget renseanlegg vil komme. Dette vil påvirke kostnadsbildet i planperioden.

IØR sitt ansvar for næringsavfall skal videreføres ved at datterselskapet RØ sin drift og utvikling tilrettelegges innenfor gjeldende lovverk og etter rapport fra forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført i 2023.

1.2 Selskapsavtale

I henhold til ny selskapsavtale, gjeldende fra 01.01.2021, §1.4 er IØRs formål:

- Selskapet skal utføre offentlige tjenester for sine eiere herunder innsamling og behandling av husholdningsavfall hjemlet i Forurensingsloven §§ 29, 30 og 31, samt innsamling og behandling av avfall fra kommunale virksomheter.
- Enerett tildelt selskapet kan med representantskapets godkjenning delegeres videre innenfor rammen av kommunens tildelingsvedtak. Videre delegering kan skje til selskap som selskapet selv er medeier i.
- Selskapet kan eie/være medeier i andre selskap, under forutsetning av at dette er godkjent av representantskapet.
- Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere innenfor konkurranseregelverkets praksis om utvidet egenregi. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning bør skilles ut og utføres i egne selskaper.

2. Strategi

Eierstrategi

Eiernes forventninger til selskapet og hva selskapet kan forvente skal gjenspeiles i gjeldende eierstrategi datert 04. november 2021. Økonomi- og handlingsplanen forholder seg denne til ny strategi er utarbeidet.

Vedtatt hovedpunkter i gjeldende eierstrategi og status på disse:

- Prioritere informasjons- og motivasjonsarbeid overfor brukerne om avfallsgenerering generelt og spesielt avfallsmengden

- Legge en plan for bedre miljøprofil
- I løpet av planperioden vil styret utrede ulike alternativer for sentralsortering.
 - Eierkommunene har i forrige planperiode avsluttet samarbeidet med Østfold Avfallssortering IKS.
 - Styret har i påvente av avklaring vedrørende representantskapssak 3/24 kulepunkt 7 ikke utredet dette på grunn av pågående arbeider med konsernstruktur, og hvordan selskapene sammen skal kunne bidra til å nå utsorteringsmålene.
- Styret utarbeider og foreslår retningslinjer for utbetaling av utbytte fra RØ
 - De vedtatte retningslinjene for utbetaling av utbytte fra RØ til morselskapet IØR er ikke gjennomført utover uttak av utbytte direkte til eierkommunene. Det pågår arbeid med avklaring av konsernstruktur som vil påvirke dette inn i ny planperiode.
- Kommunene vil foreta en gjennomgang av selvkostregnskapet med tanke på direkte og indirekte kostnader, beregne samfaktureringsgevinst og beskrive servicelinjer.
 - Det er i forrige planperiode gjennomført en forvaltningsrevisjon hvor det påpekes flere og grove avvik i forbindelse med konsernøkonomi. Dette arbeidet er ikke avsluttet og vil pågå videre i planperioden.

Styret har vedtatt følgende visjon, verdier og hovedmål:

Visjon:

- Sammen skaper vi renovasjonsløsninger for fremtiden

Verdier:

- Profesjonell
- Serviceinnstilt
- Miljøbevisst

Hovedmål:

- IØR skal være en aktiv bidragsyter til at eierens miljø- og klimamål oppnås ved optimal utnyttelse av avfallsressurser
- IØR setter kundene i fokus ved å tilby brukervennlige tjenester
- IØR skal levere kostnadseffektive løsninger

2.1 Rammebetingelser

Utslippstillatelse

Gjeldende tillatelse er fra desember 2008 med senere revideringer. Tillatelsen regulerer mye av IØRs aktiviteter og spesielt innen deponivirksomhet. Forbud mot å deponere organisk materiale er

en del av utslippstillatelsen. Vi har sendt inn søknad om utvidede rammer og har i den forbindelse fått signaler om at hele tillatelsen skal revideres.

3. Virksomhetsområder

IØR gjennomfører hvert annet år benchmarking hvor ulike områder innen virksomheten blir analysert. Det synes naturlig at økonomi- og handlingsplanen i denne delen deles inn tilsvarende områder som benchmarkingen og hvor ulike tiltak i virksomhetsstrategien innarbeides.

I henhold til ovenstående får vi disse virksomhetsområder.

1. Oppsamling
2. Innsamling
3. Gjenvinningsstasjoner
4. Intern håndtering
5. Behandling
6. Organisasjon/kundebehandling/service

3.1 Oppsamling

3.1.1 Status

- Med oppsamling menes alt utstyr som benyttes til innsamling av både husholdningsavfall og avfall fra kommunale virksomheter. Dette omfatter avfallsbeholdere, containere og poser. Som et ledd i kostnadsreduksjon har IØR som mål at flest mulig skal benytte fellesutstyr. Dette innebærer en kontinuerlig investering i utstyr som igjen vil på sikt redusere kostnader ved tømming. Økt bruk av fellesutstyr vil på sikt også redusere utslipp fra kjøring, samt økt trafiksikkerhet.
- Alle abonnenter er registrert med utstyr og dette er grunnlaget for den differensierte faktureringen i Indre Østfold- og Marker kommune. For Skiptvet kommune er det lagt til rette for differensiert fakturering til alle abonnenter.

3.1.2 Planer

- IØR jobber med arkitekter og utbyggere om å benytte nedgravd- og bunntømt utstyr, samt løsninger for avfallssug. Utbygger/huseier som må bekoste utstyret innenfor de rammer IØRs styre har vedtatt.
- Bunntømte containere for å håndtere avfallet fra ca. 25 boenheter pr. enhet blir plassert ut som erstatning for hver abonnents avfallsbeholdere. Dette har vist seg å være en god løsning for både nye og eksisterende boligområder. Det er til tider vanskelig for IØR å finne egnede plasser for utstyret, og vi er i dialog med grunneiere og eierkommuner om dette.

- Bunntømte fellesløsninger utstyres med sensor for å kunne optimalisere tømmefrekvenser og på sikt redusere kostnader og utslipp.
- Færre enkeltbeholdere og sensorer vil medføre
 - Utslippsreduksjon
 - Kostnadsreduksjon
 - Økning av kapasitet for den enkelte abonnent
 - IØR vil i planperioden vurdere endrede tømmefrekvenser på enkelte avfallsfraksjoner for å redusere kostnader og utslipp.

3.2 Innsamling

Innsamlingskontrakten har en årlig utgift på over 37,5MNOK kroner og utgjør en vesentlig del av renovasjonsgebyret. Utgiftene har økt mer enn prisstigningene siste år, bla. grunnet økte kostnader for flere fellesløsninger og ekstra tømminger på grunn av vær- og føreforhold. Dagens innsamlingskontrakt er gjeldende ut 2026. Kostnadsreduksjonen ved utstrakt bruk av fellesløsninger og sensorteknologi vil synliggjøres i neste kontraktsperiode. I planperioden bør det vurderes om innsamling skal gjøres i egenregi.

3.3 Gjenvinningsstasjoner

3.3.1 Status

Gjenvinningsstasjonen på Stegen hadde i 2023 ca. 40.000 besøkende.

Et av våre miljømål er å redusere andelen restavfall levert på gjenvinningsstasjonene, i 2023 var reduksjonen på 8,2%.

Krav i planperioden om innsamling av tekstilavfall vil gi økte kostnader av ukjent omfang, da det er usikkerhet rundt behandlingkostnader. Innsamling av tekstilavfall vil inntil videre skje som bringeordning.

Gjenvinningsstasjonen på Grensen fungerer greit i forhold til antall besøkende og er et populært tiltak for Markers befolkning. Økonomisk er driften lite lønnsom, men tiltaket bidrar til å nå utsorteringsmålene.

Gjenvinningsstasjonene samler inn ca 1/3 av avfallsmengden som IØR behandler.

3.3.2 Planer

Gjenvinningsstasjonen er et viktig verktøy for å nå utsorteringsmålene. Dagens gjenvinningsstasjon er over 20 år gammel og bidrar ikke til optimal drift for å nå utsorteringskravene.

3.4 Intern håndtering

Med dette menes all virksomhet forbundet med håndtering av avfall på Stegen Avfallsanlegg inkludert drift av infrastrukturen. Kapitlet omfatter mottak og kontroll av diverse avfallsfraksjoner og drift av bygg og anlegg inkludert deponi. Det er etablert ny tilkomstvei til deponiområdene for å skille privat- fra næringskunder og for å øke trafiksikkerheten på Stegen. Omlastningshallen ferdigstilles i overgang mellom forrige og gjeldende planperiode.

- **Omlasting.** Alt innsamlet husholdningsavfall blir omlastet i egnede containere før videretransport nedstrøms. For å optimalisere driften i omlastingshallen og på gjenvinningsstasjonen i planperioden vil det tas i bruk nye maskiner med mer miljøvennlig drivlinje.
- **Farlig avfall/EE-avfall.** IØR samarbeider med Fortum Waste Management AS om mottak og behandling av farlig avfall.
- **Deponidrift.** RØ leier deponiareal av IØR og deponerer og mellomlagerer både rene og lett forurensede masser på Stegen. Det tas imot og deponeres ordinært inert avfall fra både husholdning og næring. IØR skal hindre at ulovlig avfall blir deponert og har derfor endret rutinene for internkontroll. RØ drifter deponi med bakgrunn i IØRs tillatelse og skal følge IØRs internkontrollsystem og regelverk for deponi.
- **Deponigass.** Deponiet utvikler mindre gass av allerede deponert avfall. Gassen benyttes til intern oppvarming av kontor/verksted. Tidligere bruk av gass til oppvarming av bakken på gjenvinningsstasjonen er avvirket på grunn av betydelig investeringsbehov for vedlikehold.
- **Overvann/sigevann.** IØR er forpliktet til å ha kontroll over sigevannsmengder som føres til Indre Østfold kommunes renseanlegg. IØR har anlagt overvannsledninger for å ta hånd om overflatevannet fra tette flater på avfallsanlegget. Problemet ved store nedbørsmengder er at overvannssystemet ikke har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere overvann og dette føres dermed over i sigevannet. I forbindelse med utbygging av Stegen vil omdirigering av overvann fra sigevann ha høy prioritert.

3.5 Behandling

IØR sørger for at alt innsamlet avfall fra husholdninger behandles iht gjeldende regelverk. Det være seg ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service

Kapitlet omfatter organisering av selskapet og omfatter personalressurser, samt innkjøpte tjenester. Mål i virksomhetsstrategien er relatert til dette kapitlet.

3.6.1. Organisasjon

IØR jobber kontinuerlig med å bygge en organisasjon som skal tilfredsstillе de minimumskravene selskapet er satt til å gjennomføre, og for å møte dagens og fremtidig varslede krav til tjenesten. Administrasjonen er fortsatt underbemannet og overarbeidet og er meget sårbar over for oppsigelser og langtidsfravær. Høy snittalder gjør at det må planlegges for nyansettelser og kompetanseplanlegging, og det må påregnes økte lønnskostnader i forbindelse med kompetanseoverføring i planperioden. Forvaltningsrevisjonsrapporten og arbeid med omorganisering av konsernet er ekstremt tidkrevende, og konklusjonen av disse prosessene er avgjørende for hvordan organisasjonen ser ut i 2025 og fremover. Styret vil tidlig i planperioden presentere ressurs- og kompetansebehovet i selskapet for eierne som egen representantskapssak.

Kompetansebehov

IØR har pr i dag 26,7 årsverk hvorav 10,8 i administrative stillinger.

Det er i 2024 ferdigstilt arbeid med ressurs - og kompetanse kartlegging av The Assessment Company. Rapporten viser at IØR har store kompetansegap innen områdene digitalisering, renovasjon og kommunikasjon.

Tilførsel av overnevnte kompetanse vil redusere behovet for innleide- og kjøpte tjenester samt reduserte kostnader på sikt ved at tjenesten blir effektivisert.

IØR har i forrige planperiode tilført kompetanse innen forvaltning og renovasjon. Dette viser seg kun å delvis dekke dagens ressursbehov.

I forrige planperiode er det innført nytt økonomisystem som tas i bruk i oppstarten av denne planperioden. Dagens systemer møter ikke behovet for samhandling med nye systemer og mangel på kompetanse og ressurser innen fagfeltet viser et stort behov for modernisering og endrede prosesser. Det er trolig at nye økonomisystemer vil kunne begrense behovet for ytterligere personell innenfor økonomi.

3.6.2 Kundeavdeling

IØR har ikke kommunikasjonskompetanse utover drift av innhold på hjemmeside og dagens appløsning.

- Mangel på ressurser innen kommunikasjon medfører at IØR ikke vil kunne nå utsorteringskravene kommunene er pålagt. Det vil i tillegg stilles høye krav til innsamling av data for på sikt å kunne redusere kostnader og effektivisere tjenesten.
- Ny appløsning med mulighet for kommunikasjon med abonnenter er ennå ikke tatt i bruk p.g.a. manglende ressurser til å iverksette dette.

- Det er i forrige planperiode innført nye saksbehandlingsrutiner for å tilfredsstille krav til saksbehandling iht. forvaltningsloven. IØR har anskaffet nytt saksbehandlingssystem og gjennomført opplæring av saksbehandlere.

4. Økonomi

4.1 Økonomisk situasjon

Ved starten av inneværende planperiode er den økonomiske situasjonen til IØR svært anstrengt. Dette skyldes flere faktorer:

- Husholdning: Grunnet for lave gebyrer over tid er de negative selvkostfondene økende. Det betyr at IØR «låner ut» penger til innbyggerne. Dette synliggjøres i regnskapet som store fordringer (negative selvkostfond). Likviditeten til selskapet er tidvis svært anstrengt etter at IØR tok over fakturering fra IØK som gir store svingninger i kontantstrømmen. I budsjettåret 2025 og videre i planperioden er det knyttet store usikkerheter rundt stabilisering av gebyrøkningen og inndekning av fremførbare underskudd fra tidligere år.
- Kommunalt næringsavfall: Manglende avtaler for tjenester til som ikke leveres til markedsmessige korrekte priser gjør at inntektene på dette tjenesteområde går med negativt resultat. Tidlig i planperioden må eierne ta et valg på om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten eller om den skal ut på anbud. Om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten må IØR settes i stand til å levere en best mulig tjeneste til markedspriser.
- Næringsavfall: Et tjenesteområde med store underskudd. Dette påpekes blant annet i forvaltningsrevisjonsrapporten hvor det nevnes blant annet: Manglende utbetaling av utbytte i henhold til vedtak, manglende faktureringer og betalinger av tidligere års selvkostavregninger, ikke markedspriser på innkjørte avfallsmengder, manglende påslag på leverte tjenester fra IØR og uklart avtaleverk mellom selskapene.

Disse underskuddene har over tid medført at løpende drift i IØR har i noe grad vært finansiert av lånte midler og avsetninger til etterdriftsfond. I planperioden jobber IØR for at man så tidlig som mulig skal kunne lukke de avvikene som er påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten og drive i samsvar med konkurranselovgivningen.

4.2 Aktivitetsendringer

Andre driftskostnader er økt fra budsjett 2024 til budsjett 2025.

Dette kommer som følge av aktivitetsendringer innenfor noen kostnadsområder.

Tabellen under viser endringer i andre driftskostnader fra 2024 til 2025.

Summen av aktivitetsendringene gjenspeiler ikke den totale endringen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, men viser de største endringene som medfører en aktivitetsendring. Denne summen er noe større fordi den ikke tar hensyn til de mindre endringene som går andre vei, altså hvor 2024 var høyere enn 2025

Andre driftskostnader

Budsjett 2024	74 098 503
Budsjett 2025	84 796 561
Endring fra 2024 til 2025	10 698 058

Type aktivitetssendring	2024	2025	Endring	Kommentar
Nedstrømsbehandling	19 707 623	24 445 000	4 737 377	Økte mengder avfall til utsortering gir høyere kostnader. Økt forbruk av poser og sekker
Leie av programvare	1 523 871	3 340 351	1 816 480	Økte lisenskostnader til bl.a. saksbehandlingsprogramvare
Vedlikehold bygg, utstyr og anlegg	2 963 017	4 960 000	1 996 983	Økt behov for vedlikehold av maskiner og anlegg grunnet alder og slitasje. Adm.bygg og FA-bygg krever oppgradering, både brannteknisk og byggtknisk
Konsulenter	1 537 819	2 957 739	1 419 920	Økt behov for konsulentbistand ifm. De ulike prosessene som er igangsatt
Innleid personell	739 631	1 456 333	716 702	Budsjettall i 2024 for lavt, budsjett 2025 lavere enn 2024 prognose grunnet ansettelse av en tidligere innleid
Sum aktivitetssendring			10 687 462	Dette viser de største endringene som kan gjenspeiles i endret aktivitet

4.3 Gebyrfastsettelse

Renovasjonsgebyret vedtas av kommunestyrene, etter at representantskapet har vedtatt forslag lagt fram av IØR. Kostnadene som ligger til grunn for renovasjonsgebyret omhandler blant annet transporttjenester, lønnskostnader, driftskostnader, behandlingkostnader mv.

Basert på selvkostprinsippet fordeles disse kostnadene på antall abonnenter og utgjør til sammen renovasjonsgebyret. Dette omtales som refusjonspris, og var tidligere den summen IØR fakturerte direkte til sine eierkommuner pr abonnent. Kommunestyret valgte deretter å vedta om gebyret skulle ha påslag for kommunale behandlingstjenester, økes eller reduseres ift. refusjonsprisen. I begge tilfeller var det tidligere kommunene som opparbeidet et positivt eller negativt selvkostfond. Dette fondet var det opp til kommunene å ivareta etter eget regelverk, dvs. øke neste års gebyr for å dekke inn negativt fond eller redusere neste års gebyr for å redusere et positivt fond.

Inntektene på tjenesteområdet er tilpasset kostnadsnivået og hensiktsmessig disponering av selvkostfondet. Selvkostkalkylen tar sikte på å tilbakeføre årsresultat til abonnentene i løpet av 5 år for å overholde det overordnede kravet om at et selvkostresultat på tjenesten som helhet må være disponert innen fem år.

4.4 Refusjon

Konsulentselskapet Momentum har vurdert regnskapet for 2024 som innebærer et underskudd på kr. 14 969 478,- for husholdningsavfall i vårt selvkostregnskap. Momentum anbefalte en økning i refusjonsprisen i budsjettforslaget for 2024 til 4 298,-. Det foreslås å øke den med 13,5% til kr. 4 878,- for 2025 for gradvis å kunne redusere det negative selvkostfondet frem til 2028. Dette begrunnes med at i 2025 vil det fortsatt være ca. 2,2MNOK i selvkostfondet som er eldre enn 5 år og som da fortsatt ikke vil være dekket inn. Selv om prisoppgangen i samfunnet har blitt lavere er det fortsatt høye kostnader knyttet til innsamling og ulike vare- og tjenestekjøp. I tillegg kommer høye rentekostnader på lånene til IØR.

IØR har i prognose for 2024 økt det negative selvkostfondet til ca. 14,9MNOK og i budsjettet for 2025 er refusjonspris satt til kr. 4 878,- (inkl. Mva.) som er en økning på 13,5% fra 2024.

Snittprisen for renovasjonsgebyret i våre eierkommuner var i 2024 kr 4 298,- (inkl. Mva) noe som er 12% lavere enn landsgjennomsnittet på kr. 4 818,- (inkl. mva). Dette utgjør en differanse på 520,- (inkl. Mva) i positiv favør for våre abonnenter.

Utvikling i gebyr sett mot landsgjennomsnitt (inkl. Mva)

2022	% økning	2023	% økning	2024	
4136	7,66	4453	8,20	4818	Landsbasis
3333	18,96	3965	8,40	4298	IØR
-803		-488		-520	Differanse

4.5 Fakturering

Vi fakturerer i dag kundene både i Indre Østfold og Marker direkte. Det ligger i sakens natur at IØR på sikt overtar faktureringen for Skiptvet, da dette vil gi likt tilbud og like kostnader til alle abonnenter hos IØR.

Utvikling Selvkostfond pr eierkommune

	2023	2024	2025
Indre Østfold	-12 212 725	-12 600 987	-8 720 435
Marker	-967 704	-1 212 354	-972 899
Skiptvet	-1 068 801	-1 156 137	-865 511
Totalt	-14 249 230	-14 969 478	-10 558 845

Selvkostfond (Tall fra Momentum)				
	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-10 558 846	-5 405 230	-1 995 012
-/+ bruk av/avsetning til selvkostfond	4 891 542	5 452 815	3 550 694	1 769 689
+/- Kalkulert renteinntekt / rentekostnad selvkostfond	-480 910	-299 199	-140 476	-43 408
Selvkostfond 31.12	-10 558 846	-5 405 230	-1 995 012	-268 731

4.6 Fritidsboligrenovasjon

Innsamling av avfall fra ca. 2.300 fritidsboliger er priset til 75% av ordinær renovasjonsavgift. Vi ser nå en helt annen bruk av fritidsboliger, spesielt i fra 2020. Tidligere ble avfallet innsamlet i sommersesongen (vår, sommer og høst), nå er det etter behov også for resten av året.

Overtakelsen fra IØK har medført ytterligere kostnader med innsamling av grovavfall fra fritidsboliger i IØK som må dekkes inn i sammenheng med gebyret til fritidsboliger. Det jobbes med å legge til rette for forbedrede fellesløsninger og reduserte innhentingskostnader for fritidsboliger.

5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov

Dette kapittelet omfatter langtidsinvesteringer i og utover planperioden. Investeringene er nødvendige for å på sikt å kunne;

- Tilfredsstill miljø- og generelle lovkrav
- Redusere driftskostnader

5.1 Gjenstående investeringsrammer

I selskapsavtalen er det bevilget en låneramme på 100MNOK. For å tilfredsstill dagens og fremtidige krav antar IØR at lånerammen må økes i planperioden.

IØR har pr 01.09.2024 et restlån på kr. 51.937.500,-. Investeringer fra 2020 og frem til i dag er finansiert av vedtatt låneopptak (Representantskapsak 6/20). IØR tok i 2024 opp lån innenfor gitt vedtak for å ferdigstille ny omlastningshall.

Som nevnt i punkt 4.1 er kostnadene for å tilfredsstill blant annet miljøtiltak midler som skulle tilkommet IØR i form av utbytte fra datterselskap, riktig markedsmessig prising av innkjørte avfallsmengder, pålagte deponiavgifter og innbetaling av avregninger fra selvkostmodellen. Disse kostnadene er dekket av opplånte midler tiltenkt vedtatte investeringer.

Som eksempel har IØR i perioden 2019-2020 benyttet de avsatte midlene til pålagte forpliktelser for etterdrift av deponiet på 19 MNOK til miljøtiltak og drift.

Dette innebærer at i tillegg til låneopptak for ny omlastningshall må det tas opp ytterligere lån for å finansiere ny gjenvinningsstasjon. Det er i tidligere planperiode vedtatt en investering knyttet til oppgradering av eksisterende gjenvinningsstasjon på 15MNOK som nå er endret til ny gjenvinningsstasjon, se pkt om gjenvinningsstasjon og tabell i investeringsbudsjett.

Eierkommunene har hatt som hovedstrategi at renovasjonsavgiften skal være under landsgjennomsnitt og vi skal ligge i toppskiktet mht. til kundetilfredshet. Benchmarking utført i 2024 med tall fra 2023 viser at denne strategien ikke er mulig å oppnå.

Investeringene vil påvirke driftsutgiftene, men ved endrede prosesser vil det antas at driftsutgiftene kan reduseres i motsetning til å økes.

Administrasjonsbygg

For at eierkommunene skal kunne utnytte IØR til å nå miljøkravene, optimalisere drift, og ha den kompetansen et renovasjonsselskap minimum bør inneha er det et absolutt behov for å kunne investere i nytt administrasjonsbygg.

Dagens bygningsmasse har ikke tilstrekkelige kontorplasser til dagens ansatte eller det fremtidige personellbehovet. Administrasjonsbygget oppfyller heller ikke lovkravene til arbeidsmiljø eller universell utforming. IØR er pr definisjon en offentlig virksomhet og kan pr i dag ikke verken ansette eller ta imot kunder med bevegelsesutfordringer.

Utover dette tilfredsstiller dagens bygningsmasse ikke kravene til garderobe og sanitærforhold for konsernet. Det er i 2024 gjennomført bygg- og branntekniske tilstandsanalyser som konkluderer med et betydelig oppgraderingsbehov for å tilfredsstille minimumskravene. Disse tilsier at det er behov for omfattende og kostbare utbedringer, kun for å få eksisterende bygningsmasse opp til en minimumsstandard. Ved kostnadsoverslag og noe usikkerhetsmargin anslås disse kostnader til ca 7,8MNOK. Alle tall knyttet til disse utbedringene er høyst usikre da det kun er gjort overfladiske undersøkelser før kostnadsoverslag er gitt. Dette vil utgjøre 302kr på renovasjonsgebyret i 2025. Kostnadene til disse utbedringen kan bli vesentlig høyere om større avvik oppdages ved utbedring.

Nytt administrasjonsbygg kan også ivareta RØ sitt behov for kontorlokaler, samt kommunenes ansvar for ombruk og gjenbruk i form av en gjenbruksbutikk.

Det ansees som første prioritet å vedta investering til nytt administrasjonsbygg sammen med ny gjenvinningsstasjon.

Ny gjenvinningsstasjon

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bidra til økt utsortering og til å nå målene eierkommunene er pålagt. En mer oversiktlig og gjennomtenkt gjenvinningsstasjon vil forenkle levering av avfall,

forbedre utsorteringen og kunne bidra til reduserte driftskostnader. I tillegg til forbedret mottakskontroll og økt trafiksikkerhet.

Videre vil en ny gjenvinningsstasjon endre prosessene for etterbehandling og omlastning av avfallet. Ved å detaljplanlegge omlastning av avfallet vil IØR kunne redusere driftskostnader til maskiner og personell. Ved å gå over fra omlastning med hjullaster til nye større containere tilpasset lastebil med krok vil kostnadene til drift og personell reduseres kraftig. Endringer i maskinparken vil redusere CO2 utslipp drastisk.

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bygges sammen med nytt administrasjonsbygg og med dette redusere både tid og kostnader i prosjekterings- og byggeperioden. Det er tidligere utarbeidet tegninger og grove kostnadsoverslag for disse prosjektene.

Felles for begge prosjekter

Det er satt av 2 MNOK for hver av prosjektene, både nytt adm.bygg og til ny gjenvinningsstasjon i 2025 til forprosjekter. Dette omfatter innhenting av oppdaterte kostnadsoverslag, identifisering av usikkerhetsmomenter, utarbeidelse av til skisseprosjekt for tiltenkt bygg og planverk. Disse forprosjektene vil i utgangspunktet ikke igangsettes før OPS er ferdig utredet og avgjort, ettersom konsekvensen av denne avgjørelsen vil være av betydning for prosjektene. Investeringsprosjektene skal ikke igangsettes før det er fattet vedtak i representantskapet, ref. sak 18/23 pkt 2.

Styret vil fremlegge sak for representantskapet tidlig i planperioden om resultat av forprosjektene.

På sikt vil begge prosjektene, nytt adm. Bygg og ny gjenvinningsstasjon, bli behandlet som ett prosjekt da ny gjenvinningsstasjon bør bygges samtidig med administrasjonsbygg. Disse prosjektene må sammen ansees som første prioritet.

	Investeringsbudsjett				
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Nytt Administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000*
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden. Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes.

5.2 Digital utvikling

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nytt økonomisystem iverksatt for å effektivisere, automatisere, oppfylle lovkrav og styrke IØRs oversikt og styring av selskapet økonomi.

5.2.1 Renovasjon

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nye renovasjonssystemer iverksatt for å ivareta:

- Avvikshåndtering
- Feltverktøy for registrering og kartlegging av utstyr og leveranser hos abonnentene, for korrekt gebyrsetting og planlegging av tjenesten.
- System for å tilrettelegge for utvidet differensiering av gebyr.

5.3 Finansiering

5.3.1 Gebyrøkning

Investerings- og ressursbehovene kan dekkes inn ved gebyrøkning.

IØR anbefaler en ekstern gjennomgang og detaljanalyse av investeringsbehovene for å identifisere usikkerhet og risiko.

5.3.2 Endret betalingsløsning for gjenvinningsstasjoner

Endring i betalingsløsninger for besøkende på gjenvinningsstasjonen etter modell fra andre IKS vil kunne øke inntektene. Ved å ta betalt pr besøk differensiert pr kjøretøytype vil utregninger basert på modell fra FolloRen øke inntektene med mellom 50-75%. Dagens betalingsløsning på Stegen er pr. kilo levert prissatt avfall. Det tas imot avfallstyper som skal være gratis å levere, men hvor etterbehandlingen pr i dag dekkes av renovasjonsgebyret. Ved å innføre ny løsning vil behandlingens kostnaden bli dekket av inngangsprisen. Dette samsvarer med praksisen om at forurensere betaler og vil oppleves mer rettferdig.

Dagens inntekter fra gjenvinningsstasjonen beløper seg på ca. 3,4 MNOK med ca. 40000 besøkende. Endring som beskrevet, basert på fordelingsnøkler fra FolloRen og 40000 besøkende, vil gi en økning i inntektene på ca. 2,2 MNOK med en gjennomsnittspris på kr 130-, pr besøkende

Det bør vedtas en ny prismodell for brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene i planperioden.

5.4 Lån

5.4.1 Utbetalingsbudsjett

Investeringene kommer på forskjellige tidspunkt i perioden og det vil være mest hensiktsmessig å få utbetalt lånene etter hvert som prosjektene drives fremover. Dette for å ikke betale renter av en betydelig opplånt kapital og for å unngå at opplånte midler går til andre løpende driftskostnader.

5.4.2 Minimumsavdrag

Iht. Forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. skal IØR fra 2025 beregne og betale et minimumsavdrag på lånegjelden. Dette gjøres med bakgrunn i veilederen til forskriften og skal gjøres årlig. Hensikten med forskriften er å følge det finansielle ansvarsprinsipp, de som bærer nytte av investeringen må også bære utgiftene. Fordi IØR følger regnskapsloven, vil ikke dette få noen konsekvenser i resultatregnskapet eller budsjettet. Dette fordi IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot får dette stor påvirkning på likviditeten fordi det er et ekstra avdrag som skal betales.

5.4.3 Oversikt over samlet gjeldsbyrde i planperioden og utgifter til renter og avdrag

For å kunne gjennomføre de store investeringene må det foretas låneopptak. Hvis låneopptakene fordeles utover byggeperioden vil vi få denne lånesituasjonen i planperioden. Den øverste tabellen viser dagens situasjon, den nederste viser dagens lånesituasjon sammen med opplåning til nye investeringer med dagens lånebetingelser. I tillegg vil det komme beregning og betaling av minimumsavdrag årlig.

Lånekostnader i perioden				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	49 012 500	46 687 500	44 362 500
Sum avdrag	2 325 000	2 325 000	2 325 000	2 325 000
UB lånesaldo	49 012 500	46 687 500	44 362 500	42 037 500
Renter	1 681 269	1 595 965	1 508 965	1 423 718

Opplåning til investeringer				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	56 987 500	79 987 500	102 987 500
Ny opplåning	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000
Sum avdrag	2 550 000	3 130 000	3 705 000	4 180 000
UB lånesaldo	56 987 500	79 987 500	102 987 500	121 987 500
Renter	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757

6. Økonomisk oversikt i planperioden

Tabellen under viser en samlet oversikt over regnskapet ved utgangen av juni 2024, budsjett for 2024/2025 og en økonomisk plan for perioden 2026-2028. Denne tabellen er en samlet oppstilling over innholdet i denne planen.

Budsjett 2024 er i henhold til vedtatt budsjett.

Når det gjelder Økonomi- og handlingsplan 2026 til 2028 er dette prognoser for planperioden. Dette henter tall fra selvkostmodellen, men slått sammen til å vise hele driften for IØR. Dette gjelder da husholdning, næring (består av RØ og annen næring) og offentlige bygg. For å vise et så korrekt bilde som mulig basert på hvilke investeringer IØR ser som nødvendige i perioden er inntektssiden og kostnadssiden tilpasset behovet for investeringer og finansieringen av dette.

Salgsinntektene baserer seg på en generell prisøkning i tillegg til at avdrag på nye låneopptak må betales for å kunne investere. Noen inntektsområder har økt i budsjettet for 2025 for å sørge for korrekt markedsmessig prising på næringsavfall som leveres inn på området. Andre driftsinntekter inneholder også avregninger som gjelder RØ og korrigeringer av disse.

Finanskostnadene er her rentekostnader på lån som IØR trenger å ta opp for å finansiere investeringene. Disse rentekostnadene er en sammenslåing av eksisterende lån og nye lån.

Anbefalt gebyr er basert på beregninger av fremtidige investeringer i selvkostmodellen og hvor mye avdrag på nye lån vil utgjøre. Dette vil gi en forholdsvis stor økning pr år i planperioden. Denne gebyrfastsettingen vil ikke i særlig grad bidra til å redusere det negative selvkostfondet.

Basert på dette oppsettet vil IØR kunne levere resultater som viser en tilfredsstillende drift innen tjenesteområdet husholdning. Det er knyttet stor usikkerhet innen tjenesteområdet næring da det er ulik oppfatning av utbetaling av utbytte og innbetaling av avregninger etter selvkostmodellen. Dette påvirker handlingsrommet i forhold til miljøtiltak, sikre innskudd til etterdriftsfondet og avslutningskostnader for deponi mv.

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk. Plan 2026	Øk. Plan 2027	Øk. Plan 2028
DRIFTSINNEKTER						
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-112 668 019	-112 668 019	-112 668 019	-112 668 019
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-120 099 218	-120 099 218	-120 099 218	-120 099 218
DRIFTSKOSTNADER						
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	22 536 858	22 536 858	22 536 858	22 536 858
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	84 796 561	84 796 561	84 796 561	84 796 561
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	114 733 419	114 733 419	114 733 419	114 733 419
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-5 365 799	-5 365 799	-5 365 799	-5 365 799
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER						
Finansinntekt	0	-135 144	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-2 166 736	-1 036 380	96 116	1 020 958
Skattekostnad på ordinært resultat						
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-2 166 736	-1 036 380	96 116	1 020 958
Anbefalt gebyrsats		4 298	4 878	5 092	5 184	5 267
Endring foregående år i %		8,4%	13,5 %	4,4 %	1,8 %	1,6 %

Indre Østfold Renovasjon IKS

	Regnskap 2024 pr 30.06	Budsjett 2024 pr 30.06	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
DRIFTSINNTEKTER							
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-105 750 072	-110 788 408	-110 788 408	-110 788 408	-110 788 408
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-3 269 206	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-109 019 278	-118 219 607	-118 219 607	-118 219 607	-118 219 607
DRIFTSKOSTNADER							
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	24 880 570	21 199 173	21 199 173	21 199 173	21 199 173
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 618 346	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	74 098 503	80 908 003	80 908 003	80 908 003	80 908 003
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	106 597 419	109 507 176	109 507 176	109 507 176	109 507 176
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-2 421 859	-8 712 431	-8 712 431	-8 712 431	-8 712 431
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER							
Finansinntekt	0	-135 144	-270 289	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	1 708 618	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	1 438 329	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-983 530	-5 513 368	-4 383 012	-3 250 516	-2 325 674
Skattekostnad på ordinært resultat	0	0	0	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-983 530	-5 513 368	-4 383 012	-3 250 516	-2 325 674
Gebyrsats husholdning inkl. mva			4 298	4 796	4 815	4 897	4 975
Endring fra forrige år i %			8,4 %	11,6 %	0,4 %	1,7 %	1,6 %
Gebyrsats husholdning eks. mva			3 438	3 837	3 852	3 918	3 980

Note:

Driftsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i tallene som er utarbeidet i selvkostkalkylene. Budsjettet for 2025 viser de totale inntektene og kostnadene for IØR for alle tjenesteområdene. Med bakgrunn i regnskapstall pr 30.06 og prognoser for hele 2024 har vi kommet frem til et refusjonsgebyr for husholdning som ligger noe over tidligere anslag for budsjettåret. Gebyrsatsen for 2025, basert på budsjettallene, blir kr. 5 067,- inkl. mva som er en økning på 17,9% fra 2024. I budsjettet er det tatt høyde for investeringer som er spesifisert i økonomi- og handlingsplanen og opsjoner i kontrakten med renovatør. Gitt refusjonsprisen for 2025 vil IØR kunne gjøre nødvendige investeringer samtidig som det fremførbare underskuddet i selvkostfondet blir redusert.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsutgifter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Bruk av lån	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsinntekter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bygninger						
Ny omlastningshall	0	15,000,000	0	0	0	0
Nytt administrasjonsbygg			2,000,000	18,700,000	18,700,000	16,700,000
Ny gjenvinningsstasjon			2,000,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum bygninger	0	15,000,000	4,000,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sikring						
Port og gjerde	0	0	3,000,000	0	0	0
Sum sikring	0	0	3,000,000	0	0	0
Renovasjonssystemer						
Renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0
Sum renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0



Økonomi- og handlingsplan 2025-2028

INDRE ØSTFOLD RENOVASJON IKS

1. Innledning-----	2
1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten -----	2
1.2 Selskapsavtale -----	3
2. Strategi -----	3
2.1 Rammebetingelser -----	4
3. Virksomhetsområder -----	5
3.1 <i>Oppsamling</i> -----	5
3.2 Innsamling-----	6
3.3 Gjenvinningsstasjoner-----	6
3.4 Intern håndtering -----	6
3.5 Behandling -----	7
3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service -----	7
4. Økonomi-----	9
4.1 Økonomisk situasjon -----	9
4.2 Aktivitetsendringer -----	9
4.3 Gebyrfastsettelse -----	10
4.4 Refusjon-----	11
4.5 Fakturering -----	11
4.6 Fritidsboligrenovasjon -----	12
5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov -----	12
5.1 Gjenstående investeringsrammer -----	12
5.2 Digital utvikling -----	14
5.3 Finansiering -----	14
5.4 Lån -----	15
6. Økonomisk oversikt i planperioden -----	16

1. Innledning

Økonomi- og handlingsplan for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) er utarbeidet iht. IKS lovens § 20 og skal danne grunnlaget for selskapets budsjett- og øvrige planarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden. Økonomi- og handlingsplanen skal årlig vedtas av representantskapet i ordinært representantskapsmøte på høsten før planperioden.

Økonomi- og handlingsplanen er utarbeidet på grunnlag av IØRs vedtatte årsbudsjett for 2024, regnskap for 2023, den generelle samfunnsutviklingen, gjeldende eierstrategi for IØR 2021-2024 og IØRs strategiplan 2023-2035. Økonomi- og handlingsplanen inneholder videreførte investeringsplaner fra tidligere vedtatte økonomi- og handlingsplaner, nye rammebetingelser som endring i lovverk, pålegg fra myndigheter og vedtak i styrende organer.

Økonomi- og handlingsplanen vil synliggjøre behovet for fremtidige kompetanse- og investeringsbehov som er nødvendige for å tilfredsstille nåværende og kommende krav og pålegg, eller som er nødvendige for å redusere kostnader på lang sikt.

1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten

Rammebetingelsene som regulerer IØR sin virksomhet, er omfattende og mange. Grunnleggende lover som regulerer ansatte, arbeidsmiljø, HMS og økonomi skal tilfredsstilles i tillegg til de mer fagorienterte lover. Krav som omfatter kjernevirksomhetene, er med bakgrunn i samfunnets miljøfokus i stadig endring og påvirker IØR sin drift og økonomi. Nye miljøkrav, krav til utsortering og- behandling av avfall, utslippskrav og miljøovervåking er til tider uoversiktlig og ressurskrevende å følge opp.

Endringer i forurensningsloven og avfallsforskriften, og varslede endringer i samme regelverk, krever mer av IØR som faginstans for å tilfredsstille.

Ny renovasjonsforskrift, og ny veileder til denne, stiller skjerpede krav til etterlevelse av kravene både overfor abonnentene og for IØR. Manglende etterlevelse av krav til saksbehandling og manglende saksbehandlingsrutiner er under kontinuerlig forbedring. Det er tilført kompetanse innen arkiv og kundebehandling og dette har avhjulpet arbeidet. IØR, i samarbeid med Indre Østfold kommune, vil innføre nytt saksbehandlingssystem og opplæring av saksbehandlere for ytterligere kunne møte en økt saksmengde. IØR vil i planperioden styrke kompetansen innen saksbehandling for å redusere antall mulige klagesaker ytterligere. Nytt saksbehandlingssystem vil bidra til bedre oppfølging av kundehenvendelser og intern kontroll slik at forvaltningsoppgavene blir ivaretatt.

Kvalitetskrav for viderebehandling av avfall er vesentlig for IØR å tilfredsstille, da de økonomiske konsekvenser ved avkortning og økte CO2 avgifter vil påvirke økonomien negativt. Etter at budsjettet for 2024 ble vedtatt ble bransjen overrasket av en kraftig økning av forbrenningsavgiften for 2024, dette har påvirket kostnadene negativt. Slike ikke varslede avgjørelser må forventes å påvirke oss i planperioden.

Tillatelsen fra Statsforvalteren er grunnlaget for IØR, og datterselskapet Retura Østfold AS (RØ), sin drift. Statsforvalteren har varslet generelt at slike tillatelser skal gjennomgås og at de vil stille sterkere og mer spesifikke krav enn dagens tillatelse fra 2008. Det ble varslet en ny tillatelse i 2024, dette er ikke gjennomført. Det må forventes en gjennomgang av tillatelsen i 2025. Det er nevnt tidligere fra Statsforvalterne at krav til eget renseanlegg vil komme. Dette vil påvirke kostnadsbildet i planperioden.

IØR sitt ansvar for næringsavfall skal videreføres ved at datterselskapet RØ sin drift og utvikling tilrettelegges innenfor gjeldende lovverk og etter rapport fra forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført i 2023.

1.2 Selskapsavtale

I henhold til ny selskapsavtale, gjeldende fra 01.01.2021, §1.4 er IØRs formål:

- Selskapet skal utføre offentlige tjenester for sine eiere herunder innsamling og behandling av husholdningsavfall hjemlet i Forurensingsloven §§ 29, 30 og 31, samt innsamling og behandling av avfall fra kommunale virksomheter.
- Enerett tildelt selskapet kan med representantskapets godkjennelse delegeres videre innenfor rammen av kommunens tildelingsvedtak. Videredelegering kan skje til selskap som selskapet selv er medeier i.
- Selskapet kan eie/være medeier i andre selskap, under forutsetning av at dette er godkjent av representantskapet.
- Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere innenfor konkurransereguleringens praksis om utvidet egenregi. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning bør skilles ut og utføres i egne selskaper.

2. Strategi

Eierstrategi

Eiernes forventninger til selskapet og hva selskapet kan forvente skal gjenspeiles i gjeldende eierstrategi datert 04. november 2021. Økonomi- og handlingsplanen forholder seg denne til ny strategi er utarbeidet.

Vedtatt hovedpunkter i gjeldende eierstrategi og status på disse:

- Prioritere informasjons- og motivasjonsarbeid overfor brukerne om avfallsgenerering generelt og spesielt avfallsmengden

- IØR har i forrige planperiode prioritert arbeidet med kommunikasjon og vil i planperioden intensivere dette arbeidet.
 - o Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
- Legge en plan for bedre miljøprofil
 - IØR vil kommunisere sin miljøprofil på en bredere og bedre måte.
 - o Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
- I løpet av planperioden vil styret utrede ulike alternativer for sentralsortering.
 - Eierkommunene har i forrige planperiode avsluttet samarbeidet med Østfold Avfallssortering IKS.
 - Styret har i påvente av avklaring vedrørende representantskapssak 3/24 kulepunkt 7 ikke utredet dette på grunn av pågående arbeider med konsernstruktur, og hvordan selskapene sammen skal kunne bidra til å nå utsorteringsmålene.
- Styret utarbeider og foreslår retningslinjer for utbetaling av utbytte fra RØ
 - De vedtatte retningslinjene for utbetaling av utbytte fra RØ til morselskapet IØR er ikke gjennomført utover uttak av utbytte direkte til eierkommunene. Det pågår arbeid med avklaring av konsernstruktur som vil påvirke dette inn i ny planperiode.
 - Kommunene vil foreta en gjennomgang av selvkostregnskapet med tanke på direkte og indirekte kostnader, beregne samfaktureringsgevinst og beskrive servicelinjer.
 - Det er i forrige planperiode gjennomført en forvaltningsrevisjon hvor det påpekes flere og grove avvik i forbindelse med konsernøkonomi. Dette arbeidet er ikke avsluttet og vil pågå videre i planperioden.

Styret har vedtatt følgende visjon, verdier og hovedmål:

Visjon:

- Sammen skaper vi renovasjonsløsninger for fremtiden

Verdier:

- Profesjonell
- Serviceinnstilt
- Miljøbevisst

Hovedmål:

- IØR skal være en aktiv bidragsyter til at eierens miljø- og klimamål oppnås ved optimal utnyttelse av avfallsressurser
- IØR setter kundene i fokus ved å tilby brukervennlige tjenester
- IØR skal levere kostnadseffektive løsninger

2.1 Rammebetingelser

Utslippstillatelse

Gjeldende tillatelse er fra desember 2008 med senere revideringer. Tillatelsen regulerer mye av IØRs aktiviteter og spesielt innen deponivirksomhet. Forbud mot å deponere organisk

materiale er en del av utslippstillatelsen. Vi har sendt inn søknad om utvidede rammer og har i den forbindelse fått signaler om at hele tillatelsen skal revideres.

3. Virksomhetsområder

IØR gjennomfører hvert annet år benchmarking hvor ulike områder innen virksomheten blir analysert. Det synes naturlig at økonomi- og handlingsplanen i denne delen deles inn tilsvarende områder som benchmarkingen og hvor ulike tiltak i virksomhetsstrategien innarbeides.

I henhold til ovenstående får vi disse virksomhetsområder.

1. Oppsamling
2. Innsamling
3. Gjenvinningsstasjoner
4. Intern håndtering
5. Behandling
6. Organisasjon/kundebehandling/service

3.1 Oppsamling

3.1.1 Status

- Med oppsamling menes alt utstyr som benyttes til innsamling av både husholdningsavfall og avfall fra kommunale virksomheter. Dette omfatter avfallsbeholdere, containere og poser. Som et ledd i kostnadsreduksjon har IØR som mål at flest mulig skal benytte fellesutstyr. Dette innebærer en kontinuerlig investering i utstyr som igjen vil på sikt redusere kostnader ved tømning. Økt bruk av fellesutstyr vil på sikt også redusere utslipp fra kjøring, samt økt trafikksikkerhet.
 - Prioritering av dette arbeidet må nedjusteres i planperioden.
- Alle abonnenter er registrert med utstyr og dette er grunnlaget for den differensierte faktureringen i Indre Østfold- og Marker kommune. For Skiptvet kommune er det lagt til rette for differensiert fakturering til alle abonnenter.

3.1.2 Planer

- IØR ønsker å jobbe med arkitekter og utbyggere om å benytte nedgravd- og bunntømt utstyr, samt løsninger for avfallssug. Utbygger/huseier som må bekoste utstyret innenfor de rammer IØRs styre har vedtatt.
 - Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
- Bunntømte containere for å håndtere avfallet fra ca. 25 boenheter pr. enhet blir plassert ut som erstatning for hver abonnents avfallsbeholdere. Dette har vist seg å være en god løsning for både nye og eksisterende boligområder. Det er til tider vanskelig for IØR å finne egnede plasser for utstyret, og vi er i dialog med grunneiere og eierkommuner om dette.

- Bunntømte fellesløsninger utstyres med sensor for å kunne optimalisere tømmefrekvenser og på sikt redusere kostnader og utslipp.
- Færre enkeltbeholdere og sensorer vil medføre
 - Utslippsreduksjon
 - Kostnadsreduksjon
 - Økning av kapasitet for den enkelte abonnent
 - IØR vil i planperioden vurdere endrede tømmefrekvenser på enkelte avfallsfraksjoner for å redusere kostnader og utslipp.

3.2 Innsamling

Innsamlingskontrakten har en årlig utgift på over 37,5MNOK kroner og utgjør en vesentlig del av renovasjonsgebyret. Utgiftene har økt mer enn prisstigningene siste år, bla. grunnet økte kostnader for flere fellesløsninger og ekstra tømminger på grunn av vær- og føreforhold. Dagens innsamlingskontrakt er gjeldende ut 2026. Kostnadsreduksjonen ved utstrakt bruk av fellesløsninger og sensorteknologi vil synliggjøres i neste kontraktperiode. I planperioden bør det vurderes om innsamling skal gjøres i egenregi.

3.3 Gjenvinningsstasjoner

3.3.1 Status

Gjenvinningsstasjonen på Stegen hadde i 2023 ca. 40.000 besøkende.

Et av våre miljømål er å redusere andelen restavfall levert på gjenvinningsstasjonene, i 2023 var reduksjonen på 8,2%.

Krav i planperioden om innsamling av tekstilavfall vil gi økte kostnader av ukjent omfang, da det er usikkerhet rundt behandlingskostnader. Innsamling av tekstilavfall vil inntil videre skje som bringeordning.

Gjenvinningsstasjonen på Grensen fungerer greit i forhold til antall besøkende og er et populært tiltak for Markers befolkning. Økonomisk er driften lite lønnsom, men tiltaket bidrar til å nå utsorteringsmålene. **Gjenvinningsstasjonen på Grensen vil få redusert åpningstid, med åpen stasjon kun en onsdag pr måned.**

3.3.2 Planer

Gjenvinningsstasjonen er et viktig verktøy for å nå utsorteringsmålene. Dagens gjenvinningsstasjon er over 20 år gammel og bidrar ikke til optimal drift for å nå utsorteringskravene. Det er tidligere beskrevet alternative løsninger som vil bidra til økt utsortering, reduserte kostnader og effektive løsninger. Det jobbes med kostnadsoverslag og prosjektering som beslutningsgrunnlag for en investeringsavgjørelse.

3.4 Intern håndtering

Med dette menes all virksomhet forbundet med håndtering av avfall på Stegen Avfallsanlegg inkludert drift av infrastrukturen. Kapittelet omfatter mottak og kontroll av diverse avfallsfraksjoner og drift av bygg og anlegg inkludert deponi. Det er etablert ny tilkomstvei til

deponiområdene for å skille privat- fra næringskunder og for å øke trafikksikkerheten på Stegen. Omlastningshallen er ferdigstilles i overgang mellom forrige og gjeldende planperiode.

- **Omlasting.** Alt innsamlet husholdningsavfall blir omlastet i egnede containere før videretransport nedstrøms. For å optimalisere driften i omlastningshallen og på gjenvinningsstasjonen i planperioden vil det tas i bruk nye maskiner med mer miljøvennlig drivlinje.
- **Farlig avfall/EE-avfall.** IØR samarbeider med Fortum Waste Management AS om mottak og behandling av farlig avfall. For å ta hånd om økte mengder er det påkrevet med nytt bygg for mottak og mellomlagring av farlig avfall. Et slikt bygg kan kombineres med mottak av EE-avfall. Ved å samle disse mottakene får vi en bedre samordning av ressursene.
 - o Dette arbeidet kan ikke gjennomføres i planperioden.
 - o Samarbeid med Fortum Waste Management AS avsluttes
- **Deponidrift.** RØ leier deponiareal av IØR og deponerer og mellomlagrer både rene og lettforurensede masser på Stegen. Det tas imot og deponeres ordinært inert avfall fra både husholdning og næring. IØR skal hindre at ulovlig avfall blir deponert og har derfor endret rutine for internkontroll. RØ drifter deponi med bakgrunn i IØRs tillatelse og skal følge IØRs internkontrollsystem og regelverk for deponi.
- **Deponigass.** Deponiet utvikler mindre gass av allerede deponert avfall. Gassen benyttes til intern oppvarming av kontor/verksted. Tidligere bruk av gass til oppvarming av bakken på gjenvinningsstasjonen er avvirket på grunn av betydelig investeringsbehov for vedlikehold.
- **Overvann/sigevann.** IØR er forpliktet til å ha kontroll over sigevannsmengder som føres til Indre Østfold kommunes renseanlegg. IØR har anlagt overvannsledninger for å ta hånd om overflatevannet fra tette flater på avfallsanlegget. Problemet ved store nedbørsmengder er at overvannssystemet ikke har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere overvann og dette føres dermed over i sigevannet. I forbindelse med utbygging av Stegen vil omorganisering av overvann fra sigevann ha høy prioritert.
 - o Nytt renseanlegg vil ikke kunne prioriteres i planperioden.

3.5 Behandling

IØR sørger for at alt innsamlet avfall fra husholdninger behandles iht gjeldende regelverk. Det være seg ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service

Kapitlet omfatter organisering av selskapet og omfatter personalressurser, samt innkjøpte tjenester. Mål i virksomhetsstrategien er relatert til dette kapitlet.

3.6.1. Organisasjon

IØR jobber kontinuerlig med å bygge en organisasjon som skal tilfredsstille de minimumskravene selskapet er satt til å gjennomføre, og for å møte dagens og fremtidig varslede krav til tjenesten.

Administrasjonen er fortsatt underbemannet og overarbeidet og er meget sårbar over for oppsigelser og langtidsfravær. Høy snittalder gjør at det må planlegges for nyansettelser og kompetanseplanlegging, og det må påregnes økte lønnskostnader i forbindelse med kompetanseoverføring i planperioden. Forvaltningsrevisjonsrapporten og arbeid med omorganisering av konsernet er ekstremt tidkrevende, og konklusjonen av disse prosessene er avgjørende for hvordan organisasjonen ser ut i 2025 og fremover. Styret vil tidlig i planperioden presentere ressurs- og kompetansebehovet i selskapet for eierne som egen representantskapssak.

Kompetansebehov

IØR har pr i dag 26,7 årsverk hvorav 10,8 i administrative stillinger.

Det er i 2024 ferdigstilt arbeid med ressurs- og kompetanse kartlegging av The Assessment Company. Rapporten viser at IØR har store kompetansegap innen områdene digitalisering, renovasjon og kommunikasjon.

Tilførsel av overnevnte kompetanse vil redusere behovet for innleide og kjøpte tjenester samt redusere kostnader på sikt ved at tjenesten blir effektivisert.

- Dette arbeidet vil ikke prioriteres i planperioden.

Den digitale utviklingen innen bransjen går raskt og IØR ønsker å jobbe for å tilføre rett kompetanse og systemer for å nå de skjærpede kravene.

- Dette arbeidet vil ikke prioriteres i planperioden.

IØR har i forrige planperiode tilført kompetanse innen forvaltning og renovasjon. Dette viser seg kun å delvis dekke dagens ressursbehov.

I forrige planperiode er det innført nytt økonomisystem som tas i bruk i oppstarten av denne planperioden. Dagens systemer møter ikke behovet for samhandling med nye systemer og mangel på kompetanse og ressurser innen fagfeltet viser et stort behov for modernisering og endrede prosesser. Det er trolig at nye økonomisystemer vil kunne begrense behovet for ytterligere personell innenfor økonomi.

Etter overtakelse av utfaktureringen fra IØK ser vi behov for en administrativ stilling som skal ivareta håndtering av kommunalt næringsavfall og knytningen mellom økonomi- og renovasjonssystem. Denne stillingen vil avlaste for fremtidige oppgaver hvis Skiptvet kommune også overlater ansvaret for utfakturering til IØR.

3.6.2 Kundeavdeling

IØR har ikke kommunikasjonskompetanse utover drift av innhold på hjemmeside og dagens appløsning.

- Mangel på ressurser innen kommunikasjon medfører at IØR ikke vil kunne nå utsorteringskravene kommunene er pålagt. Det vil i tillegg stilles høye krav til innsamling av data for på sikt å kunne redusere kostnader og effektivisere tjenesten.
- Ny appløsning med mulighet for kommunikasjon med abonnenter er ennå ikke tatt i bruk p.g.a. manglende ressurser til å iverksette dette.
 - o Dette arbeidet vil ikke prioriteres i planperioden.
- Det er i forrige planperiode innført nye saksbehandlingsrutiner for å tilfredsstille krav til saksbehandling iht. forvaltningsloven. IØR har anskaffet nytt saksbehandlingssystem og gjennomført opplæring av saksbehandlere.

4. Økonomi

4.1 Økonomisk situasjon

Ved starten av inneværende planperiode er den økonomiske situasjonen til IØR svært anstrengt. Dette skyldes flere faktorer:

- Husholdning: Grunnet for lave gebyrer over tid er de negative selvkostfondene økende. Det betyr at IØR «låner ut» penger til innbyggerne. Dette synliggjøres i regnskapet som store fordringer (negative selvkostfond). Likviditeten til selskapet er tidvis svært anstrengt etter at IØR tok over fakturering fra IØK som gir store svingninger i kontantstrømmen. I budsjettåret 2025 og videre i planperioden er det knyttet store usikkerheter rundt stabilisering av gebyrøkningen og inndekning av fremførbare underskudd fra tidligere år.
- Kommunalt næringsavfall: Manglende avtaler for tjenester til som ikke leveres til markedsmessige korrekte priser gjør at inntektene på dette tjenesteområde går med negativt resultat. Tidlig i planperioden må eierne ta et valg på om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten eller om den skal ut på anbud. Om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten må IØR settes i stand til å levere en best mulig tjeneste til markedspriser.
 - o IØR vil i planperioden ikke være i stand til å levere denne tjenesten iht til krav, ønsker og behov fra eierkommunene.
- Næringsavfall: Et tjenesteområde med store underskudd. Dette påpekes blant annet i forvaltningsrevisjonsrapporten hvor det nevnes blant annet: Manglende utbetaling av utbytte i henhold til vedtak, manglende faktureringer og betalinger av tidligere års selvkostavregninger, ikke markedspriser på innkjørte avfallsmengder, manglende påslag på leverte tjenester fra IØR og uklart avtaleverk mellom selskapene.

Disse underskuddene har over tid medført at løpende drift i IØR har i noe grad vært finansiert av lånte midler og avsetninger til etterdriftsfond. I planperioden jobber IØR for at man så tidlig som mulig skal kunne lukke de avvikene som er påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten og drive i samsvar med konkurranselovgivningen.

4.2 Aktivitetsendringer

Andre driftskostnader er økt fra budsjett 2024 til budsjett 2025.

Dette kommer som følge av aktivitetsendringer innenfor noen kostnadsområder. Tabellen under viser endringer i andre driftskostnader fra 2024 til 2025. Summen av aktivitetsendringene gjenspeiler ikke den totale endringen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, men viser de største endringene som medfører en aktivitetsendring. Denne summen er noe større fordi den ikke tar hensyn til de mindre endringene som går andre vei, altså hvor 2024 var høyere enn 2025

Andre driftskostnader

Budsjett 2024	74 098 503
Budsjett 2025	80 908 003
Endring fra 2024 til 2025	6 809 500

Type aktivitetsendring	2024	2025	Endring	Kommentar
Nedstrømsbehandling	19 707 623	24 445 000	4 737 377	Økte mengder avfall til utsortering gir høyere kostnader. Økt forbruk av poser og sekker
Leie av programvare	1 523 871	3 340 351	1 816 480	Økte lisenskostnader til bl.a. saksbehandlingsprogramvare
Vedlikehold bygg, utstyr og anlegg	2 963 017	2 045 000	-918 017	Vedlikehold settes til et minimum
Konsulenter	1 537 819	2 957 739	1 419 920	Økt behov for konsulentbistand ifm. De ulike prosessene som er igangsatt
Sum aktivitetsendring			7 055 760	Dette viser de største endringene som kan gjenspeiles i endret aktivitet

4.3 Gebyrfastsettelse

Renovasjonsgebyret vedtas av kommunestyrene, etter at representantskapet har vedtatt forslag lagt fram av IØR. Kostnadene som ligger til grunn for renovasjonsgebyret omhandler blant annet transporttjenester, lønnskostnader, driftskostnader, behandlingkostnader mv.

Basert på selvkostprinsippet fordeles disse kostnadene på antall abonnenter og utgjør til sammen renovasjonsgebyret. Dette omtales som refusjonspris, og var tidligere den summen IØR fakturerte direkte til sine eierkommuner pr abonnent. Kommunestyret valgte deretter å vedta om gebyret skulle ha påslag for kommunale behandlingstjenester, økes eller reduseres ift. refusjonsprisen. I begge tilfeller var det tidligere kommunene som opparbeidet et positivt eller negativt selvkostfond. Dette fondet var det opp til kommunene å ivareta etter eget regelverk, dvs. øke neste års gebyr for å dekke inn negativt fond eller redusere neste års gebyr for å redusere et positivt fond.

Inntektene på tjenesteområdet er tilpasset kostnadsnivået og hensiktsmessig disponering av selvkostfondet. Selvkostkalkylen tar sikte på å tilbakeføre årsresultat til abonnentene i løpet av 5 år for å overholde det overordnede kravet om at et selvkostresultat på tjenesten som helhet må være disponert innen fem år.

4.4 Refusjon

Konsulentselskapet Momentum har vurdert regnskapet for 2024 som innebærer et underskudd på kr. 14 969 478,- for husholdningsavfall i vårt selvkostregnskap. Momentum anbefalte en økning i refusjonsprisen i budsjettforslaget for 2024 til 4 298,-. Det foreslås å øke den med 11,6% til kr. 4 796,- for 2025 for gradvis å kunne redusere det negative selvkostfondet frem til 2028. Dette begrunnes med at i 2025 vil det fortsatt være ca. 2,2MNOK i selvkostfondet som er eldre enn 5 år og som da fortsatt ikke vil være dekket inn. Selv om prisoppgangen i samfunnet har blitt lavere er det fortsatt høye kostnader knyttet til innsamling og ulike vare- og tjenestekjøp. I tillegg kommer høye rentekostnader på lånene til IØR.

IØR har i prognose for 2024 økt det negative selvkostfondet til ca. 14,9MNOK og i budsjettet for 2025 er refusjonspris satt til kr. 4 796,- (inkl. Mva.) som er en økning på 11,6% fra 2024.

Snittprisen for renovasjonsgebyret i våre eierkommuner var i 2024 kr 4 298,- (inkl. Mva) noe som er 12% lavere enn landsgjennomsnittet på kr. 4 818,- (inkl.mva). Dette utgjør en differanse på 520,- (inkl. Mva) i positiv favør for våre abonnenter.

Utvikling i gebyr sett mot landsgjennomsnitt (inkl. Mva)

2022	% økning	2023	% økning	2024	
4136	7,66	4453	8,20	4818	Landsbasis
3333	18,96	3965	8,40	4298	IØR
-803		-488		-520	Differanse

4.5 Fakturering

Vi fakturerer i dag kundene både i Indre Østfold og Marker direkte. Det ligger i sakens natur at IØR på sikt overtar faktureringen for Skiptvet, da dette vil gi likt tilbud og like kostnader til alle abonnenter hos IØR.

Utvikling Selvkostfond pr eierkommune

	2023	2024	2025
Indre Østfold	-12 212 725	-12 600 987	-6 463 828
Marker	-967 704	-1 212 354	-652 382
Skiptvet	-1 068 801	-1 156 137	-574 670
Totalt	-14 249 230	-14 969 478	-7 690 880

Selvkostfond (Tall fra Momentum)				
	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-7 690 880	-3 414 037	-951 246
-/+ bruk av/avsetning til selvkostfond	7 705 481	4 484 972	2 545 656	798 020
+/- Kalkulert renteinntekt / rentekostnad selvkostfond	-426 883	-208 129	-82 865	-21 592
Selvkostfond 31.12	-7 690 880	-3 414 037	-951 246	-174 818

4.6 Fritidsboligrenovasjon

Innsamling av avfall fra ca. 2.300 fritidsboliger er priset til 75% av ordinær renovasjonsavgift. Vi ser nå en helt annen bruk av fritidsboliger, spesielt i fra 2020. Tidligere ble avfallet innsamlet i sommersesongen (vår, sommer og høst), nå er det etter behov også for resten av året.

Overtakelsen fra IØK har medført ytterligere kostnader med innsamling av grovavfall fra fritidsboliger i IØK som må dekkes inn i sammenheng med gebyret til fritidsboliger. Det jobbes med å legge til rette for forbedrede fellesløsninger og reduserte innhentingskostnader for fritidsboliger.

5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov

Dette kapittelet omfatter langtidsinvesteringer i og utover planperioden.

5.1 Gjenstående investeringsrammer

I selskapsavtalen er det bevilget en låneramme på 100MNOK. For å tilfredsstillе dagens og fremtidige krav antar IØR at lånerammen må økes i planperioden.

IØR har pr 01.09.2024 et restlån på kr. 51.937.500,- . Investeringer fra 2020 og frem til i dag er finansiert av vedtatt låneopptak (Representantskapssak 6/20). IØR tok i 2024 opp lån innenfor gitt vedtak for å ferdigstille ny omlastningshall.

Som nevnt i punkt 4.1 er kostnadene for å tilfredsstillе blant annet miljøtiltak midler som skulle tilkommet IØR i form av utbytte fra datterselskap, riktig markedsmessig prising av innkjørte avfallsmengder, pålagte deponiavgifter og innbetaling av avregninger fra selvkostmodellen. Disse kostnadene er dekket av opplånte midler tiltenkt vedtatte investeringer.

Som eksempel har IØR i perioden 2019-2020 benyttet de avsatte midlene til pålagte forpliktelser for etterdrift av deponiet på 19 MNOK til miljøtiltak og drift.

Dette innebærer at i tillegg til låneopptak for ny omlastningshall må det tas opp ytterligere lån for å finansiere ny gjenvinningsstasjon. Det er i tidligere planperiode vedtatt en investering knyttet til oppgradering av eksisterende gjenvinningsstasjon på 15MNOK. Dette vil påvirke

den helhetlige strategien for Stegen avfallsanlegg utarbeidet av IØR og Retura Østfold AS negativt.

Eierkommunene har hatt som hovedstrategi at renovasjonsavgiften skal være under landsgjennomsnitt og vi skal ligge i toppskiktet mht. til kundetilfredshet. Benchmarking utført i 2024 med tall fra 2023 viser at denne strategien ikke er mulig å oppnå.

Administrasjonsbygg

For at eierkommunene skal kunne utnytte IØR til å nå miljøkravene, optimalisere drift, og inneha den kompetansen et renovasjonsselskap minimum bør inneha er det et absolutt behov for å kunne investere i nytt administrasjonsbygg.

Dagens bygningsmasse har ikke tilstrekkelige kontorplasser til dagens ansatte eller det fremtidige personellbehovet. Administrasjonsbygget oppfyller heller ikke lovkravene til arbeidsmiljø eller universell utforming. IØR er pr definisjon en offentlig virksomhet og kan pr i dag ikke verken ansette eller ta imot kunder med bevegelsesutfordringer.

Utover dette tilfredsstillers dagens bygningsmasse ikke kravene til garderobe og sanitærforhold for konsernet. Det er i 2024 gjennomført bygg- og branntekniske tilstandsanalyser som konkluderer med et betydelig oppgraderingsbehov for å tilfredsstillere minimumskravene.

Nytt administrasjonsbygg kan bygges for å ivareta RØ sitt behov for kontorlokaler, og kommunenes ansvar for ombruk og gjenbruk i form av en gjenbruksbutikk.

Det ansees som første prioritet å vedta investering til nytt administrasjonsbygg sammen med ny gjenvinningsstasjon.

Ny gjenvinningsstasjon

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bidra til økt utsortering og til å nå målene eierkommunene er pålagt. En mer oversiktlig og gjennomtenkt gjenvinningsstasjon vil forenkle levering av avfall, forbedre utsorteringen og kunne bidra til reduserte driftskostnader. I tillegg til forbedret mottakskontroll og økt trafiksikkerhet.

Videre vil en ny gjenvinningsstasjon endre prosessene for etterbehandling og omlastning av avfallet. Ved å detaljplanlegge omlastning av avfallet vil IØR kunne redusere driftskostnader til maskiner og personell. Ved å gå over fra omlastning med hjullaster til nye større containere tilpasset lastebil med krok vil kostnadene til drift og personell reduseres kraftig. Endringer i maskinparken vil redusere CO2 utslipp drastisk.

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bygges sammen med nytt administrasjonsbygg og med dette redusere både tid og kostnader i prosjekterings- og byggeperioden. Det er utarbeidet tegninger og grove kostnadsoverslag for disse prosjektene.

Ny gjenvinningsstasjon bør bygges samtidig med administrasjonsbygg og anses som første prioritet.

Investeringsbudsjett					
	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Nytt administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000*
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden. Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes.

5.2 Digital utvikling

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nytt økonomisystem iverksatt for å effektivisere, automatisere, oppfylle lovkrav og styrke IØRs oversikt og styring av selskapet økonomi.

5.2.1 Renovasjon

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nye renovasjonssystemer iverksatt for å ivareta:

- Avvikshåndtering
- Feltverktøy for registrering og kartlegging av utstyr og leveranser hos abonnentene, for korrekt gebyrsetting og planlegging av tjenesten.
- System for å tilrettelegge for utvidet differensiering av gebyr.

5.3 Finansiering

5.3.1 Gebyrøkning

Investerings- og ressursbehovene kan dekkes inn ved gebyrøkning.

IØR anbefaler en ekstern gjennomgang og detaljanalyse av investeringsbehovene for å identifisere usikkerhet og risiko.

5.3.2 Endret betalingsløsning for gjenvinningsstasjoner

Endring i betalingsløsninger for besøkende på gjenvinningsstasjonen etter modell fra andre IKS vil kunne øke inntektene. Ved å ta betalt pr besøk differensiert pr kjøretøytype vil utregninger basert på modell fra FolloRen øke inntektene med mellom 50-75%. Dagens betalingsløsning på Stegen er pr. kilo levert prissatt avfall. Det tas imot avfallstyper som skal være gratis å levere, men hvor etterbehandlingen pr i dag dekkes av renovasjonsgebyret. Ved å innføre ny løsning vil behandlingstkostnaden bli dekket av inngangsprisen. Dette samsvarer med praksisen om at forurenser betaler og vil oppleves mer rettferdig.

Dagens inntekter fra gjenvinningsstasjonen beløper seg på ca. 3,4 MNOK med ca. 40000 besøkende. Endring som beskrevet, basert på fordelingsnøkler fra FolloRen og 40000 besøkende, vil gi en økning i inntektene på ca. 2,2 MNOK med en gjennomsnittspris på kr 130-, pr besøkende

Det bør vedtas en ny prismodell for brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene i planperioden.

5.4 Lån

5.4.1 Utbetalingsbudsjett

Investeringene kommer på forskjellige tidspunkt i perioden og det vil være mest hensiktsmessig å få utbetalt lånene etter hvert som prosjektene drives fremover. Dette for å ikke betale renter av en betydelig opplånt kapital og for å unngå at opplånte midler går til andre løpende driftskostnader.

5.4.2 Minimumsavdrag

Iht. Forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. skal IØR fra 2025 beregne og betale et minimumsavdrag på lånegjelden. Dette gjøres med bakgrunn i veilederen til forskriften og skal gjøres årlig. Hensikten med forskriften er å følge det finansielle ansvarsprinsipp, de som bærer nytte av investeringen må også bære utgiftene. Fordi IØR følger regnskapsloven, vil ikke dette få noen konsekvenser i resultatregnskapet eller budsjettet. Dette fordi IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot får dette stor påvirkning på likviditeten fordi det er et ekstra avdrag som skal betales.

5.4.3 Oversikt over samlet gjeldsbyrde i planperioden og utgifter til renter og avdrag

For å kunne gjennomføre de store investeringene må det foretas låneopptak. Hvis låneopptakene fordeles utover byggeperioden vil vi få denne lånesituasjonen i planperioden. Den øverste tabellen viser dagens situasjon, den nederste viser dagens lånesituasjon sammen med opplåning til nye investeringer med dagens lånebetingelser. I tillegg vil det komme beregning og betaling av minimumsavdrag årlig.

Lånekostnader i perioden				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	49 012 500	46 687 500	44 362 500
Sum avdrag	2 325 000	2 325 000	2 325 000	2 325 000
UB lånesaldo	49 012 500	46 687 500	44 362 500	42 037 500
Renter	1 681 269	1 595 965	1 508 965	1 423 718

Opplåning til investeringer				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	62 472 500	63 583 500	64 652 000
Ny opplåning	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000
Sum avdrag	2 550 000	3 130 000	3 705 000	4 180 000
UB lånesaldo	56 987 500	79 987 500	102 987 500	121 987 500

Renter	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
--------	-----------	-----------	-----------	-----------

6. Økonomisk oversikt i planperioden

Tabellen under viser en samlet oversikt over regnskapet ved utgangen av juni 2024, budsjett for 2024/2025 og en økonomisk plan for perioden 2026-2028. Denne tabellen er en samlet oppstilling over innholdet i denne planen.

Budsjett 2024 er i henhold til vedtatt budsjett.

Når det gjelder Økonomi- og handlingsplan 2026 til 2028 er dette prognoser for planperioden. Dette henter tall fra selvkostmodellen, men slått sammen til å vise hele driften for IØR. Dette gjelder da husholdning, næring (består av RØ og annen næring) og offentlige bygg. For å vise et så korrekt bilde som mulig basert på hvilke investeringer IØR ser som nødvendige i perioden er inntektssiden og kostnadssiden tilpasset behovet for investeringer og finansieringen av dette.

Salgsinntektene baserer seg på en generell prisøkning i tillegg til at avdrag på nye låneopptak må betales for å kunne investere. Noen inntektsområder har økt i budsjettet for 2025 for å sørge for korrekt markedsmessig prising på næringsavfall som leveres inn på området. Andre driftsinntekter inneholder også avregninger som gjelder RØ og korrigeringer av disse.

Finanskostnadene er her rentekostnader på lån som IØR trenger å ta opp for å finansiere investeringene. Disse rentekostnadene er en sammenslåing av eksisterende lån og nye lån.

Anbefalt gebyr er basert på beregninger av fremtidige investeringer i selvkostmodellen og hvor mye avdrag på nye lån vil utgjøre. Dette vil gi en forholdsvis stor økning første året i perioden, men relativt små i de påfølgende årene. Denne gebyrfastsettingen vil også bidra til å redusere det negative selvkostfondet. Dette vil bli gjort over flere år, men den forholdsvis store økningen for 2025 er nødvendig for å dekke inn så mye som mulig av underskuddet som vil være over 5 år i 2025. De påfølgende årene i planperioden vil økningen være minimal, samtidig som det fremførte underskuddet blir redusert.

Basert på dette oppsettet vil IØR kunne levere resultater som viser en sunn drift innen tjenesteområdet husholdning. Det er knyttet stor usikkerhet innen tjenesteområdet næring da det er ulik oppfatning av utbetaling av utbytte og innbetaling av avregninger etter selvkostmodellen. Dette påvirker handlingsrommet i forhold til miljøtiltak, sikre innskudd til etterdriftsfondet og avslutningskostnader for deponi mv.

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk. Plan 2026	Øk. Plan 2027	Øk. Plan 2028
DRIFTSINTEKTER						
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-110 788 408	-110 788 408	-110 788 408	-110 788 408
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-118 219 607	-118 219 607	-118 219 607	-118 219 607
DRIFTSKOSTNADER						
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	21 199 173	21 199 173	21 199 173	21 199 173
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	80 908 003	80 908 003	80 908 003	80 908 003
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	109 507 176	109 507 176	109 507 176	109 507 176
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-8 712 431	-8 712 431	-8 712 431	-8 712 431
FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER						
Finansinntekt	0	-135 144	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-5 513 368	-4 383 012	-3 250 516	-2 325 674
Skattekostnad på ordinært resultat						
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-5 513 368	-4 383 012	-3 250 516	-2 325 674
Anbefalt gebyrsats		4 298	4 796	4 815	4 897	4 975
Endring foregående år i %		8,4%	11,6 %	0,4%	1,7%	1,6%

Indre Østfold Renovasjon IKS

	Regnskap 2024 pr 30.06	Budsjett 2024 pr 30.06	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
DRIFTSINNTEKTER							
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-105 750 072	-116 031 818	-116 031 818	-116 031 818	-116 031 818
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-3 269 206	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-109 019 278	-123 463 017	-123 463 017	-123 463 017	-123 463 017
DRIFTSKOSTNADER							
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	24 880 570	22 536 855	22 536 855	22 536 855	22 536 855
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 618 346	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	74 098 503	85 346 565	85 346 565	85 346 565	85 346 565
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	106 597 419	115 283 420	115 283 420	115 283 420	115 283 420
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-2 421 859	-8 179 597	-8 179 597	-8 179 597	-8 179 597
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER							
Finansinntekt	0	-135 144	-270 289	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	1 708 618	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	1 438 329	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-983 530	-4 980 534	-3 850 178	-2 717 682	-1 792 840
Skattekostnad på ordinært resultat	0	0	0	0	0	0	0
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-983 530	-4 980 534	-3 850 178	-2 717 682	-1 792 840
Gebyrsats husholdning inkl. mva			4 298	5 041	5 066	5 157	5 245
Endring fra forrige år i %			8,4 %	17,3 %	0,5 %	1,8 %	1,7 %
Gebyrsats husholdning eks. mva			3 438	4 033	4 053	4 126	4 196

Note:

Driftsbudsjettet er satt opp med bakgrunn i tallene som er utarbeidet i selvkostkalkylene. Budsjettet for 2025 viser de totale inntektene og kostnadene for IØR for alle tjenesteområdene. Med bakgrunn i regnskapstall pr 30.06 og prognoser for hele 2024 har vi kommet frem til et refusjonsgebyr for husholdning som ligger noe over tidligere anslag for budsjettåret. Gebyrsatsen for 2025, basert på budsjettallene, blir kr. 4 878,- inkl. mva som er en økning på 13,5% fra 2024. I budsjettet er det tatt høyde for investeringer som er spesifisert i økonomi- og handlingsplanen og opsjoner i kontrakten med renovatør.

Gitt refusjonsprisen for 2025 vil IØR kunne gjøre nødvendige investeringer samtidig som det fremførbare underskuddet i selvkostfondet blir redusert.

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 første ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsutgifter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Bruk av lån	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sum investeringsinntekter	0	15,000,000	8,200,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000

Bevilgningsoversikt investering etter §5-5 andre ledd

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bygninger						
Ny omlastningshall	0	15,000,000	0	0	0	0
Nytt administrasjonsbygg			2,000,000	18,700,000	18,700,000	16,700,000
Ny gjenvinningsstasjon			2,000,000	4,300,000	4,300,000	2,300,000
Sum bygninger	0	15,000,000	4,000,000	23,000,000	23,000,000	19,000,000
Sikring						
Port og gjerde	0	0	3,000,000	0	0	0
Sum sikring	0	0	3,000,000	0	0	0
Renovasjonssystemer						
Renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0
Sum renovasjonssystemer	0	0	1,200,000	0	0	0



Økonomi- og handlingsplan 2025-2028

INDRE ØSTFOLD RENOVASJON IKS

0

1. Innledning	2
1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten	2
1.2 Selskapsavtale	3
2. Strategi	3
2.1 Rammebetingelser	4
3. Virksomhetsområder	4
3.1 Oppsamling	5
3.2 Innsamling	6
3.3 Gjenvinningsstasjoner	6
3.4 Intern håndtering	6
3.5 Behandling	7
3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service	7
4. Økonomi	8
4.1 Økonomisk situasjon	8
4.2 Aktivitetsendringer	9
4.3 Gebyrfastsettelse	10
4.4 Refusjon	10
4.5 Fakturering	11
4.6 Fritidsboligrenovasjon	11
5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov	11
5.1 Gjenstående investeringsrammer	12
5.2 Digital utvikling	14
5.3 Finansiering	14
5.4 Lån	15
6. Økonomisk oversikt i planperioden	16

1. Innledning

Økonomi- og handlingsplan for Indre Østfold Renovasjon IKS (IØR) er utarbeidet iht. IKS lovens § 20 og skal danne grunnlaget for selskapets budsjett- og øvrige planarbeid. Økonomiplanen skal omfatte de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver, herunder investeringsplaner og finansieringen av disse i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over selskapets samlede gjeldsbyrde og utgifter til renter og avdrag i planperioden. Økonomi- og handlingsplanen skal årlig vedtas av representantskapet i ordinært representantskapsmøte på høsten før planperioden.

Økonomi- og handlingsplanen er utarbeidet på grunnlag av IØRs vedtatte årsbudsjett for 2024, regnskap for 2023, den generelle samfunnsutviklingen, gjeldende eierstrategi for IØR 2021-2024 og IØRs strategiplan 2023-2035. Økonomi- og handlingsplanen inneholder videreførte investeringsplaner fra tidligere vedtatte økonomi- og handlingsplaner, nye rammebetingelser som endring i lovverk, pålegg fra myndigheter og vedtak i styrende organer.

Økonomi- og handlingsplanen vil synliggjøre behovet for fremtidige kompetanse- og investeringsbehov som er nødvendige for å tilfredsstille nåværende og kommende krav og pålegg, eller som er nødvendige for å redusere kostnader på lang sikt.

1.1 Rammebetingelser og mål for virksomheten

Rammebetingelsene som regulerer IØR sin virksomhet, er omfattende og mange. Grunnleggende lover som regulerer ansatte, arbeidsmiljø, HMS og økonomi skal tilfredsstilles i tillegg til de mer fagorienterte lover. Krav som omfatter kjernevirksomhetene, er med bakgrunn i samfunnets miljøfokus i stadig endring og påvirker IØR sin drift og økonomi. Nye miljøkrav, krav til utsortering og- behandling av avfall, utslippskrav og miljøovervåking er til tider uoversiktlig og ressurskrevende å følge opp.

Endringer i forurensningsloven og avfallsforskriften, og varslede endringer i samme regelverk, krever mer av IØR som faginstans for å tilfredsstille.

Ny renovasjonsforskrift, og ny veileder til denne, stiller skjerpede krav til etterlevelse av kravene både overfor abonnentene og for IØR. Manglende etterlevelse av krav til saksbehandling og manglende saksbehandlingsrutiner er under kontinuerlig forbedring. Det er tilført kompetanse innen arkiv og kundebehandling og dette har avhjulpet arbeidet. IØR, i samarbeid med Indre Østfold kommune, vil innføre nytt saksbehandlingssystem og opplæring av saksbehandlere for ytterligere kunne møte en økt saksmengde. IØR vil i planperioden styrke kompetansen innen saksbehandling for å redusere antall mulige klagesaker ytterligere. Nytt saksbehandlingssystem vil bidra til bedre oppfølging av kundeforhold og intern kontroll slik at forvaltningsoppgavene blir ivaretatt.

Kvalitetskrav for viderebehandling av avfall er vesentlig for IØR å tilfredsstille, da de økonomiske konsekvenser ved avkorting og økte CO2 avgifter vil påvirke økonomien negativt. Etter at budsjettet for 2024 ble vedtatt ble bransjen overrasket av en kraftig økning



av forbrenningsavgiften for 2024, dette har påvirket kostnadene negativt. Slike ikke varslede avgjørelser må forventes å påvirke oss i planperioden.

Tillatelsen fra Statsforvalteren er grunnlaget for IØR, og datterselskapet Retura Østfold AS (RØ), sin drift. Statsforvalteren har varslet generelt at slike tillatelser skal gjennomgås og at de vil stille sterkere og mer spesifikke krav enn dagens tillatelse fra 2008. Det ble varslet en ny tillatelse i 2024, dette er ikke gjennomført. Det må forventes en gjennomgang av tillatelsen i 2025. Det er nevnt tidligere fra Statsforvalterne at krav til eget renseanlegg vil komme. Dette vil påvirke kostnadsbildet i planperioden.

IØR sitt ansvar for næringsavfall skal videreføres ved at datterselskapet RØ sin drift og utvikling tilrettelegges innenfor gjeldende lovverk og etter rapport fra forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført i 2023.

1.2 Selskapsavtale

I henhold til ny selskapsavtale, gjeldende fra 01.01.2021, §1.4 er IØRs formål:

- Selskapet skal utføre offentlige tjenester for sine eiere herunder innsamling og behandling av husholdningsavfall hjemlet i Forurensingsloven §§ 29, 30 og 31, samt innsamling og behandling av avfall fra kommunale virksomheter.
- Enerett tildelt selskapet kan med representantskapets godkjenning delegeres videre innenfor rammen av kommunens tildelingsvedtak. Videre delegering kan skje til selskap som selskapet selv er medeier i.
- Selskapet kan eie/være medeier i andre selskap, under forutsetning av at dette er godkjent av representantskapet.
- Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere innenfor konkurranseregelverkets praksis om utvidet egenregi. All forretningsmessig virksomhet av vesentlig betydning bør skilles ut og utføres i egne selskaper.

2. Strategi

Eierstrategi

Eiernes forventninger til selskapet og hva selskapet kan forvente skal gjenspeiles i gjeldende eierstrategi datert 04. november 2021. Økonomi- og handlingsplanen forholder seg denne til ny strategi er utarbeidet.

Vedtatt hovedpunkter i gjeldende eierstrategi og status på disse:

- Prioritere informasjons- og motivasjonsarbeid overfor brukerne om avfallsgenerering generelt og spesielt avfallsmengden
- Legge en plan for bedre miljøprofil
- I løpet av planperioden vil styret utrede ulike alternativer for sentralsortering.
 - Eierkommunene har i forrige planperiode avsluttet samarbeidet med Østfold Avfallssortering IKS.
 - Styret har i påvente av avklaring vedrørende representantskapssak 3/24 kulepunkt 7 ikke utredet dette på grunn av pågående arbeider med

konsernstruktur, og hvordan selskapene sammen skal kunne bidra til å nå utsorteringsmålene.

- Styret utarbeider og foreslår retningslinjer for utbetaling av utbytte fra RØ
- De vedtatte retningslinjene for utbetaling av utbytte fra RØ til morselskapet IØR er ikke gjennomført utover uttak av utbytte direkte til eierkommunene. Det pågår arbeid med avklaring av konsernstruktur som vil påvirke dette inn i ny planperiode.
- Kommunene vil foreta en gjennomgang av selvkostregnskapet med tanke på direkte og indirekte kostnader, beregne samfaktureringsgevinst og beskrive servicelinjer.
- Det er i forrige planperiode gjennomført en forvaltningsrevisjon hvor det påpekes flere og grove avvik i forbindelse med konsernøkonomi. Dette arbeidet er ikke avsluttet og vil pågå videre i planperioden.

Styret har vedtatt følgende visjon, verdier og hovedmål:

Visjon:

- Sammen skaper vi renovasjonsløsninger for framtiden

Verdier:

- Profesjonell
- Serviceinnstilt
- Miljøbevisst

Hovedmål:

- IØR skal være en aktiv bidragsyter til at eierens miljø- og klimamål oppnås ved optimal utnyttelse av avfallsressurser
- IØR setter kundene i fokus ved å tilby brukervennlige tjenester
- IØR skal levere kostnadseffektive løsninger

2.1 Rammebetingelser

Utslippstillatelse

Gjeldende tillatelse er fra desember 2008 med senere revideringer. Tillatelsen regulerer mye av IØRs aktiviteter og spesielt innen deponivirksomhet. Forbud mot å deponere organisk materiale er en del av utslippstillatelsen. Vi har sendt inn søknad om utvidede rammer og har i den forbindelse fått signaler om at hele tillatelsen skal revideres.

3. Virksomhetsområder

IØR gjennomfører hvert annet år benchmarking hvor ulike områder innen virksomheten blir analysert. Det synes naturlig at økonomi- og handlingsplanen i denne delen deles inn

tilsvarende områder som benchmarkingen og hvor ulike tiltak i virksomhetsstrategien innarbeides.

I henhold til ovenstående får vi disse virksomhetsområder.

1. Oppsamling
2. Innsamling
3. Gjenvinningsstasjoner
4. Intern håndtering
5. Behandling
6. Organisasjon/kundebehandling/service

3.1 Oppsamling

3.1.1 Status

- Med oppsamling menes alt utstyr som benyttes til innsamling av både husholdningsavfall og avfall fra kommunale virksomheter. Dette omfatter avfallsbeholdere, containere og poser. Som et ledd i kostnadsreduksjon har IØR som mål at flest mulig skal benytte fellesutstyr. Dette innebærer en kontinuerlig investering i utstyr som igjen vil på sikt redusere kostnader ved tømming. Økt bruk av fellesutstyr vil på sikt også redusere utslipp fra kjøring, samt økt trafiksikkerhet.
- Alle abonnenter er registrert med utstyr og dette er grunnlaget for den differensierte faktureringen i Indre Østfold- og Marker kommune. For Skiptvet kommune er det lagt til rette for differensiert fakturering til alle abonnenter.

3.1.2 Planer

- IØR jobber med arkitekter og utbyggere om å benytte nedgravd- og bunnthømt utstyr, samt løsninger for avfallssug. Utbygger/huseier som må bekoste utstyret innenfor de rammer IØRs styre har vedtatt.
- Bunnthømte containere for å håndtere avfallet fra ca. 25 boenheter pr. enhet blir plassert ut som erstatning for hver abonnents avfallsbeholdere. Dette har vist seg å være en god løsning for både nye og eksisterende boligområder. Det er til tider vanskelig for IØR å finne egnede plasser for utstyret, og vi er i dialog med grunneiere og eierkommuner om dette.
- Bunnthømte fellesløsninger utstyres med sensor for å kunne optimalisere tømme frekvenser og på sikt redusere kostnader og utslipp.
- Færre enkeltbeholdere og sensorer vil medføre
 - Utslipsreduksjon
 - Kostnadsreduksjon
 - Økning av kapasitet for den enkelte abonnent
 - IØR vil i planperioden vurdere endrede tømme frekvenser på enkelte avfallsfraksjoner for å redusere kostnader og utslipp.

3.2 Innsamling

Innsamlingskontrakten har en årlig utgift på over 37,5MNOK kroner og utgjør en vesentlig del av renovasjonsgebyret. Utgiftene har økt mer enn prisstigningene siste år, bla. grunnet økte kostnader for flere fellesløsninger og ekstra tømminger på grunn av vær- og føreforhold. Dagens innsamlingskontrakt er gjeldende ut 2026. Kostnadsreduksjonen ved utstrakt bruk av fellesløsninger og sensorteknologi vil synliggjøres i neste kontraktsperiode. I planperioden bør det vurderes om innsamling skal gjøres i egenregi.

3.3 Gjenvinningsstasjoner

3.3.1 Status

Gjenvinningsstasjonen på Stegen hadde i 2023 ca. 40.000 besøkende.

Et av våre miljømål er å redusere andelen restavfall levert på gjenvinningsstasjonene, i 2023 var reduksjonen på 8,2%.

Krav i planperioden om innsamling av tekstilavfall vil gi økte kostnader av ukjent omfang, da det er usikkerhet rundt behandlingkostnader. Innsamling av tekstilavfall vil inntil videre skje som bringeordning.

Gjenvinningsstasjonen på Grensen fungerer greit i forhold til antall besøkende og er et populært tiltak for Markers befolkning. Økonomisk er driften lite lønnsom, men tiltaket bidrar til å nå utsorteringsmålene.

Gjenvinningsstasjonene samler inn ca 1/3 av avfallsmengden som IØR behandler.

3.3.2 Planer

Gjenvinningsstasjonen er et viktig verktøy for å nå utsorteringsmålene. Dagens gjenvinningsstasjon er over 20 år gammel og bidrar ikke til optimal drift for å nå utsorteringskravene.

3.4 Intern håndtering

Med dette menes all virksomhet forbundet med håndtering av avfall på Stegen Avfallsanlegg inkludert drift av infrastrukturen. Kapittelet omfatter mottak og kontroll av diverse avfallsfraksjoner og drift av bygg og anlegg inkludert deponi. Det er etablert ny tilkomstvei til deponiområdene for å skille privat- fra næringskunder og for å øke trafiksikkerheten på Stegen. Omlastningshallen ferdigstilles i overgang mellom forrige og gjeldende planperiode.

- **Omlasting.** Alt innsamlet husholdningsavfall blir omlastet i egnede containere før videretransport nedstrøms. For å optimalisere driften i omlastingshallen og på gjenvinningsstasjonen i planperioden vil det tas i bruk nye maskiner med mer miljøvennlig drivlinje.
- **Farlig avfall/EE-avfall.** IØR samarbeider med Fortum Waste Management AS om mottak og behandling av farlig avfall.
- **Deponidrift.** RØ leier deponiareal av IØR og deponerer og mellomlagrer både rene og lett forurensede masser på Stegen. Det tas imot og deponeres ordinært inert

6



avfall fra både husholdning og næring. IØR skal hindre at ulovlig avfall blir deponert og har derfor endret rutine for internkontroll. RØ drifter deponi med bakgrunn i IØRs tillatelse og skal følge IØRs internkontrollsystem og regelverk for deponi.

- **Deponigass.** Deponiet utvikler mindre gass av allerede deponert avfall. Gassen benyttes til intern oppvarming av kontor/verksted. Tidligere bruk av gass til oppvarming av bakken på gjenvinningsstasjonen er avvirket på grunn av betydelig investeringsbehov for vedlikehold.
- **Overvann/sigevann.** IØR er forpliktet til å ha kontroll over sigevannsmengder som føres til Indre Østfold kommunes renseanlegg. IØR har anlagt overvannsledninger for å ta hånd om overflatevannet fra tette flater på avfallsanlegget. Problemet ved store nedbørmengder er at overvannssystemet ikke har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere overvann og dette føres dermed over i sigevannet. I forbindelse med utbygging av Stegen vil omdirigering av overvann fra sigevann ha høy prioritert.

3.5 Behandling

IØR sørger for at alt innsamlet avfall fra husholdninger behandles iht gjeldende regelverk. Det være seg ombruk, materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering.

3.6 Organisasjon/Kundebehandling/Service

Kapittelet omfatter organisering av selskapet og omfatter personalressurser, samt innkjøpte tjenester. Mål i virksomhetsstrategien er relatert til dette kapittelet.

3.6.1. Organisasjon

IØR jobber kontinuerlig med å bygge en organisasjon som skal tilfredsstillende de minimumskravene selskapet er satt til å gjennomføre, og for å møte dagens og fremtidig varslede krav til tjenesten.

Administrasjonen er fortsatt underbemannet og overarbeidet og er meget sårbar over for oppsigelser og langtidsfravær. Høy snittalder gjør at det må planlegges for nyansettelser og kompetanseplanlegging, og det må påregnes økte lønnskostnader i forbindelse med kompetanseoverføring i planperioden. Forvaltningsrevisjonsrapporten og arbeid med omorganisering av konsernet er ekstremt tidkrevende, og konklusjonen av disse prosessene er avgjørende for hvordan organisasjonen ser ut i 2025 og fremover. Styret vil tidlig i planperioden presentere ressurs- og kompetansebehovet i selskapet for eierne som egen representantskapsak.

Kompetansebehov

IØR har pr i dag 26,7 årsverk hvorav 10,8 i administrative stillinger.



Det er i 2024 ferdigstilt arbeid med ressurs - og kompetanse kartlegging av The Assessment Company. Rapporten viser at IØR har store kompetansegap innen områdene digitalisering, renovasjon og kommunikasjon.

Tilførsel av overnevnte kompetanse vil redusere behovet for innleide- og kjøpte tjenester samt reduserte kostnader på sikt ved at tjenesten blir effektivisert.

IØR har i forrige planperiode tilført kompetanse innen forvaltning og renovasjon. Dette viser seg kun å delvis dekke dagens ressursbehov.

I forrige planperiode er det innført nytt økonomisystem som tas i bruk i oppstarten av denne planperioden. Dagens systemer møter ikke behovet for samhandling med nye systemer og mangel på kompetanse og ressurser innen fagfeltet viser et stort behov for modernisering og endrede prosesser. Det er trolig at nye økonomisystemer vil kunne begrense behovet for ytterligere personell innenfor økonomi.

3.6.2 Kundeavdeling

IØR har ikke kommunikasjonskompetanse utover drift av innhold på hjemmeside og dagens appløsning.

- Mangel på ressurser innen kommunikasjon medfører at IØR ikke vil kunne nå utsorteringskravene kommunene er pålagt. Det vil i tillegg stilles høye krav til innsamling av data for på sikt å kunne redusere kostnader og effektivisere tjenesten.
- Ny appløsning med mulighet for kommunikasjon med abonnenter er ennå ikke tatt i bruk p.g.a. manglende ressurser til å iverksette dette.
- Det er i forrige planperiode innført nye saksbehandlingsrutiner for å tilfredsstille krav til saksbehandling iht. forvaltningsloven. IØR har anskaffet nytt saksbehandlingssystem og gjennomført opplæring av saksbehandlere.

4. Økonomi

4.1 Økonomisk situasjon

Ved starten av inneværende planperiode er den økonomiske situasjonen til IØR svært anstrengt. Dette skyldes flere faktorer:

- Husholdning: Grunnet for lave gebyrer over tid er de negative selvkostfondene økende. Det betyr at IØR «låner ut» penger til innbyggerne. Dette synliggjøres i regnskapet som store fordringer (negative selvkostfond). Likviditeten til selskapet er tidvis svært anstrengt etter at IØR tok over fakturering fra IØK som gir store svingninger i kontantstrømmen. I budsjettåret 2025 og videre i planperioden er det knyttet store usikkerheter rundt stabilisering av gebyrøkningen og inndekning av fremførbare underskudd fra tidligere år.
- Kommunalt næringsavfall: Manglende avtaler for tjenester til som ikke leveres til markedsmessige korrekte priser gjør at inntektene på dette tjenesteområde går med negativt resultat. Tidlig i planperioden må eierne ta et valg på om IØR skal fortsette å levere denne tjenesten eller om den skal ut på anbud. Om IØR skal fortsette å levere

8

denne tjenesten må IØR settes i stand til å levere en best mulig tjeneste til markedspriser.

- Næringsavfall: Et tjenesteområde med store underskudd. Dette påpekes blant annet i forvaltningsrevisjonsrapporten hvor det nevnes blant annet: Manglende utbetaling av utbytte i henhold til vedtak, manglende faktureringer og betalinger av tidligere års selvkostavregninger, ikke markedspriser på innkjørte avfallsmengder, manglende påslag på leverte tjenester fra IØR og uklart avtaleverk mellom selskapene.

Disse underskuddene har over tid medført at løpende drift i IØR har i noe grad vært finansiert av lånte midler og avsetninger til etterdriftsfond. I planperioden jobber IØR for at man så tidlig som mulig skal kunne lukke de avvikene som er påpekt i forvaltningsrevisjonsrapporten og drive i samsvar med konkurranselovgivningen.

4.2 Aktivitetsendringer

Andre driftskostnader er økt fra budsjett 2024 til budsjett 2025.

Dette kommer som følge av aktivitetsendringer innenfor noen kostnadsområder.

Tabellen under viser endringer i andre driftskostnader fra 2024 til 2025.

Summen av aktivitetsendringene gjenspeiler ikke den totale endringen i andre driftskostnader fra 2024 til 2025, men viser de største endringene som medfører en aktivitetsendring. Denne summen er noe større fordi den ikke tar hensyn til de mindre endringene som går andre vei, altså hvor 2024 var høyere enn 2025

Andre driftskostnader

Budsjett 2024	74 098 503
Budsjett 2025	85 346 565
Endring fra 2024 til 2025	11 248 062

Type aktivitetsendring	2024	2025	Endring	Kommentar
Nedstrømsbehandling	19 707 623	24 445 000	4 737 377	Økte mengder avfall til utsortering gir høyere kostnader. Økt forbruk av poser og sekker
Leie av programvare	1 523 871	3 340 351	1 816 480	Økte lisenskostnader til bl.a. saksbehandlingsprogramvare
Driftsmateriell og arbeidsklær	307 329	829 500	522 171	Økt forbruk grunnet økt arbeidsmengde og slitasje
Vedlikehold bygg, utstyr og anlegg	2 963 017	4 960 000	1 996 983	Økt behov for vedlikehold av maskiner og anlegg grunnet alder og slitasje.
Konsulenter	1 537 819	2 957 739	1 419 920	Økt behov for konsulentbistand ifm. De ulike prosessene som er igangsatt
Innleid personell	739 631	1 456 333	716 702	Budsjettall i 2024 for lavt, budsjett 2025 lavere enn 2024 prognose grunnet ansettelse av en tidligere innleid
Sum aktivitetsendring			11 209 633	Dette viser de største endringene som kan gjenspeiles i endret aktivitet

4.3 Gebyrfastsettelse

Renovasjonsgebyret vedtas av kommunestyrene, etter at representantskapet har vedtatt forslag lagt fram av IØR. Kostnadene som ligger til grunn for renovasjonsgebyret omhandler blant annet transporttjenester, lønnskostnader, driftskostnader, behandlingkostnader mv.

Basert på selvkostprinsippet fordeles disse kostnadene på antall abonnenter og utgjør til sammen renovasjonsgebyret. Dette omtales som refusjonspris, og var tidligere den summen IØR fakturerte direkte til sine eierkommuner pr abonnent. Kommunestyret valgte deretter å vedta om gebyret skulle ha påslag for kommunale behandlingstjenester, økes eller reduseres ift. refusjonsprisen. I begge tilfeller var det tidligere kommunene som opparbeidet et positivt eller negativt selvkostfond. Dette fondet var det opp til kommunene å ivareta etter eget regelverk, dvs. øke neste års gebyr for å dekke inn negativt fond eller redusere neste års gebyr for å redusere et positivt fond.

Inntektene på tjenesteområdet er tilpasset kostnadsnivået og hensiktsmessig disponering av selvkostfondet. Selvkostkalkylen tar sikte på å tilbakeføre årsresultat til abonnentene i løpet av 5 år for å overholde det overordnede kravet om at et selvkostresultat på tjenesten som helhet må være disponert innen fem år.

4.4 Refusjon

Konsulentselskapet Momentum har vurdert regnskapet for 2024 som innebærer et underskudd på kr. 14 969 478,- for husholdningsavfall i vårt selvkostregnskap. Momentum anbefalte en økning i refusjonsprisen i budsjettforslaget for 2024 til 4 298,-. Det foreslås å øke den med 17,3% til kr. 5 041,- for 2025 for gradvis å kunne redusere det negative selvkostfondet frem til 2028. Dette begrunnes med at i 2025 vil det fortsatt være ca. 2,2MNOK i selvkostfondet som er eldre enn 5 år og som da fortsatt ikke vil være dekket inn. Selv om prisoppgangen i samfunnet har blitt lavere er det fortsatt høye kostnader knyttet til innsamling og ulike vare- og tjenestekjøp. I tillegg kommer høye rentekostnader på lånene til IØR.

IØR har i prognose for 2024 økt det negative selvkostfondet til ca. 14,9MNOK og i budsjettet for 2025 er refusjonspris satt til kr. 5 041,- (inkl. Mva.) som er en økning på 17,3% fra 2024.

Snittprisen for renovasjonsgebyret i våre eierkommuner var i 2024 kr 4 298,- (inkl. Mva) noe som er 12% lavere enn landsgjennomsnittet på kr. 4 818,- (inkl.mva). Dette utgjør en differanse på 520,- (inkl. Mva) i positivt favør for våre abonnenter.

Utvikling i gebyr sett mot landsgjennomsnitt (inkl. Mva)

2022	% økning	2023	% økning	2024
------	----------	------	----------	------

4136	7,66	4453	8,20	4818	Landsbasis
3333	18,96	3965	8,40	4298	IØR
-803		-488		-520	Differanse

4.5 Fakturering

Vi fakturerer i dag kundene både i Indre Østfold og Marker direkte. Det ligger i sakens natur at IØR på sikt overtar faktureringen for Skiptvet, da dette vil gi likt tilbud og like kostnader til alle abonnenter hos IØR.

Utvikling Selvkostfond pr eierkommune

	2023	2024	2025
Indre Østfold	-12 212 725	-12 600 987	-6 463 941
Marker	-967 704	-1 212 354	-652 400
Skiptvet	-1 068 801	-1 156 137	-574 681
Totalt	-14 249 230	-14 969 478	-7 691 022

Selvkostfond (Tall fra Momentum)				
	2025	2026	2027	2028
Selvkostfond 01.01	-14 969 478	-7 691 022	-3 414 323	-951 503
-/+ bruk av/avsetning til selvkostfond	7 705 342	4 484 836	2 545 695	798 162
+/- Kalkulert renteinntekt / rentekostnad selvkostfond	-426 885	-208 137	-82 875	-21 600
Selvkostfond 31.12	-7 691 022	-3 414 323	-951 503	-174 941

4.6 Fritidsboligrenovasjon

Innsamling av avfall fra ca. 2.300 fritidsboliger er priset til 75% av ordinær renovasjonsavgift. Vi ser nå en helt annen bruk av fritidsboliger, spesielt i fra 2020. Tidligere ble avfallet innsamlet i sommersesongen (vår, sommer og høst), nå er det etter behov også for resten av året.

Overtakelsen fra IØK har medført ytterligere kostnader med innsamling av grovavfall fra fritidsboliger i IØK som må dekkes inn i sammenheng med gebyret til fritidsboliger. Det jobbes med å legge til rette for forbedrede fellesløsninger og reduserte innhentingskostnader for fritidsboliger.

5. Fremtidige investerings- og kompetansebehov

Dette kapitlet omfatter langtidsinvesteringer i og utover planperioden. Investeringene er nødvendige for å på sikt å kunne;

- Tilfredsstill miljø- og generelle lovkrav
- Redusere driftskostnader

5.1 Gjenstående investeringsrammer

I selskapsavtalen er det bevilget en låneramme på 100MNOK. For å tilfredsstille dagens og fremtidige krav antar IØR at lånerammen må økes i planperioden.

IØR har pr 01.09.2024 et restlån på kr. 51.937.500,-. Investeringer fra 2020 og frem til i dag er finansiert av vedtatt låneopptak (Representantskaps sak 6/20). IØR tok i 2024 opp lån innenfor gitt vedtak for å ferdigstille ny omlastningshall.

Som nevnt i punkt 4.1 er kostnadene for å tilfredsstille blant annet miljøtiltak midler som skulle tilkommet IØR i form av utbytte fra datterselskap, riktig markedsmessig prising av innkjørte avfallsmengder, pålagte deponiavgifter og innbetaling av avregninger fra selvkostmodellen. Disse kostnadene er dekket av opplånte midler tiltenkt vedtatte investeringer.

Som eksempel har IØR i perioden 2019-2020 benyttet de avsatte midlene til pålagte forpliktelser for etterdrift av deponiet på 19 MNOK til miljøtiltak og drift.

Dette innebærer at i tillegg til låneopptak for ny omlastningshall må det tas opp ytterligere lån for å finansiere ny gjenvinningsstasjon. Det er i tidligere planperiode vedtatt en investering knyttet til oppgradering av eksisterende gjenvinningsstasjon på 15MNOK som nå er endret til ny gjenvinningsstasjon, se pkt om gjenvinningsstasjon og tabell i investeringsbudsjett.

Eierkommunene har hatt som hovedstrategi at renovasjonsavgiften skal være under landsgjennomsnitt og vi skal ligge i toppskiktet mht. til kundetilfredshet. Benchmarking utført i 2024 med tall fra 2023 viser at denne strategien ikke er mulig å oppnå.

Investeringene vil påvirke driftsutgiftene, men ved endrede prosesser vil det antas at driftsutgiftene kan reduseres i motsetning til å økes.

Administrasjonsbygg

For at eierkommunene skal kunne utnytte IØR til å nå miljøkravene, optimalisere drift, og ha den kompetansen et renovasjonsselskap minimum bør inneha er det et absolutt behov for å kunne investere i nytt administrasjonsbygg.

Dagens bygningsmasse har ikke tilstrekkelige kontorplasser til dagens ansatte eller det fremtidige personellbehovet. Administrasjonsbygget oppfyller heller ikke lovkravene til arbeidsmiljø eller universell utforming. IØR er pr definisjon en offentlig virksomhet og kan pr i dag ikke verken ansette eller ta imot kunder med bevegelsesutfordringer.

Utover dette tilfredsstiller dagens bygningsmasse ikke kravene til garderobe og sanitærforhold for konsernet. Det er i 2024 gjennomført bygg- og branntekniske tilstandsanalyser som konkluderer med et betydelig oppgraderingsbehov for å tilfredsstille minimumskravene. Disse tilsier at det er behov for omfattende og kostbare utbedringer, kun for å få eksisterende bygningsmasse opp til en minimumsstandard. Ved kostnadsoverslag og noe usikkerhetsmargin anslås disse kostnader til ca 7,8MNOK. Alle tall knyttet til disse utbedringene er høyst usikre da det kun er gjort overfladiske undersøkelser før



kostnadsoverslag er gitt. Dette vil utgjøre 302kr på renovasjonsgebyret i 2025. Kostnadene til disse utbedringen kan bli vesentlig høyere om større avvik oppdages ved utbedring

Nytt administrasjonsbygg kan også ivareta RØ sitt behov for kontorlokaler, samt kommunenes ansvar for ombruk og gjenbruk i form av en gjenbruksbutikk.

Det ansees som første prioritet å vedta investering til nytt administrasjonsbygg sammen med ny gjenvinningsstasjon.

Ny gjenvinningsstasjon

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bidra til økt utsortering og til å nå målene eierkommunene er pålagt. En mer oversiktlig og gjennomtenkt gjenvinningsstasjon vil forenkle levering av avfall, forbedre utsorteringen og kunne bidra til reduserte driftskostnader. I tillegg til forbedret mottakskontroll og økt trafiksikkerhet.

Videre vil en ny gjenvinningsstasjon endre prosessene for etterbehandling og omlastning av avfallet. Ved å detaljplanlegge omlastning av avfallet vil IØR kunne redusere driftskostnader til maskiner og personell. Ved å gå over fra omlastning med hjullaster til nye større containere tilpasset lastebil med krok vil kostnadene til drift og personell reduseres kraftig. Endringer i maskinparken vil redusere CO2 utslipp drastisk.

En ny gjenvinningsstasjon vil kunne bygges sammen med nytt administrasjonsbygg og med dette redusere både tid og kostnader i prosjekterings- og byggeperioden. Det er tidligere utarbeidet tegninger og grove kostnadsoverslag for disse prosjektene.

Felles for begge prosjekter

Det er satt av 2 MNOK for hver av prosjektene, både nytt adm.bygg og til ny gjenvinningsstasjon i 2025 til forprosjekter. Dette omfatter innhenting av oppdaterte kostnadsoverslag, identifisering av usikkerhetsmomenter, utarbeidelse av til skisseprosjekt for tiltenkt bygg og planverk. Disse forprosjektene vil i utgangspunktet ikke igangsettes før OPS er ferdig utredet og avgjort, ettersom konsekvensen av denne avgjørelsen vil være av betydning for prosjektene. Investeringsprosjektene skal ikke igangsettes før det er fattet vedtak i representantskapet, ref. sak 18/23 pkt 2.

Styret vil fremlegge sak for representantskapet tidlig i planperioden om resultat av forprosjektene.

På sikt vil begge prosjektene, nytt adm. Bygg og ny gjenvinningsstasjon, bli behandlet som ett prosjekt da ny gjenvinningsstasjon bør bygges samtidig med administrasjonsbygg. Disse prosjektene må sammen ansees som første prioritet.

Investeringsbudsjett

Økonomi og handlingsplan 2025-2028
Indre Østfold Renovasjon IKS

	2025	2026	2027	2028	2025-2028
Nytt Administrasjonsbygg	2 000 000	18 700 000	18 700 000	16 700 000	56 100 000*
Ny gjenvinningsstasjon	2 000 000	4 300 000	4 300 000	2 300 000	12 900 000
Sikring	3 000 000				3 000 000
Renovasjonssystemer	1 200 000				1 200 000
Renseanlegg	???	???	???	???	???
Sum investeringer i anleggsmidler	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000	73 200 000

*Økonomi- og handlingsplanen skal ta inn over seg alle tenkte investeringer i planperioden. Tallene baserer seg på grove kostnadsoverslag for å gi et estimat som beslutningsgrunnlag før forprosjekt igangsettes.

5.2 Digital utvikling

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nytt økonomisystem iverksatt for å effektivisere, automatisere, oppfylle lovkrav og styrke IØRs oversikt og styring av selskapet økonomi.

5.2.1 Renovasjon

I forrige planperiode er de vedtatte rammer for nye renovasjonssystemer iverksatt for å ivareta:

- Avvikshåndtering
- Feltverktøy for registrering og kartlegging av utstyr og leveranser hos abonnentene, for korrekt gebyrsetting og planlegging av tjenesten.
- System for å tilrettelegge for utvidet differensiering av gebyr.

5.3 Finansiering

5.3.1 Gebyrøking

Investerings- og ressursbehovene kan dekkes inn ved gebyrøking.

IØR anbefaler en ekstern gjennomgang og detaljanalyse av investeringsbehovene for å identifisere usikkerhet og risiko.

5.3.2 Endret betalingsløsning for gjenvinningsstasjoner

Endring i betalingsløsninger for besøkende på gjenvinningsstasjonen etter modell fra andre IKS vil kunne øke inntektene. Ved å ta betalt pr besøk differensiert pr kjøretøytype vil utregninger basert på modell fra FolloRen øke inntektene med mellom 50-75%. Dagens betalingsløsning på Stegen er pr. kilo levert prissatt avfall. Det tas imot avfallstyper som skal være gratis å levere, men hvor etterbehandlingen pr i dag dekkes av renovasjonsgebyret. Ved å innføre ny løsning vil behandlingstkostnaden bli dekket av inngangsprisen. Dette samsvarer med praksisen om at forurenser betaler og vil oppleves mer rettferdig.

Dagens inntekter fra gjenvinningsstasjonen beløper seg på ca. 3,4 MNOK med ca. 40000 besøkende. Endring som beskrevet, basert på fordelingsnøkler fra FolloRen og 40000

besøkende, vil gi en økning i inntektene på ca. 2,2 MNOK med en gjennomsnittspris på kr 130-, pr besøkende

Det bør vedtas en ny prismodell for brukerbetaling på gjenvinningsstasjonene i planperioden.

5.4 Lån

5.4.1 Utbetalingsbudsjett

Investeringene kommer på forskjellige tidspunkt i perioden og det vil være mest hensiktsmessig å få utbetalt lånene etter hvert som prosjektene drives fremover. Dette for å ikke betale renter av en betydelig opplånt kapital og for å unngå at opplånte midler går til andre løpende driftskostnader.

5.4.2 Minimumsavdrag

Iht. Forskrift om minimumsavdrag på lån for kommuner og fylkeskommuner mv. skal IØR fra 2025 beregne og betale et minimumsavdrag på lånegjelden. Dette gjøres med bakgrunn i veilederen til forskriften og skal gjøres årlig. Hensikten med forskriften er å følge det finansielle ansvarsprinsipp, de som bærer nytte av investeringen må også bære utgiftene. Fordi IØR følger regnskapsloven, vil ikke dette få noen konsekvenser i resultatregnskapet eller budsjettet. Dette fordi IØR ikke kostnadsfører avdrag på lån. Derimot får dette stor påvirkning på likviditeten fordi det er et ekstra avdrag som skal betales.

5.4.3 Oversikt over samlet gjeldsbyrde i planperioden og utgifter til renter og avdrag

For å kunne gjennomføre de store investeringene må det foretas låneopptak. Hvis låneopptakene fordeles utover byggeperioden vil vi få denne lånesituasjonen i planperioden. Den øverste tabellen viser dagens situasjon, den nederste viser dagens lånesituasjon sammen med opplåning til nye investeringer med dagens lånebetingelser. I tillegg vil det komme beregning og betaling av minimumsavdrag årlig.

Lånekostnader i perioden				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	49 012 500	46 687 500	44 362 500
Sum avdrag	2 325 000	2 325 000	2 325 000	2 325 000
UB lånesaldo	49 012 500	46 687 500	44 362 500	42 037 500
Renter	1 681 269	1 595 965	1 508 965	1 423 718

Opplåning til investeringer				
	2025	2026	2027	2028
IB lån	51 337 500	56 987 500	79 987 500	102 987 500
Ny opplåning	8 200 000	23 000 000	23 000 000	19 000 000
Sum avdrag	2 550 000	3 130 000	3 705 000	4 180 000
UB lånesaldo	56 987 500	79 987 500	102 987 500	121 987 500
Renter	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757



6. Økonomisk oversikt i planperioden

Tabellen under viser en samlet oversikt over regnskapet ved utgangen av juni 2024, budsjett for 2024/2025 og en økonomisk plan for perioden 2026-2028. Denne tabellen er en samlet oppstilling over innholdet i denne planen.

Budsjett 2024 er i henhold til vedtatt budsjett.

Når det gjelder Økonomi- og handlingsplan 2026 til 2028 er dette prognoser for planperioden. Dette henter tall fra selvkostmodellen, men slått sammen til å vise hele driften for IØR. Dette gjelder da husholdning, næring (består av RØ og annen næring) og offentlige bygg. For å vise et så korrekt bilde som mulig basert på hvilke investeringer IØR ser som nødvendige i perioden er inntektssiden og kostnadssiden tilpasset behovet for investeringer og finansieringen av dette.

Salgsinntektene baserer seg på en generell prisøkning i tillegg til at avdrag på nye låneopptak må betales for å kunne investere. Noen inntektsområder har økt i budsjettet for 2025 for å sørge for korrekt markedsmessig prising på næringsavfall som leveres inn på området. Andre driftsinntekter inneholder også avregninger som gjelder RØ og korrigeringer av disse.

Finanskostnadene er her rentekostnader på lån som IØR trenger å ta opp for å finansiere investeringene. Disse rentekostnadene er en sammenslåing av eksisterende lån og nye lån.

Anbefalt gebyr er basert på beregninger av fremtidige investeringer i selvkostmodellen og hvor mye avdrag på nye lån vil utgjøre. Dette vil gi en forholdsvis stor økning pr år i planperioden. Denne gebyrfastsettingen vil ikke i særlig grad bidra til å redusere det negative selvkostfondet.

Basert på dette oppsettet vil IØR kunne levere resultater som viser en tilfredsstillende drift innen tjenesteområdet husholdning. Det er knyttet stor usikkerhet innen tjenesteområdet næring da det er ulik oppfatning av utbetaling av utbytte og innbetaling av avregninger etter selvkostmodellen. Dette påvirker handlingsrommet i forhold til miljøtiltak, sikre innskudd til etterdriftsfondet og avslutningskostnader for deponi mv.

Commented [JJB1]: 2024 eller 2025?

Commented [VF2R1]: 2024

	Regnskap 2024	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Øk. Plan 2026	Øk. Plan 2027	Øk. Plan 2028
DRIFTSINNEKTER						
Salgsinntekter	-50 273 885	-49 193 818	-116 031 818	-116 031 818	-116 031 818	-116 031 818
Andre driftsinntekter	-5 042 826	-3 914 065	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199	-7 431 199
Sum driftsinntekter	-55 316 711	-53 107 883	-123 463 017	-123 463 017	-123 463 017	-123 463 017
DRIFTSKOSTNADER						
Lønnskostnader og sosiale utgifter	9 625 499	12 440 286	22 536 855	22 536 855	22 536 855	22 536 855
Avskrivninger	3 195 111	3 809 173	7 400 000	7 400 000	7 400 000	7 400 000
Annen driftskostnad	37 289 848	37 049 251	85 346 565	85 346 565	85 346 565	85 346 565
Sum driftskostnader	50 110 458	53 298 710	115 283 420	115 283 420	115 283 420	115 283 420
DRIFTSRESULTAT	-5 206 253	190 827	-8 179 597	-8 179 597	-8 179 597	-8 179 597
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER						
Finansinntekt	0	-135 144	0	0	0	0
Finanskostnad	827 109	854 309	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Netto finansposter	827 109	719 165	3 199 063	4 329 419	5 461 915	6 386 757
Ordinært resultat før skattekostnad	-4 379 144	909 992	-4 980 534	-3 850 178	-2 717 682	-1 792 840
Skattekostnad på ordinært resultat						
ÅRSRESULTAT	-4 379 144	909 992	-4 980 534	-3 850 178	-2 717 682	-1 792 840
Anbefalt gebyrsats		4 298	5 041	5 066	5 157	5 245
Endring foregående år i %		8,4%	17,3 %	0,5%	1,8 %	1,7 %

Finansiering av drift i IØR

Problemstilling

Viser til sak 33/24 som omhandler økonomi- og handlingsplan. Ved gjennomgang av denne i styremøtet 07.10.24 i forbindelse med orientering om ny forskrift som gjelder minimumsavdrag kom det frem at deler av løpende drift i IØR kan ha blitt finansiert med opplånte midler.

Fakta

Det har i perioder vært drevet med underskudd i alle tjenesteområdene til IØR på ulike tidspunkt. For å ha nok likviditet til å holde driften løpende har noe av de opplånte midlene gått til betaling av driftsrelaterte kostnader sammen med investeringer av ulik karakter. Fordi det over en lengre periode har vært underskudd i IØR og overskudd i konsernet har det ikke vært like synlig med hvordan driften har vært finansiert. En del av overforbruket på opplånte midler skulle ha vært dekket inn via utbytte fra datterselskap og korrekt intern markedsmessig prising på varer og tjenester.

Det er en tidkrevende og komplisert prosess å identifisere hva de opplånte midlene har blitt brukt til i driften, men basert på låneopptak i IØR vil det være hensiktsmessig å anta at dette startet en gang etter 2008, som er oppstart for det eldste løpende lånet til IØR. Dette lånet kan se ut til og blitt brukt til for det meste ulike investeringer, men også ordinær drift. Bruk av lånte midler til drift har stoppet i løpet av 2022. Omfanget med bruk av lånte midler til å dekke inn driftskostnader er nok ikke så stort i omfang som man kan få inntrykk av. Utover helt konkrete investeringer (støttemur, fordrøyningsbasseng) har det også vært et større overordnet og omfangsrikt prosjekt som har rullet siden 2014 som knytter seg til utvikling av Stegen.

Det er også eksempel på at lånte midler har blitt satt av til etterdriftsfondet, for senere å bli tatt ut igjen for å dekke opp løpende drift og investeringer.

Konsekvenser

Ettersom IØR ikke er omfattet av de samme reglene som kommunene når det gjelder bruk av opplånte midler til drift er det heller ikke av samme betydning om de fysiske pengene har kommet fra lån eller innbetalinger fra husholdningene (refusjon fra kommunene) eller andre. I kommunene skal det settes opp og føres et eget investeringsregnskap (investeringsbudsjett) hvor lånte midler utelukkende kan gå til det konkrete tiltaket lånet gjelder. I et IKS som følger regnskapsloven gjelder ikke dette og det er dermed heller ikke ulovlig at lånte midler har blitt brukt til drift. Dette gjelder også motsatt, at investeringer har blitt finansiert med tilførte driftsmidler.

Konklusjon

Det at IØR har benyttet opplånte midler utover finansiering av investeringer er ikke ulovlig, men IØR anser det som en lite ønsket praksis som ikke skal fortsette. For fremtiden skal hvert nye låneopptak benyttes til det lånet er øremerket til og ikke drift. Fordi IKSer nå må sette opp en bevilgningsoversikt sammen med budsjettet vil det være enklere å synliggjøre låneopptak til en gitt investering, men kontantstrømmen er ikke låst til den investeringen.

Brannteknisk tilstandsanalyse



SKIPTVETVEIEN 85, ASKIM

PROSJEKTNUMMER: 1102542	UTARBEIDET AV: Ole Martin von Ely	KONTROLLERT AV: Christian Haugom
DATO: 08.10.2024	REVISJONSNUMMER: -	OPPDRAGSGIVER: Indre Østfold Renovasjon IKS

Firesafe AS / avd. Oslo

1 INNLEDNING

Firesafe Consulting er engasjert for å utarbeide en brannteknisk tilstandsanalyse av Skiptvetveien 85, Askim.

Byggene har enten en eller to etasjer inkludert kjellergarasje og har virksomhet som kontor, lager og garasjer. Det ble gått befarings på bygget 17.09.2024. Denne branntekniske tilstandsanalysen er i hovedsak bygd opp etter kapittelinnstillingen i BF85, da hovedbygget ble oppført i denne perioden. Resterende bygningsmasse skal tilfredsstillende sikkerhetsnivået i forhold til senere byggeregler, og som vil bli kommentert i forhold til gjeldende krav ved oppføringstidspunktet. Det presiseres i tillegg at utbedringer som blir beskrevet i denne tilstandsanalysen kan være søknadspliktige, og da må tiltaket prosjekteres til å tilfredsstillende sikkerhetsnivået i dagens forskrifter, TEK17.

De manglene som er avdekket i denne rapporten er prioritert i tilstandsgrader (TG). En forklaring på inndeling i tilstandsgrader etter NS 3424^[14] finnes i vedlegg 1. Det er videre i denne tilstandsanalysen gjort en vurdering i forhold til rimelige tidsfrister for de ulike tiltakene.

Denne branntekniske tilstandsanalysen er bygd opp iht. *NBI blad 720.306*^[24] og *NS 3424*^[14].

Rev.	Dato	Beskrivelse	Utført av	Kontroll

Utført av:

Kontrollert av:

Ole Martin von Ely
Senioringeniør

Christian Haugom
Senioringeniør

Ved eventuelle spørsmål i forbindelse med rapporten, vennligst ta kontakt med undertegnede på telefon 990 91 978, Firesafe sentralbord 22 70 20 20 eller e-post omve@firesafe.no.

2 BRANNTÉKNISK SIKKERHETSNIVÅ

Vurderingen er gjort med utgangspunkt i de branntekniske kravene til bygget etter Forskrift om brannforebygging^[4]. Her stilles det i § 8 krav om at «Eieren av et byggverk skal sørge for å oppgradere sikkerhetsnivået i byggverket slik at det minst tilsvarer nivået som fremkommer av de samlede kravene gitt i Byggeforskrift 15. november 1984 nr. 1892 (BF-85) eller senere byggeregler. Oppgraderingen kan skje ved bygningstekniske tiltak, andre risikoreduserende tiltak eller ved en kombinasjon av slike. Oppgraderingsplikten gjelder så langt den kan gjennomføres innenfor en praktisk og økonomisk forsvarlig ramme.

Bygninger er oppført på forskjellige oppføringstidspunkt, se kapittel 5. Denne branntekniske tilstandsanalysen baserer seg derfor på sikkerhetsnivået i BF85, og har samme kapittelinnstillingen som forskriften. TEK-97 og TEK 10 med tilhørende veiledning vil som sagt bli kommentert der forskriftene er relevant.

Følgende er vurdert

Passiv brannsikring

- Brannmotstand for bæresystem
- Brannvegg – brannseksjonering
- Branncelleinndeling
- Brannklassifiserte bygningsdeler
- Rømningsveier
- Overflater/kledning
- Gjennomføringer

Tekniske brannverntiltak

- Brannalarmanlegg
- Røykventilasjon
- Automatisk slokkeanlegg
- Håndslukkeutstyr
- Nøddlys, merking og ledesystem

Organisatorisk brannsikring

- Branndokumentasjon
- Branntegninger/rømningsplaner
- Organisasjon
- Lederoppgaver
- Instruks
- Service- og kontrollrutiner
- Vaktordning

Annet

- Løsningsforslag
- Utbedringskostnader
- Byggesak
- Tilsyn brannvesenet
- Forsikringsordning, risiko

3 INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning	2
2	Brannteknisk sikkerhetsnivå	3
3	Innholdsfortegnelse	4
4	Sammendrag og Handlingsplan	5
5	Opplysninger om bygget.....	7
5.1	Areal og virksomhet i bygget (se bygnummer i kapittel 6.1. Tabell)	7
5.2	Tillatelser/dispensasjoner og tilsynsrapporter fra brannvesen.....	9
6	Byggets branntekniske tilstand.....	10
6.1	Bygningsbrannklasseinndeling og årstall på bygninger.....	10
6.2	Avstand mellom bygninger.....	10
6.3	Seksjonering/brannvegger	11
6.4	Bygningsdelers brannmotstand.....	11
6.5	Kledninger og overflater.....	13
6.6	Branncelleinndeling.....	14
6.7	Rømningsvei	16
6.8	Slokkingsvann og atkomst for brannvesenet. Slokkingsredskap.....	18
6.9	Brannalarm.....	20
6.10	Røykventilasjon.....	20
6.11	Automatisk slokkeanlegg.....	20
7	Forebyggende plikter.....	21
7.1	Organisatoriske tiltak	21
7.2	Oppbevaring av brannfarlig stoff	22
8	Brannskisser	23
9	Referanser	24
10	Vedlegg 1, Tilstandsgrader – Forklaring	25

4 SAMMENDRAG OG HANDLINGSPLAN

Det er i rapportens hoveddel angitt noen mangler som må rettes opp. Bygget har i dag noe dårligere brannsikkerhet enn minimumskravene i Forskrift om brannforebygging^[4]. For å få brannsikkerheten i bygget iht. myndighetenes krav i Forskrift om brannforebygging^[4] må alle angitte avvik/mangler i denne rapporten utbedres.

Manglene er ført opp i prioritert rekkefølge i tiltakslisten nedenfor (1., 2. og 3. prioritet) etter NS 3424^[14]. Det vises til det enkelte kapittel for nærmere spesifisering. Dersom det er ønskelig å utbedre manglene over tid, så anbefales det å ta kontakt med brannvesenet og bli enige med dem om en forpliktende handlingsplan.

1. prioritet (tilstandsgrad 3 – utbedres straks)	Kostnader (NOK)
1. Bygg 1, 2, 3 og 4, må ha installert brannalarmanlegg grunnet svakt bæresystem og lagring av farlig avfall eller stoff. Se kap. 6.4 og 6.9	Prises særskilt
2. Trapp i Bygg 3 som er angitt som rømningsvei fra 2.etg., mangler brannmotstand på bæring. Se kap. 6.4	50 000,-
3. Dører i bygg 1, mangler brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannmotstand. Se kap. 6.6	120 000,-
4. Bygningens ledesystem inkludert nødllys, må oppgraderes med nytt. Se kap. 6.7	Prises særskilt
5. Port i garasje i bygg 1, mangler utgangsdør for rømning. Se kap. 6.7	Prises særskilt
6. Slokkeutstyr mangler plogskilt eller gamle skilt må byttes ut med nye. Se kap. 6.8	10 000,-
7. Eier/bruker mangler internkontrollrutiner. Se kap. 7.1	Intern kostnad
8. Bygningene mangler branntegninger. Se kap. 7.1	Prises særskilt
Sum 1. prioritet	180 000,-
+ 20 % uforutsett, avrundet	36 000,-
Sum entreprisekostnad eks. mva.	216 000,-

2. prioritet (tilstandsgrad 2 – utbedres innen 2 år)	Kostnader (NOK)
9. Stålbjelker- og søyler i kjeller ved bygg 1, mangler brannisolering. Se kap. 6.4	30 000,-
10. Luke til loft mangler brannklasse. Se kap. 6.6	10 000,-
11. Vegger i bygg 1, mangler brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannmotstand. Se kap. 6.6	Prises særskilt
12. Vegger i bygg 2 og 4, mangler dokumentert brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannmotstand. Se kap. 6.6	Prises særskilt
13. Hull og gjennomføringer i brannskiller, må branttettes. Se kap. 6.6	Prises særskilt
14. Lagring av løse i tekniske rom, må fjernes. Se kap. 7.1	Intern kostnad
Sum 2. prioritet	40 000,-
+ 20 % uforutsett, avrundet	8 000,-
Sum entreprisekostnad eks. mva.	48 000,-

3. prioritet (tilstandsgrad 1 – utbedres innen 5 år)	Kostnader (NOK)
15. Rutiner angående håndtering av brannfarlige vare må foreligge. Ut fra visuell befaring hadde bedriften gode rutiner for håndteringen, men forholdet må dokumenteres skriftlig. Se kap. 7.2	Intern kostnad

Tilstandsgrad 0 – utbedres etter ønske	Kostnader (NOK)
16. Brakkerigg som tilstøter bygg 3, forutsettes avvirket innen kort tid. Se kap. 6.2	Eksterne forhold

Forutsetning for kostnadsoverslagene

- Prisoverslaget er basert på erfaringspriser og må betraktes som en grov ramme, der noen punkt kan bli dyrere og andre billigere enn antatt. De er basert på dagens prisnivå.
- Prisene er uten generelle kostnader (prosjektering, byggeledelse, kopiering av tegninger, beskrivelse, gebyrer m.m.), for uten de postene som kun angir slike kostnader.
- Maling og gulvbelegg utover flikking og lapping er ikke inkludert i kostnadsoverslaget (må vurderes separat ved utbedringer).
- Elektrikerarbeid og eventuelt rørleggerarbeid m.m. kommer i tillegg.

Dette er ikke å anse som et anbudsdokument. Bruk av andre entreprenører/leverandører vil være på eget initiativ. Firesafe står ikke ansvarlig for eventuelle feil og mangler i prisoverslaget dette kan medføre.

5 OPPLYSNINGER OM BYGGET

	Opplysning
Adresse	Skriptvedtveien 85, 1815 Askim.
Gårds- og bruksnummer	69/32, 57/2 og 69/32.
Eier	Indre Østfold Renovasjon IKS.
Bruker(e)	Renovasjonsanlegg.
Byggeår	1975, 2003, 2008. 2010 og 2024 (plasthall).
Antall etasjer	Fra en til tre etasjer (underetasje i Bygg 1 er ikke en tellende etasje).
Brutto areal	Totalt ca. 2160 m ² .
Bæresystem	Betong, trekonstruksjoner samt stålbering.
Risikoklasse	Risikoklasse 2.
Brannklasse	Brannklasse 1 og 2. Dette tilsvarer bygningsbrannklasse 3 og 2 iht. BF-85. Se utdypning nedenfor i kapittel 5.1.
Type bygning iht. brann- og eksplosjonsvernloven § 13	Særskilt brannobjekt type A.
Seksjonering	Nei.
Brannalarmanlegg	Nei. Det ble observert noen røykvarslere ved hovedkontoret.
Slokkeanlegg	Nei.
Røykventilasjon	Nei.
Brannenergi	< 400 MJ/m ² .
Brannvesen	Indre Østfold brann og redning. Innstastid under 5 minutter (Brannstasjonen er plassert 2 km fra anlegget).
Lagring av farlig stoff	Ja. Dette er et renovasjonsanlegg med farlige stoffer.

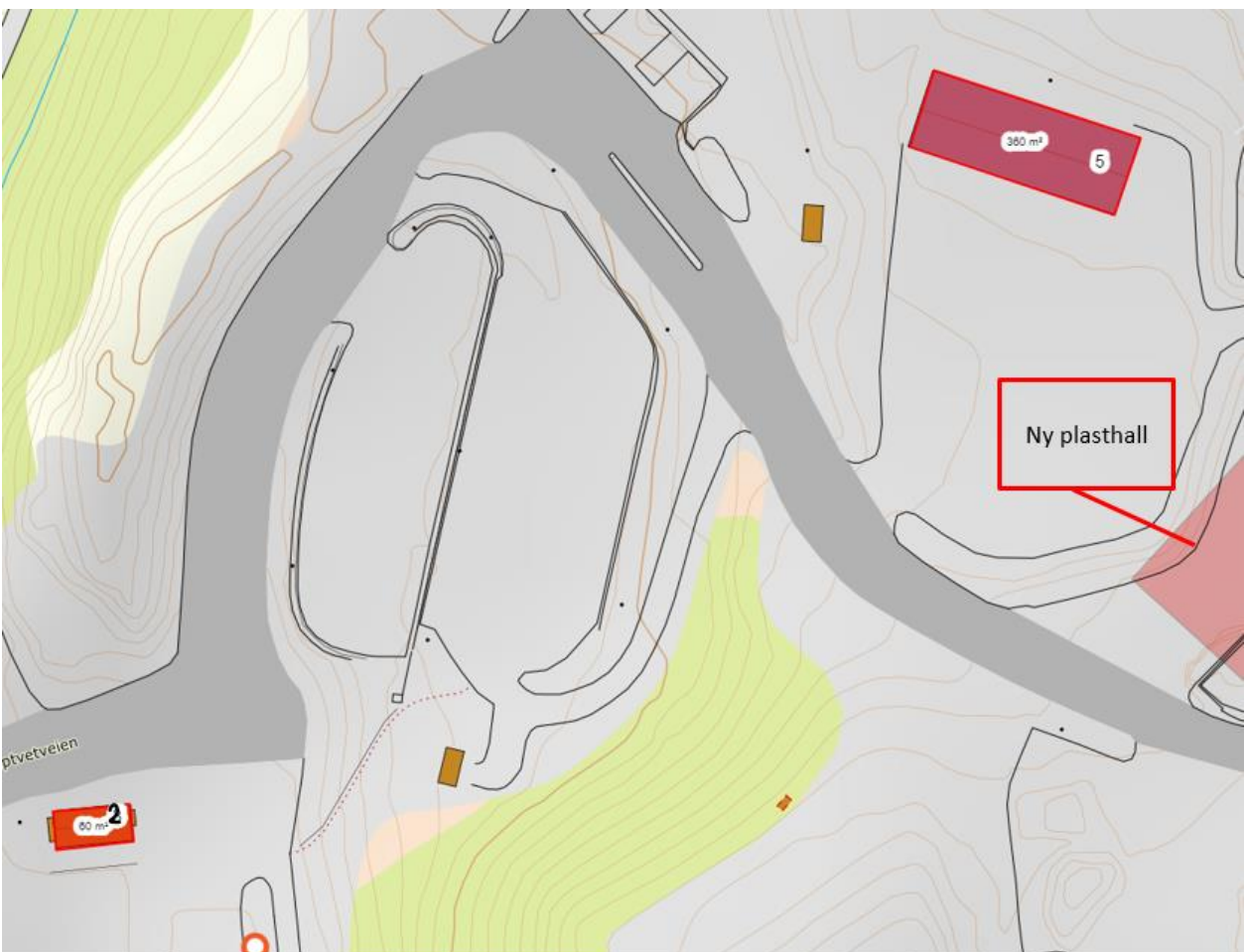
5.1 Areal og virksomhet i bygget (se byggnummer i kapittel 6.1. Tabell)

Bygg nummer:	Plan	Bruttoareal	Type virksomhet
1	Underetasje	Ca. 200 m ²	Garasje
1 og 3	1. Etasje	Ca. 614 m ²	Kontor, lager og garasje
1	2. Etasje	Ca. 335 m ²	Kontor og møterom
	Plan	Bruttoareal	Type virksomhet
2, 4 og 5	1. Etasje	Ca. 1011 m ²	Garasje, lager og vekt-bu

Se oversikt over bygningsmassen nedenfor.



Figur 1. Bygg 1 ble oppført i 1975. Bygg 2: 2003. Bygg 3: 2006 og bygg 4: 2008. Brakkerigg er merket med bokstaven «B».



Figur 2. Bygg 2 ble oppført rundt 2003, og bygg 5: 2010.

5.2 Tillatelser/dispensasjoner og tilsynsrapporter fra brannvesen

Firesafe Consulting har ikke fått informasjon fra eier om at det ikke foreligger noen spesielle tillatelser, dispensasjoner etc. fra bygningsmyndighetene for Indre Østfold brann og redning IKS.

Siste tilsynsrapport fra brannvesenet er fra Indre Østfold brann og redning, og inneholder 3 avvik.

- Eier har ikke tilstrekkelig kunnskap om bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av en brann.
- Eieren av byggverket har ikke sørget for at bygningsdeler, installasjoner og utstyr i byggverket som skal oppdage brann eller begrense konsekvensene av brann, blir kontrollert og vedlikeholdt slik at de fungerer som forutsatt.
- Forskrift om brannforebygging § 12 Brukerens systematiske sikkerhetsarbeid.

6 BYGGETS BRANNTEKNISKE TILSTAND

Beskrivelsen av byggets branntekniske tilstand er delt inn etter kapittelinnstillingen i BF85. For hvert hovedkapittel er aktuelle krav angitt i kursiv. Deretter følger tilstanden av objektet, samt en oversikt over registrerte branntekniske avvik/anmerkninger og forslag til tiltak for å utbedre disse manglene. Senere byggeregler vil bli kommentert der det er relevant.

6.1 Bygningsbrannklasseinndeling og årstall på bygninger

Bygg nummer (ca. årstall):	Type bygg:	Antall etasjer:	Bygningsbrannklasse:	Tilsvarende brannklasse:
1 (1975)	Kontor, lager og garasje	3	2*	2*
2 (2003)	Lager, teknisk rom, vekt-bu og garasje	1	3	1
3 (2006)	Kontor	1	2*	2*
4 (2008)	Lager og garasje	1	3	1
5 (2010)	Lager	1	3	1

*Samme bruk og bygning der høyeste bygningsbrannklasse eller brannklasse gjelder.

6.2 Avstand mellom bygninger

Det stilles ingen krav til avstand mellom bygninger som er skilt med brannvegg med mindre annet er bestemt.

Bebyggelse bestående av flere bruksenheter kan ha innbyrdes avstand mindre enn 8 m dersom møne- eller gesimshøyde mot bygning i annen bruksenhet er mindre enn 9 m, og de deler av bygningene som ligger nærmere hverandre enn 8 m er skilt med bygningsdeler som sammen gir samme brannmotstand som branncellebegrensende bygningsdel i vedkommende bygningsbrannklasse. Det kan være åpninger i disse bygningsdelene dersom de ikke fører til redusert brannsikkerhet.

Bygninger med innbyrdes mindre avstand enn 8 m kan ikke ha større samlet bruttoareal enn største bruttoareal for de enkelte bygningene.

6.2.1 Tilstand

Alle bygninger har god avstand til hverandre, for utenom hovedbygning merket bygning 1 og 3, der det er en midlertidig brakkerigg merket «B» i Figur 1, som tilstøter bygg 3. Brakkeriggen har samme bruk (kontorer) som bygg 1 og 3, men er et annet foretak. Siden brakkeriggen skal fjernes grunnet flytting til nye lokaler innen kort tid, som er en forutsetning, vil det ikke være behov for tiltak. Hvis riggen fortsatt skal være i bruk, må branncellebegrensende bygningsdeler mellom brakkerigg og bygg 3.

Registrerte avvik og anmerkninger	Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1. Brakkerigg som tilstøter bygg 3, forutsettes avvirket innen kort tid.	Brakkerigg som tilstøter bygg 3 og (hovedbygning), må fjernes eller flyttes. Alternativt må brakkeriggen skilles med branncellebegrensende bygningsdel EI 60 [B 60].	0	-
Sum kapittel 6.2			-

6.3 Seksjonering/brannvegger

Lager/garasje: lht. BF-85 «Største bruttoareal pr. etasje uten oppdeling med brannvegg kan for lager være 1200 m² uten brannventilasjon og sprinkleranlegg med <400 MJ/m², og 800 m² med >400 MJ/m² spesifikk brannbelastning.

Kontor: «Største bruttoareal pr. etasje uten oppdeling med brannvegg kan for kontor være 1200 m² uten brannalarmanlegg.

TEK-97 og TEK10: Største bruttoareal i m² pr. etasje uten seksjonering kan være 1200 m² med spesifikk brannenergi <400 MJ/m² og 800 m² med spesifikk brannenergi >400 MJ/m².

6.3.1 Tilstand

Største bruttoareal pr. etasje uten oppdeling med brannvegg er ca. 614 m² i hovedbygning, forskriftskrav er ivaretatt.

Registrerte avvik og anmerkninger	Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1. Ingen avvik		-	-
Sum kapittel 6.3			-

6.4 Bygningsdelers brannmotstand

Bygningsdeler skal ha brannmotstand minst som angitt i tabellen under.

Kapittel 30:41 – Tabell 30:41

Forskrift	Krav til brannmotstand BF-85		TEK-97 og TEK10	
	BBKL 3	BBKL 2	BKL 1	BKL 2
Bygningsbrannklasse / brannklasse				
Bærende hovedsystem:	A 10 eller B 30	A 60	R 30 [B 30]*	R 60 [B 60]
Sekundære bærende deler, etasjeskiller som ikke er stabiliserende:	A 10 eller B 30	B 60	R 30 [B 30]*	R 60 [B 60]
Branncellebegrensende bygningsdel:	B 30	B 60	EI 30 [B 30]	EI 60 [B 60]
Bygningsdel som omgir trapperom som forbinder flere brannceller:	B 30	A 60	EI 30 [B 30]	EI 60 [B 60]
Trappeløp:	A 10 eller B 30	A 30	-	R 30 [B 30]

* Unntak TEK-97/TEK10: «Byggverk i én etasje i risikoklasse 2 kan ha hoved- og sekundærbæresystem med brannmotstand R 15 [B 15]. Byggverk i én etasje i risikoklasse 2 kan oppføres uten spesifikk brannmotstand når bærekonstruksjonen tilfredstiller klasse A2-s1,d0 [ubrennbart materiale].







6.4.1 Tilstand



Bygg 1 og loft med grove trekonstruksjoner både i tak og dekke.

Lager i bygg 1 med betongvegger og stålbering i tak.

Bygg 1 og 3 med bæring i kombinasjon av betong og tre.

	
<p>Bygg 1 og 3: Garasje med uisolert bæring i stål, samt skade på uisolert stålsøyle.</p>	
	
<p>Bygg 2 med Leca og betongdekke i tak mot loft.</p>	<p>Bygg 4 med kombinasjon noe Leca i vegger og stålprofilertak mot kaldloft.</p>
	
<p>Bygg 2 og 4 sett utenfra med skråtak og kaldloft.</p>	<p>Bygg 5 som er et skur</p>

Bygg 1 og 3 er plassert i bygningsbrannklasse 2, som tilsier at bæringen generelt må ha 60 minutters brannmotstand. Bygningsmassen generelt består av både betong, mur, trekonstruksjoner i både en og tre etasjer. Dette er ikke tilfelle i bygg 1, da takkonstruksjonen er utført i grove trekonstruksjoner. Kaldloftet kan se ut til å være påbygd i ettertid som følge av tilpasning av bygningens ventilasjonsanlegg. Etasjeskillere mellom loft og andre etasje, er heller ikke utført med tilstrekkelig brannmotstand. Som resultat i forhold til kost/nytte med de økonomiske konsekvensene dette innebærer, samt kompleksiteten i eksisterende bygning, kan dette kompenseres med et heldekkende brannalarmanlegg pga. svake bærekonstruksjoner i både tak og etasjeskille, samt mellom loft og andre etasje (se kapittel 6.9).

Bygg 3 har også et trapperom ned fra andre etasje som er en del av rømningsvei, og som skal ha bæring og brannklasse A 30 for trappeløp. I dag er trappen en trekonstruksjon som må oppgraderes enten med kombinasjon av gips og brannmaling, eller brannmales.

Det presiseres at, alle gjennomføringer i etasjeskille/himling mot loft må branntettes så godt det lar seg gjøre. Dette kan være utbedringer med ubrennbar isolasjon og gipsplater i himling. For utbedringer i etasjeskiller, gjennomføringer og lofts Luke, se kapittel 6.6).

Det ble i garasje i bygg 1 og bygg 3 observert stålbejler- og søyler som ikke var brannisolerte. Disse må enten kles inn med gips eller brannmales. Skadet stålsøyle i garasje, anbefales og sjekkes grundig med en bygningsingeniør, før den eventuelt kles inn eller brannmales.



Figur 3. Tretrapp må oppgraderes.

Bygg 2 og 4 består av både mur i Leca, betong og trekonstruksjoner, samt delvis betongdekke i takkonstruksjon (bygg 2). Det var ikke tilgang til kaldloft, men også her kan et brannalarmanlegg (utvide anlegget til å dekke denne bygningsmassen) kompensere for svak bæring (etasjeskille).

Bygg 5 er utført i grove trekonstruksjoner, men er å anse som et skur. Bygningen ble oppført rundt 2010, og har da ingen krav til brannklasse på bæring.

Registrerte avvik og anmerkninger		Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
2.	Bæring kompenseres med brannalarmanlegg.	Se kapittel 6.9.	Se kapittel 6.9.	-
3.	Stålbjelker- og søyler i kjeller ved Bygg 1, mangler brannisolering.	Stålbjelker- og søyler, må enten kles inn med gips eller brannmales for å oppnå R 60 (B 60).	2	30 000,-
4.	Trapp i Bygg 3 som er angitt som rømningsvei fra 2.etg., mangler brannmotstand på bæring.	Trappen må enten kles med gips på undersiden i kombinasjon med brannmaling, eller brannmales.	3	50 000,-
Sum kapittel 6.4				80 000,-

6.5 Kledninger og overflater

Kledninger og overflater skal være i brannteknisk klasse som angitt i tabell under. Under klassifisert overflate skal det være ubrennbart materiale, eller brennbart materiale med klassifisert kledning som angitt i tabellen.

Nedforet himling som er del av brannbegrensede bygningsdel skal utføres slik at de blir en del av brannskillet. I rømningsvei med nedforet himling skal himlingen være ubrennbar. Den skal være utført og montert slik at den ikke faller ned før etter 10 minutters brann. Konstruksjoner over nedforet himling skal utføres slik at brann ikke udetektert kan utvikle seg over større områder.

**BF-85: Brannceller inntil 200 m², unntatt bygninger i kap. 36 og 37 (overnatting og sykehus), kan ha kledning K2 og overflate In3, forutsatt at brannvesenet med det stigemateriell der rår lover kan komme til bygningens fasader. Der brannvesenet kan komme til hele fasaden for slokking kan fasademateriale være **Ut2/K2 (:514 Fasademateriale på vegg i A-klasse konstruksjon):*

Kapittel 30:42, tabell 30:42, kapittel 30:52, kapittel 30:54, kapittel 30:74.

	Krav til brannmotstand		Eksempler på materialbruk:
	BBKL 3	BBKL 2	
Innvendig overflate:	In2*	In2*	Ubehandlet trevirke, sponplater og fiberplater.
Utvendig overflate:	Ut 2	Ut 1*	<u>Ut1</u> : Brannimpregnert tre og trebaserte plater. <u>Ut2</u> : Tre, limtre og trebaserte plater.
Kledning:	K2	K1*	<u>K1</u> : Sementbundne sponplater, brannimpregnerte sponplater. <u>K2</u> : Ubehandlet trevirke, sponplater etc.
Taktekking:	Ta	Ta	
Isolasjon	Ubrennbar	Ubrennbar	
Rømningsvei			
Innvendig overflate:	In1	In1	Ubrennbare overflater (metall, betong, mur og puss).
Innvendig kledning:	K1	K1-A	<u>K1-A</u> : Gipsplater <u>K1</u> : Sementbundne sponplater, brannimpregnerte sponplater.
Gulv	G	G	

6.5.1 Tilstand

	
Bygg 1 med betongvegger og profilerte stålplater i både tak og utvendig vegg.	Bygg 1 og 3 med profilerte stålplater samt noe trekledning i takfot.
	
Bygg 2 og 4 med samme fasader.	Bygg 2 med gips, Leca og betongelementer i tak.

Innvendige overflater/kledninger i bygningen er utført i alt fra betong, upusset Leca, gipsplater og trefiberplater. Utvendig fasade inkludert tak, er utført i betong og korrugerte/profilerte, steinpapp, takstein, stålplater samt noe trekledning i takfot. Forskriftskrav er ivaretatt..

Registrerte avvik og anmerkninger	Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1. Ingen avvik.		-	-
Sum kapittel 6.5			-

6.6 Branncelleinndeling

Bygning inndeles på hensiktsmessig måte i brannceller med konstruksjoner etter Tabell 30:41 (kapittel 6.4). Brannceller må ikke ha form eller innredning som gjør varsling og rømning ved brann vanskelig. Sjakter som ikke ligger i tilknytning til trapperom skal utføres som egne brannceller. Dører i branncellebegrensende vegger skal minst ha halvparten av veggens brannmotstand.

Loft og kjeller inndeles på en slik måte at oversikten bevares. Ventilasjonsaggregat som betjener flere brannceller, skal stå i egen branncelle.

Kontor: En branncelle kan omfatte inntil tre etasjer forbundet med intern trapp. Branncellens bruttoareal skal da ikke være større enn 800 m² hvis det ikke er brannalarmanlegg og ikke større enn 2 000 m² hvis det er brannalarmanlegg.

Lokaler med spesiell virksomhet 34:24: Rom hvor det oppbevares brannfarlig vare eller utøves brannfarlig virksomhet skal utgjøre egen branncelle. Rommene skal ha ventilasjon (frisklufttilførsel og avsugning) uavhengig av bygningens ventilasjon.

TEK-97. 3. utgave (2003): Brannceller over flere plan kan ha åpen forbindelse over inntil tre plan, forutsatt at branncellen er tilrettelagt for at rømning og slokking av brann kan skje på en rask og effektiv måte, dersom følgende ytelser er oppfylt: a. Det må installeres automatisk sprinkleranlegg når samlet bruttoareal for plan som har åpen forbindelse er over 800 m². b. Det må være tilrettelagte rømningsveier fra hvert enkelt plan.

6.6.1 Tilstand



Bygg 1 utført som branncelle: Teknisk rom/tavlerom som tilstøter rømningsvei og dør ned til garasje.



Bygg 1: Lager som tilstøter rømningsvei ned fra 2. etg. (dør til venstre), kontor og møterom i begge etasjer.



2.etg.: Luke til loft mangler brannklasse EI 30 [B 30].



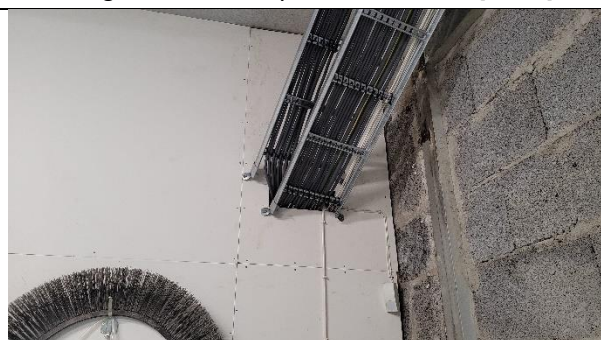
2.etg.: Trapperom (rømningsvei) mangler brannklasse mot tilstøtende rom (vegger og dører EI₂ 30 CSa [B 30S]).



Bygg 1, 1.etg.: Dører til rømningsvei og garasje mangler tilstrekkelig brannklasse. Byttes til EI₂ 60 CSa [B 60S].



Bygg 4 og lager, må oppgradere vegg på venstre side.



Bygg 2: Gjennomføringer i brannskiller, må branntettes.

Bygg 1 (2006) og 3 (BF-85) er slått sammen til en bygning, og har en åpen forbindelse over to plan og benyttes til kontorer og møterom. Når brannceller her (tekniske rom, lager, trafo, el-tavlerom, tilstøtende garasje, og rømningsvei) er trukket fra, er bruttoarealet under 600 m², slik at det ikke er behov for fullsprinkling iht. TEK-97 som gjelder for bygning oppført og påbygd i 2006.

Generelt er det en del mangelfulle brannskiller i bygg 1 og 3, som enten er tekniske rom, tilstøtende rømningsvei eller lager. Dette gjelder også himling mot loft og brannskiller i trapperom som er en del av hovedrømningsvei ned fra kontorer. Dørene mangler også brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannklasse. Loftsluke må byttes til brannklasse EI 30 [B 30].

I bygg 1, er det på øvresiden en garasje som tilstøter kontorer over to plan. Brannskillet her må kontrolleres særskilt med stikkprøve for å se om veggen har 60 minutters brannmotstand.

I bygg 2 og 4, er det brannskiller mellom verksted, lager og tekniske rom som må oppgraderes til 30 minutters brannmotstand. Brannskillet ved lagerkontor, bær gå bak kontoret, slik at kontoret er en del av lager, og vinduer slipper brannklasse.

Hull og gjennomføringer i brannskiller:

Det ble under befaringen observert flere hull eller gjennomføringer etter rør og kabler i vegger, over himling og dekke som ikke var branntettet. Plastrør der branntettemasse ikke er egnet, må ha brannmansjett. Som regel gjelder dette branntetting av plastrør over 50 mm. Ellers skal alle hull og gjennomføringer i brannskiller branntettes.

Stålgjennomføringer må brannisoleres der disse er inntil brennbart materiale.

Registrerte avvik og anmerkninger		Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1.	Dører i bygg 1, mangler brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannmotstand.	<u>1.etg.</u> : 3 stk. dører må ha brannklasse EI ₂ 60 Sa [B 60]. 1 stk. dør mot trapperom, må brannklasse EI ₂ 60 CSa [B 60S]. <u>2.etg.</u> : 2 stk. dører må ha brannklasse EI ₂ 30 CSa [B 30S] mot trapperom.	2 og 3 (gjelder dør mot trapperom)	60 000,- 20 000,- 40 000,-
2.	Luke til loft mangler brannklasse.	Luken skal ha brannklasse EI 30 [B 30].	2	10 000,-
3.	Vegger i bygg 1, mangler brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannmotstand.	Vegger mot tilstøtende garasje/trapperom må kontrolleres (stikkprøve) særskilt at veggen har minimum brannklasse EI 60 [B 60].	2	Prises særskilt
4.	Vegger i bygg 2 og 4, mangler dokumentert brannklasse, eller har ikke tilstrekkelig brannmotstand.	Vegger mellom lager, verksted og tekniske rom, må kontrolleres (stikkprøve) særskilt at veggene har minimum brannklasse EI 30 [B 30]. Se tiltaksskisser for omfang.	2	Prises særskilt
5.	Hull og gjennomføringer i brannskiller, må branntettes.	Utette kabel- og rørføringer og øvrige utettheter må branntettes med godkjente løsninger og produkter. Plastrør av en viss størrelse, må ha brannmansjett. Stålgjennomføringer må brannisoleres der disse er inntil brennbart materiale. Det vises til NBI 520.342 for detaljert utførelse av branntettinger.	2	Prises særskilt
Sum kapittel 6.6				130 000,-

6.7 Rømningsvei

Rømningsvei skal være egen branncelle som er tilrettelagt for sikker rømning i branntilfelle. Rømningsvei kan likevel inneholde mindre og avgrensede rom for andre formål, dersom disse ikke reduserer rømningsveiens funksjon.

Rømningsvei skal på oversiktlig måte føre til det fri. Der trapp inngår i rømningsvei gjelder krav til brannteknisk adskillelse av trapperom til det fri.

Der en branncelle består av flere etasjer eller har mellometasje, skal hver etasje og mellometasje ha direkte utgang til minst én rømningsvei.

Fri bredde i rømningsvei skal minst være 1 cm per person, og ikke mindre enn 90 cm. I bygninger med flere etasjer dimensjoneres rømningsveiene for samtidig rømning fra to etasjer.

Dør til og i rømningsvei skal slå ut i rømningsretningen eller ha utførelse som gir likeverdig funksjon under rømning. Krav om slagretning gjelder ikke dør til rømningsvei fra branncelle for et lite antall personer. Dør skal utføres som angitt i tabell under. Der det er krevet selvlukkende dør S, og bygningens bruk medfører at døren må stå i åpen stilling skal døren utføres med anordning som automatisk utløses ved brann eller røykspredning.

Kapittel 30:75, tabell 30:75

Plassering av dør	Krav til brannmotstand
Branncelle – åpent trapperom	B 30 S

Vindu som skal regnes som rømningsvei, skal i åpen stilling ha en fri åpning hvor høyde og bredde til sammen utgjør minst 1,5 m. Bredden skal være minst 50 cm og høyden minst 60 cm. Vinduets underkant skal ikke være mer enn 1 m over golvet, hvis det ikke er tatt forholdsregler for å lette rømning gjennom vinduet. Rømning kan skje direkte til det fri, eller over brannvesenets materiell.

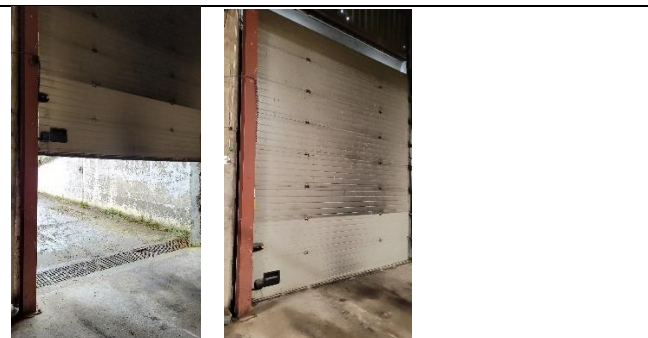
I bygning med flere brannceller og flere enn 2 etasjer skal rømningsvei ha ledelys med mindre rømningsveien har vinduer.

Avstand fra arbeidsplass til nærmeste rømningsvei skal høyst være 50 m. Bygningsrådet kan kreve kortere avstand.

6.7.1 Tilstand



Bygg 1, 2.etg.: Vinduer som kan benyttes til rømning og har tilgang til rømningstrapp ned til det fri.



Bygg 1, 1.etg.: Mangler utgangsskilt fra teknisk rom og ut til det fri (oppgraderes).

Bygg 1: Port mangler rømningsdør.



Bygg 1, 2.etg.: Utgang til internt trapp og dør til vestre, merkes med henvisningsskilt til utgang. I samme rom skal dør til lager ikke benyttes til rømning, da mottatte branntegninger viser utgang her.



Bygg 2 og 4: Mangler skilting av utganger.

Rømningsforhold.

Bygg 1 og 3 har i første etasje mange utganger direkte til det fri med tilgang til dører og vinduer (under 5 meter til bakkeplan). Dette gjelder også bygg 2, 4 og 5, som har utgang direkte til det fri. Sporadisk opphold slik som garasje i bygg 2, kan iht. forskriftskrav, gå gjennom teknisk rom. Garasje i bygg 1 mangler dør i port.

Tiltak.

Som nevnt, er det behov for nytt ledesystem inkludert nødllys, samt at det ble observert noen gamle markeringsskilt som er falmet eller gått ut på dato. Det var også en feilmerking av rømningsvei i andre etasje ved bygg 1. Som følge av dette, må ledesystem prosjekteres på nytt (bl.a. elektrisk, etterlysende skilt, markeringslys, henvisningsskilt og nødllys), samt inngå ny serviceavtale med kvalifisert firma/foretak. Generelt er det i hele bygningsmassen, gode rømningsforhold, men må merkes bedre gjennom en fullstendig gjennomgang når alle godkjente utganger er tegnet inn på reviderte branntegninger.

Registrerte avvik og anmerkninger	Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1. Bygningens ledesystem inkludert nødllys, må oppgraderes med nytt.	Bygningens ledesystem og nødllys må oppgraderes når branntegningene er revidert med riktig merking av utganger. Ledesystemet skal prosjekteres og utføres i samsvar med NS 3926 og nødllys iht. NS-EN 1838.	3	Prises særskilt
2. Port i garasje i bygg 1, mangler utgangsdør for rømning.	Port i garasje i bygg 1, mangler utgangsdør som skal fungere som rømningsvei.	3	Prises særskilt
Sum kapittel 6.7			-

6.8 Slokkingsvann og atkomst for brannvesenet. Slokkingsredskap.

Der det kreves brannslange og håndsløkkingsapparat, skal disse være hensiktsmessig plassert, godt synlige og lett tilgjengelige.

I bygninger med flere enn to etasjer skal det være atkomst utenfra gjennom takluke til loft. Hvis det ikke er atkomst til yttertak over brannvesenets stiger, skal det være atkomst til yttertak fra minst ett trapperom. Atkomst fra trapperom til yttertak skal være skilt fra loftet. Skillet skal ha brannmotstand som branncellebegrensende bygningsdel.

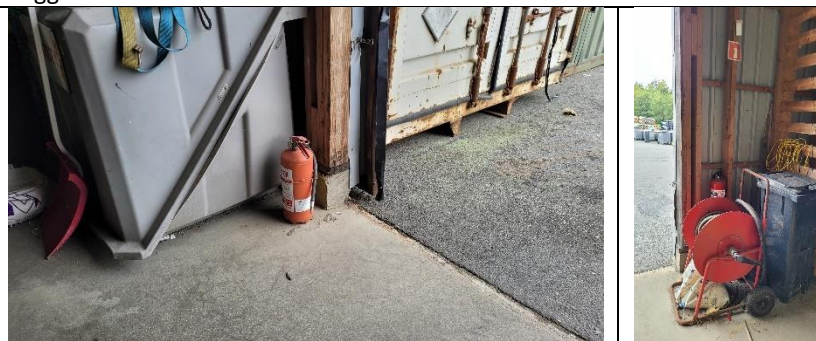
6.8.1 Tilstand



Bygg 1, 2.etg.: Mangler plogskilt.

Bygg 1, 1.etg.: Brannslangeskap mangler plogskilt.

Bygg 2 mangler plogskilt. Bilde til høyre, er det plassert slokkeutstyr på gulv, dette må fjernes eller henges på vegg.



Bygg 5: Plassert på gulv, og har mest sannsynlig gått ut på dato. Mangler plogskilt.

Bygningsmassen som helhet har både håndslukkeutstyr og brannslanger med tilfredsstillende dekningsområde. Derimot er det en del mangler på merking av slokkeutstyr med plogskilt, og det er noen eksisterende skilt som er flate på vegg og som eventuelt har gått ut på dato (falmet over tid). Slokkeutstyr som står på gulv må enten fjernes eller henges opp på vegg, samt eventuelt merkes. Ellers så anbefaler Firesafe håndslukkeapparat med effektivitetsklasse minst 55A. Ellers så gjennomføres det kontroll av eksisterende slokkeutstyr av et kvalifisert firma/foretak.

Det er god tilgjengelighet, rundt på området og inn i byggene for brannvesenet. Alle bygg kan nås med 50 + 50 m slangeutlegg fra intern brannkum. Slokkevannstrykket er ikke undersøkt, men det må antas at dette er tilfredsstillende ivaretatt og avklart i tidligere byggesaker. Det er kjent at det ved tidligere branner på avfallsanlegg har vært noe problematikk med tanke på at forurenset slukkevann kan renne fritt ned i avløp, ut i naturen og på den måten forurense utenfor selve anlegget. RISE behandler forholdet i sin rapport «Branner i avfallsanlegg, 2019»¹. Grad av forurensning i det overflødig slukkevannet vil variere. Sammensetningen av forurensende stoffer i slukkevannet under og etter en brann vil være avhengig av vannbruket under slokkeinnsatsen. Forurensninger kan hovedsakelig lekke ut fra avfallsanlegget til miljø via anleggets avrenningssystem for overflatevann. Enten direkte eller via dagvannsbrønner, eller via avløpssystem og kloakk, eller direkte til vannforekomst og jord med fare for grunnvann. Ved en større slokkeinnsats i et avfallsanlegg er det behov for å samle opp forurenset slukkevann slik at det ikke ukontrollert renner ut til vannforekomster. Et system for oppsamling av vann bør med fordel være automatisk slik at minst mulig manuell styring er påkrevd. Systemet skal være utformet slik at ikke brannvesenets slokkearbeid begrenses, og skal ikke bidra til økt spredning av brannen. Oppsamlingssystem for slukkevann kan være stasjonære eller mobile. «Branner i avfallsanlegg, 2019» angir eksempler på etablerte og reserveoppamlingssystem for forurenset slukkevann:

Etablerte oppsamlingssystem

- faste dekker med kontrollert avrenning
- oppsamlingsbassenger
- lagertanker
- avstengningsventiler til rørledninger
- oljeutskillere
- pumpebiler
- lenser
- lukket system for overvann, eventuelt koblet til offentlig anlegg

Reserve-oppamlingssystem

- områder som kan ofres til inntrengning av vann fra overflaten og ned i grunnen
- oppbygging av barrierer med for eksempel sandsekker
- groper og grøfter
- portable tanker, sylindere og tankbiler
- absorbent

¹ Finnes fritt tilgjengelig på: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1371471/FULLTEXT01.pdf>

Registrerte avvik og anmerkninger	Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1. Slokkeutstyr mangler plogskilt eller gamle skilt må byttes ut med nye.	Slokkeutstyr mangler plogskilt. Gamle skilt som er falmet eller er merket flatt på vegg, må byttes ut med nye plogskilt. Gamle apparater må fjernes.	3	10 000,-
Sum kapittel 6.8			10 000,-

6.9 Brannalarm

BF-85: For industri, lager og kontor gjelder følgende: Krav til brannalarmanlegg når brannseksjonen er mellom 1 200 m² og inntil 2 000 m².

TEK-97 § 7-27. Rømningsvei. Pkt. 2: «Tiltaket er nødvendig i enkelte bygninger for å ivareta kravene i teknisk forskrift til sikkerhet.

6.9.1 Tilstand

Bygningene er pr. i dag uten brannalarmanlegg, og har kun noen røykvarslere plassert sporadisk i noen områder. Det er i BF-85 ikke krav, og heller ikke et spesifikt krav i TEK-97 om installasjon av brannalarmanlegg. Men siden bygningene benyttes til kontor og bl.a. lagring av farlig stoff i samme bygning og har svakt bæresystem på tak og etasjeskille i bygg 1 og 3, samt har en trapp i rømningsvei utført i trekonstruksjon, må det installeres et heldekkende brannalarmanlegg for å kompensere for dette. Dette inkluderer bygg 2 og 4 som også har svakt bæresystem i etasjeskille mot kaldloft, samt lagring av farlig avfall eller stoff.

Dette er også for å forbedre personsikkerheten med redusert reaksjonstid, med tidlig varsling til brannvesenet, samt at man raskere kan sette i gang en egen slokkeinnsats.

Registrerte avvik og anmerkninger	Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1. Bygg 1, 2, 3 og 4, må ha installert brannalarmanlegg grunnet svakt bæresystem og lagring av farlig avfall eller stoff.	Det skal installeres heldekkende brannalarmanlegg i bygg 1, 2, 3 og 4. Anlegget skal prosjekteres og utføres i samsvar med NS 3960:2019.	3	Prises særskilt
Sum kapittel 6.9			-

6.10 Røykventilasjon

Ikke relevant, da det ikke er krav til røykventilasjon i noen av byggene.

6.11 Automatisk slokkeanlegg

Ikke relevant, da det ikke er krav til slokkeanlegg i noen av byggene.

7 FOREBYGGENDE PLIKTER

I Forskrift om brannforebygging^[4] og HMS forskriften stilles det krav til eier og brukers arbeid for å forebygge brann. Brann- og eksplosjonsvernloven er en del av HMS forskriften.

Krav til organisatoriske tiltak er angitt i Forskrift om brannforebygging^[4]. I forskriftens kapittel 2 er forebyggende plikter for eieren av bygget angitt. I kapittel 3 er det angitt forebyggende plikter for brukeren av bygget.

Eier har ansvar for kontroll og vedlikehold av bygningsdeler og sikkerhetsinnretninger og fyringsanlegg. Eier skal også ha nødvendige rutiner for systematisk sikkerhetsarbeid og dokumentasjon på at virksomhetens plikter iht. § 4-9 er oppfylt.

Bruker har ansvar for en brannsikker bruk av bygget. Bruker skal også ha nødvendige rutiner for systematisk sikkerhetsarbeid og dokumentasjon på at virksomhetens plikter iht. § 11 og 12 er oppfylt.

7.1 Organisatoriske tiltak

Det skal være utarbeidet branndokumentasjon for bygget. Firesafe Consulting har ikke kontrollert byggets branndokumentasjon i denne tilstandsanalysen.

7.1.1 Tilstand



Bygg 3: Lagring i tekniske rom som tavlerom og ventilasjonsrom.



Bygg 2: Materialer som lagres i tekniske rom (tavlerom), må fjernes.

Eier/bruker må sørge for at internkontrollrutiner fanger opp alle tiltak og utbedringer som kan påvirke brannsikkerheten i bygget i den daglige driften gjennom dokumentasjon. Brukerne må gis opplæring i brannvernarbeidet som en del av internkontrollen (delegerte ansvarsområder, slokking etc.), dette spesielt for vikarer.

Det ble observert lagring i tavlerom og ventilasjonsrom. Tekniske rom skal ikke benyttes til lagring, slik at materialer og væsker må fjernes.

Når alle branntekniske tiltak er utbedret eller avklart, skal branntegninger for hele bygningsmassen oppdateres. Branntegningene skal være grunnlag for prosjektering og utføres av et nytt ledesystem og nødløys og settes dermed i tilstandsgrad 3, siden dette har med personsikkerhet å gjøre.

Registrerte avvik og anmerkninger		Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1.	Eier/bruker mangler internkontrollrutiner.	Eier/bruker må sørge for at internkontrollrutiner fanger opp alle tiltak og utbedringer som kan påvirke brann sikkerheten i bygget i den daglige driften gjennom dokumentasjon, samt gis opplæring i brannvernarbeidet som del av internkontrollen.	3	Intern kostnad
2.	Lagring av løssøre i tekniske rom, må fjernes.	Lagring av løssøre i teknisk rom, må fjernes.	2	Intern kostnad
3.	Bygningene mangler branntegninger.	Når alle branntekniske tiltak er utbedret eller avklart, skal branntegningene oppdateres.	3	Prises særskilt
Sum kapittel 7.1				-

7.2 Oppbevaring av brannfarlig stoff

Det vises til Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen av 8. juni 2009^[12] for krav til oppbevaring av brannfarlig væske og gass i byggene. Her stilles det blant annet krav til at brannfarlig gass i kategori 1 og 2 ikke skal oppbevares i kjeller eller annet rom under terreng og loft (§ 5) og maksimal tillat oppbevaring i boenheter (§ 6).

Da dette er en bedrift som håndterer farlig avfall og stoff, skal det finnes rutiner og regler i forhold til dette, men er ikke en del av denne branntekniske tilstandsanalysen. Farlig avfall eller stoff som bensin, maling og andre brennbare materialer som ble observert ved tekniske rom, må som sagt fjernes og plasseres på egnet sted.

Registrerte avvik og anmerkninger		Beskrivelse av tiltak	Tilstandsgrad	Kostnad
1.	Rutiner angående håndtering av brannfarlige vare må foreligge. Ut fra visuell befaring hadde bedriften gode rutiner for håndteringen, men forholdet må dokumenteres skriftlig.	Det må sørges for at det er utarbeidet rutiner angående håndteringen av brannfarlig varer. Forhold som f.eks. plassering og maksimale tillatte mengder og hvilket slokkemiddel som kan brukes må avklares. Hvis dette allerede er på plass, kan man se bort fra dette tiltaket.	TG 1	Intern kostnad
Sum kapittel 7.2				-

8 BRANNSKISSER

Følgende branntegninger inngår som et vedlegg til denne branntekniske tilstandsanalysen:

Navn	Dato	Revisjon
Garasje i bygg 1 – Brannskisse tiltak	08.10.2024	
1. Etasje bygg 1 og 3 – Brannskisse tiltak	08.10.2024	
2. Etasje bygg 1 og 3 – Brannskisse tiltak	08.10.2024	
Bygg 2 og 4 – Brannskisse tiltak	08.10.2024	
Bygg 5 – Brannskisse tiltak	08.10.2024	

Handlingsplaner som følger denne tilstandsanalysen, er ikke å anse som anbudstegninger. Tegningene kan være mangelfulle mht. behov for f.eks. behov for branntetting og utskifting av dører. Handlingsplaner må leses i sammenheng med tilstandsanalysen – og er ikke å regne som et selvstendig underlag for utbedringer.

9 REFERANSER

Love og forskrifter:

- [1] Plan- og bygningsloven av 27. juni 2008. nr. 71.
- [2] Brann- og eksplosjonsvernloven av 14. juni 2002 nr. 20.
- [3] Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift) av 26. mars 2010 nr. 489.
- [4] Forskrift om brannforebygging av 28. desember 2015.
- [5] Forskrift om byggesak av 26. mars 2010 nr. 488.
- [6] Veiledning til Forskrift om tekniske krav til byggverk, VTEK.
- [7] Forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplasser av 01.01.2010
- [8] Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen av 26. juni 2002 nr. 729.
- [9] Forskrift 8. juni 2009 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndtering, versjon 7. september 2010.
- [10] Byggeforskriften av 1985, 1984-11-15 nr 1892
- [11] Forskrift om krav til byggverk, 1997-01-22 nr 0033
- [12] Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen av 8. juni 2009

Norsk Standard/Norsk Europeiske standarder:

- [13] NS 1838:2013, Anvendt belysning, Nødbelysning, 1. utgave 2013.
- [14] NS 3424, Tilstandsanalyse av byggverk, Innhold og gjennomføring, 1. utgave 2012.
- [15] NS 3926, Visuelle ledesystemer for rømning i byggverk, 1. oktober 2009.
- [16] NS 3926 del 1-2, Visuelle ledesystemer for rømning i byggverk, 1. utgave 2009.
- [17] NS 3960:2013, Brannalarmanlegg - Prosjektering, installasjon, drift og vedlikehold, 1. utgave 2013.
- [18] NS-EN 3-7, Brannmaterieill - Håndslukkere - Del 7: Egenskaper, ytelseskrav og prøvingsmetoder, 1. utgave 2007
- [19] NS-EN 54-serien Brannalarmanlegg
- [20] NS-EN 671-3:2009, Faste brannslukkesystemer, Slangesystemer, 1. utgave 2009.
- [21] NS-EN 12845:2004 Faste brannslukkesystemer. Automatiske sprinklersystemer. Dimensjonering, installering og vedlikehold 1. utgave 2009.
- [22] NS-ISO 3864-4:2011 Grafiske symboler, sikkerhetsfarger og sikkerhetsskilter, 1. utgave 2012.

Byggforskserien:

- [23] NBI 626.102. Dokumentasjon av brannikkerhet for bygninger i bruk, Byggforvaltning – september 2013.
- [24] NBI 720.306. Brannteknikk tilstandsanalyse, Byggforvaltning – september 2014.

Temaveiledninger:

- [25] Melding HO-2/98, Brannalarmanlegg, 24. februar 1998.
- [26] Melding HO-3/2000, Røykventilasjon, desember 2000.

10 VEDLEGG 1, TILSTANDSGRADER – FORKLARING

Dette oppsettet er basert på NS 3424^[14] tilstandsanalyse for byggverk, innhold og gjennomføringen. Hensikten med denne inndelingen i tilstandsgrader er å få en best mest mulig inndeling av feil og mangler. Da standarden ikke direkte er tilpasset brannvern, er det laget tilpasninger særskilt med tanke på brannsikkerhet. Tilpasningene er angitt iht. NBI 720.306^[24] brannteknisk tilstandsanalyse.

Nivå for tilstandsanalysen

Tilstandsanalysen gjennomføres på nivå 1 i henhold til NS 3424^[14] og NBI 720.306^[24].

Dette omfatter:

- Befaring med visuelle observasjoner uten destruktive inngrep i konstruksjoner.
- Gjennomgang av relevant dokumentasjon tilpasset oppgaven.
- Undersøkelse av hele byggverket (om ikke annet er avtalt).
- Angivelse av avvik med årsak om mulig for TG 2 og 3.
- Foreslå tiltak for å redusere konsekvenser eller å lukke avvik.
- Fastslå eventuelle behov for videre undersøkelser på analysenivå 2 eller 3

Tilstandsgrad	Tilstand i forhold til referansenivå	Branntekniske spesifiseringer og tiltak
TG 0	Ingen avvik	Samsvar med referansenivå (Forskrift om brannforebygging § 2-1) eller bedre. Ingen tiltak er nødvendig.
TG 1	Mindre avvik	Mindre avvik som ikke har stor betydning for person- og verdisikkerheten. Tiltak må iverksettes innen 5 år.
TG 2	Vesentlige avvik	Mangler i tekniske eller organisatoriske forhold, som gir vesentlig dårligere sikkerhet enn forutsatt i referansenivået. Manglene kan skyldes slitasje, byggefeil, ukyndig vedlikehold og dårlige organisatoriske rutiner. Tiltak må iverksettes innen 2 år.
TG 3	Alvorlig avvik	Vesentlige mangler i den tekniske eller organisatoriske sikkerheten i forhold til det forutsatte referansenivået. Har uakseptabel risiko for mennesker, materiell eller miljø. Må utbedres straks.
TGIU	Ikke undersøkt	Vesentlige forhold som ikke er dokumentert eller som ikke kan avklares uten omfattende undersøkelser. Eksempler kan være skjult bærekonstruksjon, manglende beregninger og udokumentert utførelse. Må tilføyes tilstandsanalysen når det blir undersøkt.



**TEKNISK VURDERING AV
VAMMAVEIEN 207
1815 ASKIM**

AUGUST, 2023

Mandat:

Komplett Taksering AS er av Indre Østfold Renovasjon IKS v/ Daglig leder Thomas Haneborg, blitt anmodet om å foreta en teknisk gjennomgang av adm. bygget.

Bakgrunn for oppdraget er en vurdering om det vil være lønsomt å renovere slik at bygget tilfredstiller TEK 17, eller bygge nytt.

Generelle forbehold.

Formålet med rapporten er å identifisere større funn som kan få betydning for beslutningen om å rive, eller renovere bygge. Vedrørende fagområdene bygg og brann.

Det gjøres oppmerksom på at alle kostnader i rapporten basert på beste skjønn/erfaringstall og grove estimater. Det har ikke vært tid til å innhente tilbud/nærmere omfang av de foreslåtte arbeider, og det vil derfor kunne hefte usikkerhet rundt deler av de oppgitte tallstørrelser.

Det tas også forbehold om feil og mangler som fremkommer av servicereporter der vi ikke har fått innsyn.

Teknisk tilstandsvurdering

Eiendommen er besøkt og visuelt befart. Mottatt teknisk dokumentasjon er veldig begrenset og gjennomgått på et overordnet nivå for å avdekke tekniske risikofaktorer av vesentlig karakter. Dokumentasjonen er kun vurdert på et overordnet nivå og ikke på detaljnivå. Tekniske målinger mv er ikke utført. Vi tar forbehold om skjulte feil og mangler ved eiendommen. Rom over himlinger og sjakter er generelt ikke inspisert grunnet vanskelig tilkomst.

Vi tar videre forbehold vedrørende konklusjonene i denne rapport, for det tilfelle at vesentlig dokumentasjon ikke er fremlagt.

Kompetanse:

Komplett Taksering AS er et konsulentfirma innen bygg og eiendom. Selskapet utfører vurderinger av bolig og næringsseiendommer for privat og offentlige sektor over hele landet.

Undertegnede har utdannelse som Takstingeniør fra NITO og Høyskolen Vest. Tor-Gunnar Brandshaug har autorisasjon i NorskTakst og er videre anerkjent gjennom den Europeiske takseringsorganisasjonen TEGoVA (The European



Group of Valuers Associations) som «Recognised European Valuer (REV). Han har mange års erfaring med å bistå i forbindelse med, verdifastsettelse av utviklingseiendommer og større bolig- og nærings-eiendommer, byggelånsoppfølging, stripeavståelser, tilstandsvurdering.

Jo Mikal Schjerven har mange års erfaring som håndverker og er i tillegg fagskoleingeniør. Han jobber daglig med tilstandsrapporter.

Eiendommens

Betegnelse:

Veurderingen omfatter eiendommen gnr. 57 bnr. 2 og fnr. 1, samt gnr. 69 bnr. 32 i Indre Østfold kommune.

Dokumenter:

Komplett Taksering AS har innhentet følgende dokumentasjon:

- Branntegninger

Forutsetninger:

Verditaksten er gitt på følgende generelle grunnlag og forutsetninger:

- Eier stiller seg positivt til salg av tomten.
- Eiendommen kan fritt markedsføres for salg, over en normal periode.
- En ser bort fra kjøpere som er villige til å by unormalt høyt p.g.a ”spesielle interesser”.
- Opplysninger som oppdragsgiver er kjent med og som har betydning for verdifastsettelse av tomten, kommer oss i hende og er korrekte og uttømmende.
- Komplett Taksering AS har ikke kontrollert tinglyste servitutter eller eventuelle ledningsnett i grunnen.

Befaring:

Eiendommen er befart 06.07.2023.

Tilstede var:

Fra eier:

Jim Juliussen

Fra Komplett Taksering AS:

Jo Mikal Schjerven

Bebyggelse:

Bygget består av en hoveddel fra 70-tallet som tidligere var en avfallskvern som i ettertid er innredet til kontor, garderobe, spiserom mm og et tilbygg fra ca. 2000 som i hovedsak rommer kontorer og et toalett. Hoveddelen er fundamentert på såle og grunnmur av betong bygget på fast grunn. Tilbygget er vurdert å være fundamentert på ringmur som er plassert på en gammel søppelfylling.



Kort info eiendom:

- Byggeår: 1970/2000
- Etasjer: 2 etasjer
- Areal: Samlet BTA: ca. 320 m²
- Bruksområde: Kontor, garderobes, spiserom og lager
- Parkering: Parkering ute rundt bygget. Antall plasser ikke oppgitt.

BESKRIVELSE AV BYGGENE

Hovedbygget ble oppført på midten av 70-tallet og huset opprinnelig en avfallskvern. Avfallskvernen ble fjernet på 90-tallet og bygget ble gjort om til kontorbygg

Bygningen har en grunnflate på ca. 280 kvm og består av to etasjer i tillegg til kjeller.

Bygget er fundamentert på en såle av betong med bærende konstruksjoner av stål og betong.

Første etasje består av kontoret, garderobes, toalett og lager.

Andre etasje benyttes til kontorer, spiserom, møterom og garderobe/toalett.

Kjelleren benyttes som garasje for hjullastere og andre tunge maskilner.

Rundt år 2000 ble behovet for kontorplass større og de ble satt opp et tilbygg, over en etasje med en grunnflate på ca. 140 kvm.

Bygget er fundamentert på ringmur av betong. Bærende konstruksjoner av tre og stål.

Tilbygget inneholder en resepsjon, kontorer og toalett. Tilbygget var kun ment å være provisorisk og det ble det ikke foretatt større grunnarbeider.

Tilbygget ble plassert på en gammel søppelfylling som blant annet inneholder organisk materiale.

KONSTRUKSJON

Byggene er fundamentert på betong.

Hovedbygg har stedvis ganske store skader på grunnmur, trolig fra påkjørsler fra truck/dumpere. Det registerets sprekker i murvegger som trolig har sammenheng med setninger i grunnen. Det registreres stedvise områder med stor fuktinntrengning som medfører korodering i armering.

SANITÆRE FORHOLD

Garderobes er ikke tilgjengelige for funksjonshemmede.

15 kvinner bruker en garderobe på ca. 16,5 kvm, ett toalett og to dusjer.

Toaletter tetter seg ofte til pga lite fall på avløpsrør.

30 menn skal dele en garderobe på ca. 38 kvm, ett toalett og 4 dusjer.

VENTILASJON

Hvert bygg har sitt eget ventilasjonsanlegg/mekaniske avtrekk, det er ingen kobling mellom systemene. Begge ventilasjonssystemene har dårlig effekt og oppleves som underdimensjonerte.



De ansatte forteller om store temperaturforskjeller etter årstidene. Om sommeren er det registrert temperaturer opp mot 28-29 grader og på vinteren temperaturer helt ned mot 14 grader.

Det opplyses at ventilasjonssystemet i tilbygg fungerer til en viss grad om dør mellom ny og gammel del holdes lukket.

Ventilasjonssystemet i gammel del fungerer ikke etter hensikten.

Det er kun en ventil (møterom) som det ble registrert avtrekk fra, alle andre ventiler og kanaler var enten fjernet eller det ble ikke registrert noe trekk.

UTVENDIGE FASADER

Byggene fremstår med stor slitasje.

Hovedbygg:

Tak- og fasadeplater flasser. Fasadeplater er stedvis ødelagt fra påkjørsler.

Tilbygg:

Inngangspartiet er tydelig skjev og er malingslitt. Impregnerte materialer fremstår med slitt overflate og med behov for overflatebehandling.

Takrenner er stedvis skadet, med feil helling (renner ut vann utenom takrennekummene) og mangler utkast til nedløp (bortledning av vann). Alle malte flater på treverk er slitte og trenger overflatebehandling (gesimskasse, vindskier og vinduer/dører. Innlisting og kledning er stedvis utette.

SETNINGER

I tilbygget ser man tydelige tegn på at det er bevegelser i konstruksjonen.

Det registreres glipper mellom taklist og himling i tillegg til glipper mellom gulvlist og gulv. Stedvis revner tapeten (trolig i underliggende plateskjøter) dette skjer på både vegger og i takene

Det ble benyttet laser til å måle skjevheter og det registreres stedvis store høydeforskjeller i tilbygget, stedvis over 90 mm. Bygget har satt seg i flere retninger og det er grunn til å tro at setningene er pågående/aktiv.

Universellutforming:

Universell utforming er en byggestandard som skal sikre funksjonshemmede tilgang til alle typer bygg. Det settes krav til adkomst, tilgjengelighet og brukervennlighet.

Adkomst er et problem i både hovedbygget og tilbygget, men er marginalt bedre i hovedbygget. Det er tre problemer som går igjen: nivåforskjeller og smale døråpninger med terskler.

Inngangsdøren (tilbygg) er kun tilgjengelig via trapp og det finnes ingen rampe for rullestolbrukere. Inngangsdøren er bred nok for rullestolbrukere. De resterende døråpningene i begge bygg er kun 80 cm bredere og alle har terskel. Standarden for universell utforming krever terskelfrie døråpninger som er minimum 90 cm brede for å sikre god framkommelighet.

I hovedbygget, hvor de fleste toalettene og garderoben befinner seg, er det tre forskjellige nivåer på gulvene, og det eksisterer ingen ramper mellom disse sprangene.



Spiserommet som ligger i 2. etasjen, kan kun nås via trapp og er i praksis utilgjengelig for funksjonshemmede.

Miljøforhold:

Eiendommen ligger på et gammelt deponi.

Miljødirektoratet anbefaler generelt at det ikke bygges boliger, sosial infrastruktur (barnehager, skoler og helse- og velferdsbygg) eller næringsbygg (f. eks. kontorer, industri, lager) på nedlagte deponier hvor det er gassdannelse eller i randsonen til disse deponiene.

Deponigass kan inneholde karbondioksid (CO₂), hydrogensulfid (H₂S) og andre miljøfremmede flyktige stoffer, som kan føre til helsemessige problemer, som kvelningsfare.

Det er viktig å understreke at siden deponigass kan utgjøre en akutt risiko, er risikoen for deponigass relatert til de maksimale konsentrasjonene (og ikke gjennomsnittlige konsentrasjoner). Med tanke på dette, og siden konsekvensene kan være svært store i visse tilfeller, er det vanskelig å definere en minimumsgrense for når et deponi kan utgjøre en risiko. Det må gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Det er viktig å ha fokus på inntrengningsveier inn i bygg av deponigass og poreluft både i forbindelse med undersøkelser og risikovurdering av eksisterende bygg, men også i forbindelse med nybygg på og nær deponier. Inntrengningsveier kan blant annet være;

- via avløpssystemet
- via sprekker i gulvet eller langs støpeskjøter
- utettheter i terrengdekket ved rør- og ledningsgjennomføringer
- via hulrom og utettheter ved vinduer, dører, installasjoner, osv
- via en generell porøsitet/utetthet i terrengdekke, etasjedekke eller veggkonstruksjon
- innvendige adgangsdører, trappeoppganger, eller lignende fra kjeller til boarealer
- bygninger med kjeller
- lokale bygningsforhold

Slik bygget i dag fremstår er det ikke foretatt tiltak for å redusere mulig gasslekasjer til bygningen.

Det anbefales ytterligere undersøkelser og eventuelle tiltak for å redusere gasslekasje til bygningen er ikke medtatt i rapporten.



Kostnader:

Kapasiteten til de to byggene er pr. i dag maksimalt utnyttet, og det er ikke kapasitet for utvidelse til flere ansatte uten at det vil måtte gå på bekostning av fellesområder som spiserom eller garderobe i gammel del. Det er ikke plass i tilbygget. Det er manglende kapasitet i eksisterende ventilasjonssystem.

Begge bygningene bærer stedvis preg av hard bruk kombinert med manglende vedlikehold. Det vil derfor være behov for store tiltak for å bringe bygningene opp til godkjent standard (TEK 17).

Men tiltak og reparasjoner alene forandrer ikke kapasiteten. Det er i dag ikke kapasitet til flere ansatte enn de som allerede jobber der i dag.

Vi har vurdert renoveringskostnader for å få bygget opp til dagens standard. Bygget bærer som kjent preg av manglende vedlikehold over flere år og det vil medføre store kostnader for å løfte dette opp til dagens krav.

Holte utgir Kalkulasjonsnøkkelen og er Norges mest brukte kalkyleverktøy. Dette er et komplett arbeidsverktøy for å kalkulere og gjøre raske og effektive kostnadsoverslag for både nybygg og rehabilitering. Prisene er basert på prisnivået for sentrale Østlandsområdet pr. 1. juni 2023.

Vi har benyttet de for å vurdere kostnader til renovering.

Komplett kontorbygg på 3 etasjer i enkel utgravd byggegrube med sålefundamentering. Isolerte yttervegger av 1/2 stens tegl. Yttertak av hulldekkeelementer med membrantekking med beskyttelsessingel. Heis er medtatt. Bæresystemer av stål med hulldekkelementer som etasjeskillere. Bygget er komplett innredet med alle innervegger, himlinger og ferdige overflater. Tekjølken i alle kontoretasjer. Bygget er klart til bruk.

De totale kostnader for oppføring av et slikt bygg er vurdert til kr. 35 000 pr. kvm.

Lagerbygg i en etasje uten kjeller. Enkel fundamentering på løsmasser med plate på mark.

Isolerte yttervegger av prefabrikerte betongelementer. Takkonstruksjoner av gitterdragere og hulldekkeelementer med membrantekking. Bygget har 3 kontorplasser og vaske- og spise plass til 8 personer.

Ca kr. 17 000 pr. kvm.

For disse byggene vurderer vi at det ligger et sted mellom disse og legger til grunn en gjennomsnitt pris på kr. 26 000 pr. kvm. for ny bygg.

For renovering anslås kostnadene å være ca. 60 % av ny pris, noe som tilsier kr. 15 000 pr. kvm.

Bygget er totalt på 320 kvm. slik at de totale renoveringskostnader utgjør kr. 4 800 000.

Det er da ikke hensyntatt kostnader i forbindelse med mulig lekkasje av gasser fra grunnen.



Oslo, 19.10.2021

Tor-Gunnar
Brandshaug
Takstingeniør